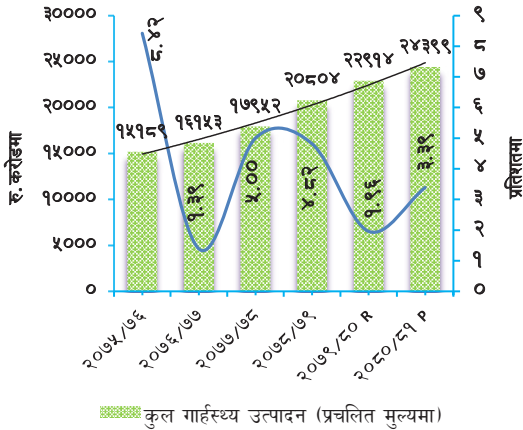
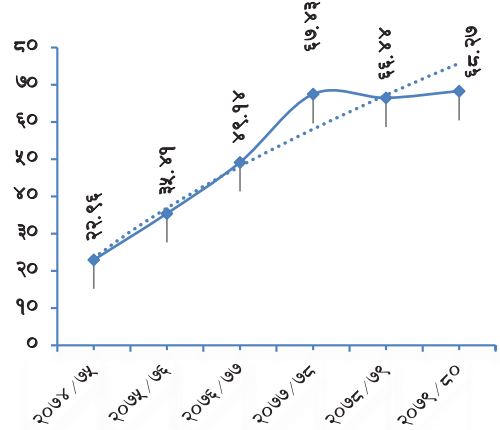

आर्थिक सर्वेक्षण २०८०/८१

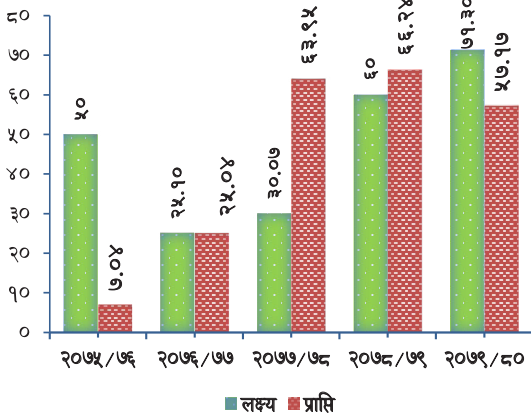
कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन र वृद्धिदर (प्रतिशत)

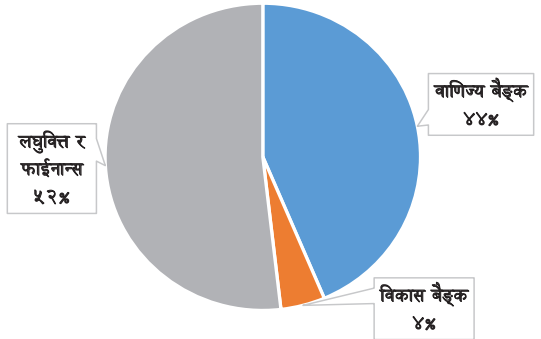
बजेटको तुलनामा खर्च (प्रतिशत)

आन्तरिक राजस्वको लक्ष्य र प्राप्ति (रु. करोड)

बैंक तथा वित्तीय संस्थाको शाखा संख्या (प्रतिशत)

कर्णाली प्रदेश सरकार

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय

वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत

आर्थिक सर्वेक्षण २०८०/८१

कर्णाली प्रदेश सरकार
आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय
वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत

कर्णाली प्रदेश

मुगुर-पश्चिम प्रदेश

चिन

गण्डकी प्र

लुम्बिनी प्रदेश

कर्णाली प्रदेश सरकार

फोन नं.: ०८३-५२२५७०
फ्याक्स नं.: ०८३-५२५६३६

पत्र-संख्या :
चलानी नम्बर :

मा. महेन्द्र के.सी.
मन्त्री
आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय
वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत, नेपाल

प्राक्कथन

मुलुकको विद्यमान आर्थिक-सामाजिक अवस्था, कर्णाली प्रदेशको समग्र वित्तीय गतिविधि र बर्तमान स्थिति एवम् राजश्व र खर्चको अवस्था लगायतका सूचकहरू, राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, राष्ट्रिय जनगणना २०७८, नेपाल चौथो जीवनस्तर सर्वेक्षण (२०७९/८०), संघीय अर्थ मन्त्रालय, नेपाल राष्ट्रबैंक, विमा समिति लगायतबाट प्रकाशित एवम् प्रदेशस्थित विभिन्न मन्त्रालय एवम् निकायहरूबाट प्राप्त तथ्याङ्कलाई समावेश गरी कर्णाली प्रदेशको आर्थिक सर्वेक्षण २०८०/८१ सार्वजनिक गरेको छु।

यसमा कर्णाली प्रदेशको समग्र आर्थिक तथा सामाजिक स्थिति, सार्वजनिक वित्त, वित्तीय क्षेत्र, गरिबी, रोजगारी, सुशासन तथा सार्वजनिक सेवा, कृषि, वन, भूमि सुधार, उद्योग, वाणिज्य, आपूर्ति र पर्यटनका साथै भौतिक पूर्वाधार, सहरी विकास, यातायात लगायत जलस्रोततर्फका परिसूचकहरूलाई समावेश गरी यो सर्वेक्षण तयार गरिएको छ।

राष्ट्रिय अर्थतन्त्रका अधिकांश सूचक सकारात्मक र उत्साहजनक रहेका देखिन्छ। गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कर्णाली प्रदेशको आर्थिक वृद्धिदर १.९६ प्रतिशत र राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कर्णाली प्रदेशको अंश ३.९४ प्रतिशत रहेको थियो भने चालु आर्थिक वर्षमा आर्थिक वृद्धिदर बढेर ३.३९ प्रतिशत पुग्ने अनुमान गरिएको छ।

यो सर्वेक्षणले औल्याएका उपलब्धिलाई संस्थागत एवम् सुदृढ बनाउदै लैजान सरकार अग्रसर रहेको छ। यस सर्वेक्षणले औल्याएका विषयलाई सरकारले बजेट तथा कार्यक्रम र विषयगत नीतिमार्फत सम्बोधन गर्दै जानेछ। आगामी आर्थिक वर्षमा यसलाई थप परिष्कृत बनाउने कार्यमा सबै महानुभावहरूको रचनात्मक सुझावको अपेक्षा गरेको छु। यो आर्थिक सर्वेक्षण प्रदेश सभाका माननीय सदस्य, स्थानीय तहका पदाधिकारी, राजनीतिक दल, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, शोधकर्ता, बुद्धिजीवी, पेशावीद्, व्यवसायी तथा उद्यमी, व्यापारी, शिक्षक, विद्यार्थी, सञ्चारकर्मी एवम् अर्थतन्त्रका बारेमा अभिरुचि राख्ने सबैलाई उपयोगी हुने विश्वास लिएको छु।

अन्त्यमा, आर्थिक सर्वेक्षण तयार गर्ने कार्यमा सङ्लग्न आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयका कर्मचारीहरू, तथ्याङ्क उपलब्ध गराई सहयोग पुऱ्याउने राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, प्रदेशभित्रका विषयगत मन्त्रालय, निकाय तथा कार्यालयका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहान्छु।

असार, २०८१

मा. महेन्द्र के.सी.
मन्त्री

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय

मा.महेन्द्र के.सी.
मन्त्री

तालिका सूची

- तालिका १.१: राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको समग्र आर्थिक स्थिति
- तालिका १.२: कर्णाली प्रदेशको ६ आर्थिक वर्षको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उपभोक्ताको मूल्यमा, रु. दश लाखमा)
- तालिका १.३: कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (क्षेत्रगत, आधारभूत मूल्यमा, रु. दश लाखमा)
- तालिका २.१: विगत सात वर्षमा कर्णाली प्रदेशको वार्षिक बजेट (रु. करोडमा)
- तालिका २.२: कर्णाली प्रदेशको दुई आर्थिक वर्षको पहिलो ८ महिनामा खर्चको तुलनात्मक विवरण (रु. करोडमा)
- तालिका २.३: ६ आर्थिक वर्षको वार्षिक बजेटको तुलनामा खर्च (प्रतिशतमा)
- तालिका २.४: कर्णाली प्रदेशमा राजस्व परिचालनको अवस्था (रु. करोडमा)
- तालिका २.५: आन्तरिक राजस्वको तुलनात्मक विवरण (रु. हजारमा)
- तालिका २.६: खर्च र राजस्वको अवस्था (प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)
- तालिका २.७: चार आर्थिक वर्षमा सङ्घीय सरकारबाट अनुदान प्राप्ति र खर्चको विवरण (रु. हजारमा)
- तालिका २.८: कर्णाली प्रदेश सरकारबाट ६ आर्थिक वर्षमा स्थानीय तहको लागि विनियोजन गरिएको अनुदान सम्बन्धी विवरण (रु. हजारमा)
- तालिका २.९: आ.व. २०७९/८० मा प्रदेशगत सञ्चित कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको विवरण (रु. करोडमा)
- तालिका २.१०: कर्णाली प्रदेशमा लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको अवस्था (प्रतिशतमा)
- तालिका २.११: कर्णाली प्रदेशमा जलवायु परिवर्तन बजेटको अवस्था (प्रतिशतमा)
- तालिका ३.१: कर्णाली प्रदेशमा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको शाखा सङ्ख्या
- तालिका ३.२: कर्णाली प्रदेशमा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको बैकिङ सेवाको अवस्था
- तालिका ३.३: कर्णाली प्रदेशमा निक्षेप सङ्कलनको अवस्था
- तालिका ३.४: कर्णाली प्रदेशमा रहेका विमक सम्बन्धी विवरण
- तालिका ४.१: प्रदेशगत गरिबीको अवस्था (प्रतिशतमा)
- तालिका ४.२: पञ्चम सम्पन्नता सूचक अनुसार परिवारको विवरण

- तालिका ४.३: कर्णाली प्रदेशका जिल्लामा आर्थिकरूपले सक्रिय जनसङ्ख्याको विवरण
- तालिका ५.१: कर्णाली प्रदेशमा तरकारी, फलफूल, मासु र अन्य उत्पादन सम्बन्धी विवरण (मेट्रिक टनमा)
- तालिका ५.२: कर्णाली प्रदेशमा खेतीयोग्य, सिँचित र बाँझो जमिनको क्षेत्रफल (हेक्टरमा)
- तालिका ५.३: आ.व. २०७९/८० मा प्रदेश बाहिर कृषि उत्पादनको निर्यात सम्बन्धी विवरण
- तालिका ५.४: कर्णाली प्रदेशमा वन क्षेत्रको स्थिति
- तालिका ६.१: लगत कट्टा गरी अद्यावधिक गरिएको लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको सङ्ख्या
- तालिका ६.२: प्रदेशगत लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको कुल लगानी तथा रोजगार विवरण
- तालिका ६.३: लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको नाम दर्ता विवरण
- तालिका ७.१: स्थानीय तहको केन्द्रसम्म सडक पहुँचको अवस्था)
- तालिका ७.२: कर्णाली प्रदेशमा दर्ता भएका सवारी साधन सम्बन्धी विवरण
- तालिका ७.३: कर्णाली प्रदेशमा भएको उडान सङ्ख्या र यात्रु उडानको विवरण
- तालिका ७.४: प्रदेशगत विद्युत उत्पादन क्षमता
- तालिका ७.५: प्रदेशगत पेट्रोलियम पदार्थको भण्डारण क्षमता
- तालिका ८.१: कर्णाली प्रदेशको स्वास्थ्य क्षेत्रका केही प्रमुख सूचकहरूको तुलनात्मक अवस्था
- तालिका ८.२: कर्णाली प्रदेशको शिक्षा क्षेत्रका केही प्रमुख सूचकहरूको तुलनात्मक अवस्था
- तालिका ८.३: मातृ मृत्युदर सम्बन्धी विवरण
- तालिका ८.४: प्रदेशगत ग्रामीण तथा सहरी श्रेणीको वर्गीकरण
- तालिका ८.५: भुकम्पबाट पूर्ण र आंशिक क्षति भएका घरको विवरण
- तालिका ९.१: विभिन्न पदमा पदपूर्ति सम्बन्धी विवरण

चाई सूची

- चाई १.१: कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन र वृद्धिदर
- चाई १.२: प्रदेशगत जनसङ्ख्या, जि.डि.पि. र क्षेत्रफलको हिस्सा (प्रतिशतमा)
- चाई १.३: आ.व. २०८०/८१ मा जि.डि.पि.को प्रदेशगत हिस्सा (प्रतिशतमा)
- चाई १.४: राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेशगत अंश (प्रतिशतमा)
- चाई १.५: तीन आर्थिक वर्षको प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर (प्रतिशतमा)
- चाई १.६: आ.व. २०८०/८१ मा प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि, उद्योग र सेवा क्षेत्रको योगदान (प्रतिशतमा)
- चाई १.७: कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको क्षेत्रगत वृद्धिदर (प्रतिशतमा)
- चाई १.८: कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा क्षेत्रगत योगदान (प्रतिशतमा)
- चाई १.९: कर्णाली प्रदेशको कुल अभिवृद्धिमा कृषि र गैर कृषि क्षेत्रको योगदान (प्रतिशतमा)
- चाई १.१०: आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा क्षेत्रगत योगदान (प्रतिशतमा)
- चाई १.११: आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर (प्रतिशतमा)
- चाई १.१२: कर्णाली प्रदेशको प्रतिव्यक्ति कुल राष्ट्रिय उत्पादन (अमेरिकी डलरमा)
- चाई २.१: आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि २०८०/८१ बैशाखसम्म कर्णाली प्रदेश सरकारको आन्तरिक राजस्वको अनुमान र प्राप्ति (रु. हजारमा)
- चाई २.२: आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि २०८०/८१ बैशाखसम्म कर्णाली प्रदेश सरकारको कुल बजेट र राजस्व प्राप्ति सम्बन्धी तुलनात्मक विवरण (रु. करोड, प्रतिशतमा)
- चाई २.३: आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि २०७९/८० सम्म सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त समपूरक, विशेष र ससर्त अनुदानको खर्च सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)
- चाई २.४: कर्णाली प्रदेश सरकारबाट आ.व. २०७५/७६ देखि २०८०/८१ को फागुनसम्म स्थानीय तहमा सुरु विनियोजनको तुलनामा हस्तान्तरण गरिएको अनुदान सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)

- चाई ३.१: बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाबाट कर्जा प्रवाहको अवस्था (रु. दश लाखमा)
- चाई ३.२: कर्णाली प्रदेशमा रहेका बिमकको शाखा र उपशाखा सङ्ख्या
- चाई ४.१: प्रदेशगतरूपमा गरिबीको दर, गरिबीको विषमता र गरिबीको गहनता (प्रतिशतमा)
- चाई ४.२: प्रदेशगतरूपमा गरिबीको अनुपात (प्रतिशतमा)
- चाई ४.३: प्रदेशगत बहुआयामिक गरिबीको अवस्था (प्रतिशतमा)
- चाई ५.१: जिल्लागत रूपमा सहकारी सम्बन्धी विवरण
- चाई ६.१: कर्णाली प्रदेशभित्रका राष्ट्रिय निकुञ्जमा भ्रमण गर्ने विदेशी पर्यटक सम्बन्धी विवरण
- चाई ८.१: प्रदेशगत औषतआयु सम्बन्धी विवरण
- चाई ८.२: प्रदेशगत मातृ मृत्युदरको अवस्था
- चाई ८.३: प्रदेशगत पाँच वर्ष वा सो भन्दा कम उमेरका बालबालिकाको जन्मदरताको अवस्था (प्रतिशतमा)
- चाई ८.४: प्रदेशगत गाउँपालिका र नगरपालिकाको जनसङ्ख्या (प्रतिशतमा)
- चाई ८.५: सबैभन्दा बढी र सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या भएका स्थानीय तह सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)
- चाई ८.६: जिल्लागत साक्षरताको अवस्था (प्रतिशतमा)
- चाई ८.७: सबैभन्दा बढी र सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या वृद्धिदर भएका स्थानीय तह सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)
- चाई ८.८: जिल्लागतरूपमा ०-१४, १५-५९ र ६५ वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेर समुहको जनसङ्ख्या सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)
- चाई ८.९: जिल्लागत रूपमा आपाङ्गता सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)
- चाई ९.१: प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट भएको पदपूर्ति सम्बन्धी विवरण

छोटकरी रूप

C-GAS	:	COMPUTERIZED GOVERNMENT ACCOUNTING SYSTEM
GVA	:	GROSS VALUE ADDED
GDP	:	GROSS DOMESTIC PRODUCT
LMBIS	:	LINE MINISTRY BUDGET INFORMATION SYSTEM
PAMS	:	PUBLIC ASSET MANAGEMENT SYSTEM
PLMBIS	:	PROVINCIAL LINE MINISTRY BUDGET INFORMATION SYSTEM
RMIS	:	REVENUE MANAGEMENT INFORMATION SYSTEM
SUTRA	:	SUB-NATIONAL TREASURY REGULATORY APPLICATION
TSA	:	TREASURY SINGLE ACCOUNT
कि.मी.	:	किलोमिटर
गा.पा.	:	गाउँपालिका
न.पा.	:	नगरपालिका
मे.वा.	:	मेगावाट

कार्यकारी सारांश

१. विश्व अर्थतन्त्रमा सुधार हुँदै गएको छ। कृषि, यातायात तथा भण्डारण, आवास तथा भोजन, वित्तीय तथा विमा र पेशागत वैज्ञानिक क्षेत्रमा भएको वृद्धिका कारण चालु आर्थिक वर्षमा नेपालको आर्थिक वृद्धि ३.८७ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो वृद्धि १.९५ प्रतिशत रहेको थियो।
२. नेपालमा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म औसत उपभोक्ता मुद्रास्फीति ६.५ प्रतिशत रहेको छ। गत आर्थिक वर्षको फागुनसम्म यस्तो मुद्रास्फीति ७.९३ प्रतिशत रहेको थियो।
३. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उपभोक्ताको मूल्यमा) रु. ५७ खर्ब ४ अर्ब ८४ करोड हुने अनुमान रहेको छ। गत आर्थिक वर्ष राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रु. ५३ खर्ब ४८ अर्ब ५३ करोड रहेको थियो।
४. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उपभोक्ताको मूल्यमा) रु. २ खर्ब ४४ अर्ब रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रु. २ खर्ब २९ अर्ब १५ करोड रहेको थियो।
५. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा नेपालको आर्थिक वृद्धिदर (उपभोक्ताको मूल्यमा) ३.८७ प्रतिशत हुने अनुमान छ। चालु आर्थिक वर्षमा सबै प्रदेशको आर्थिक वृद्धिदर तुलनात्मक रूपमा बढ्ने अनुमान छ। चालु आर्थिक वर्षमा कर्णाली प्रदेशको आर्थिक वृद्धिदर (उपभोक्ताको मूल्यमा) ३.३९ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षको आर्थिक वृद्धिदर (उपभोक्ताको मूल्यमा) १.९६ प्रतिशत रहेको थियो।
६. विगत ५ वर्षमा कर्णाली प्रदेशको औषत आर्थिक वृद्धिदर रहेको ४.३२ रहेको छ।
७. आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कर्णाली प्रदेशको अंश ३.९४ प्रतिशत रहेको थियो भने चालु आर्थिक वर्षमा यो अंश बढेर ४.२८ प्रतिशत पुगेको छ।
८. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि, उद्योग र सेवा क्षेत्रको योगदान क्रमशः २९.५ प्रतिशत, ९.७ प्रतिशत र ६०.८ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान क्रमशः २९.३ प्रतिशत, १०.२ प्रतिशत र ६०.५ प्रतिशत रहेको थियो।
९. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा नेपालमा कृषि क्षेत्रको वृद्धिदर ३.० प्रतिशत रहने अनुमान छ, भने गैर कृषि क्षेत्रको वृद्धिदर ३.७५ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आ.व. मा यस्तो वृद्धिदर क्रमशः २.७६ र २.१३ प्रतिशत रहेको थियो।

१०. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशमा कृषि क्षेत्रको वृद्धिदर २.१७ प्रतिशत र गैर कृषि क्षेत्रको वृद्धिदर ३.६७ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो वृद्धिदर क्रमशः ०.५८ र ३.५० प्रतिशत रहेको थियो।
११. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्राथमिक, द्वितीयक र सेवा क्षेत्रको वृद्धिदर क्रमशः २.२ प्रतिशत, ०.३ प्रतिशत र ४.७ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो वृद्धिदर क्रमशः ०.६ प्रतिशत, ०.३ प्रतिशत र ४.५ प्रतिशत रहेको थियो।
१२. प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन बढ्दै गएको छ। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा नेपालको प्रतिव्यक्ति कुल राष्ट्रिय उत्पादन १ हजार ४ सय ३४ अमेरिकी डलर रहने अनुमान छ भने कर्णाली प्रदेशको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन १ हजार ६६ अमेरिकी डलर रहने अनुमान छ।
१३. जनगणना २०६८ अनुसार नेपालीको औषत आयु ६६.६ वर्ष रहेको थियो भने जनगणना २०७८ अनुसार नेपालीको औषत आयु ७१.३ वर्ष रहेको छ। पुरुष र महिलाको औषत आयु क्रमशः ६८.२ र ७३.८ वर्ष रहेको छ।
१४. सबैभन्दा बढी औषत आयु भएको प्रदेश कर्णाली (७२.५ वर्ष) रहेको छ भने सबैभन्दा कम औषत आयु भएको प्रदेश लुम्बिनी (६९.५ वर्ष) रहेको छ।
१५. कर्णाली प्रदेशमा पुरुष र महिलाको औषत आयु क्रमशः ६९.२ र ७५.५ वर्ष रहेको छ।
१६. नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण चौथो (२०७९/०८०) अनुसार नेपालमा निरपेक्ष गरिबीको रेखामुनी रहेको जनसङ्ख्या २०.२७ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा गरिबीको रेखामुनी रहेको जनसङ्ख्या २६.६९ प्रतिशत रहेको छ।
१७. सबैभन्दा कम गरिबी गण्डकी प्रदेशमा (११.८८ प्रतिशत) रहेको छ भने सबैभन्दा बढी गरिबी सुदूरपश्चिम प्रदेशमा (३४.१६ प्रतिशत) रहेको छ।
१८. नेपालमा गरिबीको विषमता ४.५२ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा गरिबीको विषमता ६.२५ प्रतिशत रहेको छ।
१९. नेपालमा गरिबीको गहनता दर १.४८ रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा गरिबीको गहनता दर २.१६ रहेको छ।
२०. कर्णाली प्रदेशको शहरी क्षेत्रमा गरिबीको दर २३.२६ प्रतिशत रहेको छ भने ग्रामीण क्षेत्रमा गरिबीको दर ३०.८६ प्रतिशत रहेको छ।
२१. बहुआयामिक गरिबी दर राष्ट्रिय औषतमा १७.४० प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशको बहुआयामिक गरिबी दर ३९.५ प्रतिशत छ।
२२. कर्णाली प्रदेश सरकारको आ.व. २०७४/७५ देखि २०७९/८० सम्म कुल बजेट १ खर्ब ६६ अर्ब ५६ करोड प्रस्तुत भएको थियो। बजेटको संरचना हेर्दा चालुतर्फ ३७.४६

- प्रतिशत र पुँजीगततर्फ ६२.५४ प्रतिशत विनियोजन भएको थियो। विनियोजन गरिएको चालु र पुँजीगततर्फको जम्मा बजेटमध्ये क्रमशः ६२.७१ र ५५.०१ प्रतिशत खर्च भइ समग्रमा ५७.९० प्रतिशत खर्च भएको थियो।
२३. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बैशाखसम्म कर्णाली प्रदेश सरकारको खर्च रु. १० अर्ब ३० करोड ३६ लाख भएको छ जुन सुरु विनियोजनको ३१ प्रतिशत हुन आउँछ।
२४. आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि २०७९/८० सम्म सङ्घीय सरकारबाट ससर्त, समपूरक र विशेष अनुदानको रूपमा जम्मा रु. २७ अर्ब ५२ करोड प्राप्त भएकोमा सो प्राप्तिको ७१.७४ प्रतिशत खर्च भएको छ।
२५. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ देखि २०७९/८० सम्म कर्णाली प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहलाई ससर्त, समपूरक र विशेष अनुदानको रूपमा सुरु विनियोजन रु. ९ अर्ब ८१ करोड २१ लाख गरिएकोमा सो विनियोजनको ८७.९४ प्रतिशत हस्तान्तरण गरिएको थियो।
२६. आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेश खर्चको अनुपात १२.४० प्रतिशत रहेको छ। यसैगरी आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा चालु र पुँजीगत खर्चको अनुपात क्रमशः ५.२९ र ७.१२ प्रतिशत रहेको छ।
२७. आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कुल राजस्वको अनुपात ४.२७ प्रतिशत रहेको छ। यसैगरी आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा बाँडफाँटबाट प्राप्त राजस्व र आन्तरिक राजस्वको अनुपात क्रमशः ३.९५ प्रतिशत र ०.३२ प्रतिशत रहेको छ।
२८. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेश सरकारको आन्तरिक राजस्वको लक्ष्य रु. ८३ करोड ६२ लाख रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षको बैशाखसम्म रु. ५८ करोड ५० लाख राजस्व प्राप्त भएको छ, जुन कुल राजस्व लक्ष्यको ७० प्रतिशत हो।
२९. आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि २०७९/८० सम्म प्रदेशको कुल राजस्व परिचालन रु. ३५ अर्ब ७० करोड ९३ लाखमध्ये सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त रु. ३३ अर्ब ४१ करोड २९ लाख र आन्तरिक स्रोतबाट प्राप्त रु. २ अर्ब १९ करोड ४४ लाख रहेको थियो।
३०. आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि २०७९/८० सम्म कर्णाली प्रदेश सरकारको कुल आन्तरिक राजस्वको लक्ष्य रु. २ अर्ब ३६ करोड ४७ लाख अनुमान गरिएकोमा आ.व. २०७९/८० सम्म रु. २ अर्ब १९ करोड ४४ लाख प्राप्त भएको छ, जुन कुल लक्ष्यको ९२.८ प्रतिशत हुन आउँछ।
३१. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशमा ५३.६ प्रतिशत प्रत्यक्ष लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट विनियोजन भएको छ भने गत आर्थिक वर्ष ३९.०० प्रतिशत प्रत्यक्ष लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट विनियोजन भएको थियो।

३२. कर्णाली प्रदेशका सबै स्थानीय तहमा वाणिज्य बैङ्कको शाखा पुगेको छ।
३३. बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको शाखा सञ्जाल विस्तार, विद्युतीय माध्यमबाट कारोवार र वित्तीय साक्षरता प्रवर्द्धनका कारण वित्तीय पहुँचमा सुधार भएको छ। २०८० फागुनसम्म कर्णाली प्रदेशमा वाणिज्य बैङ्कको सङ्ख्या २०८, विकास बैङ्कको सङ्ख्या २१, वित्त कम्पनीका ३ तथा लघुवित्त संस्थाका २३७ गरी कुल ४६९ बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाका शाखा पुगेका छन्। गत आर्थिक वर्ष बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाका कुल शाखा ४६३ रहेको थियो।
३४. २०८० फागुनसम्म कर्णाली प्रदेश अन्तर्गतका बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाले प्रति शाखा सेवा प्रवाह गरेको जनसङ्ख्या ३ हजार ६ सय रहेको छ जुन गत वर्षको सोही अवधिमा ३ हजार ६ सय ४७ रहेको थियो।
३५. २०८० फागुनसम्म कर्णाली प्रदेशमा जीवन तथा निर्जीवन बिमकको शाखा सङ्ख्या १६७ रहेको छ जसमध्ये जीवन बिमकको शाखा सङ्ख्या ११९ र निर्जीवन बिमकको शाखा सङ्ख्या ४८ रहेको छ।
३६. राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार नेपालको जनसङ्ख्या २ करोड ९१ लाख ६४ हजार ५ सय ७८ रहेको छ भने दश वर्षको अवधिमा नेपालको जनसङ्ख्या १०.०८ प्रतिशतले बढेको छ। नेपालको जनसङ्ख्याको वार्षिक औषत वृद्धिदर ०.९२ प्रतिशत रहेको छ।
३७. नेपालको कुल जनसङ्ख्यामा १ करोड ४२ लाख ५३ हजार ५ सय ५१ अर्थात ४८.८७ प्रतिशत पुरुष र १ करोड ४९ लाख ११ हजार २७ अर्थात ५१.१३ प्रतिशत महिला रहेको छ भने लैङ्गिक अनुपात ९५.५९ रहेको छ।
३८. कर्णाली प्रदेशको कुल जनसङ्ख्या १६ लाख ८८ हजार ४ सय १२ रहेको छ भने दश वर्षको अवधिमा कर्णाली प्रदेशको जनसङ्ख्या ७.५१ प्रतिशतले बढेको छ। यस प्रदेशको वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर ०.७० प्रतिशत रहेको छ।
३९. कर्णाली प्रदेशको कुल जनसङ्ख्यामा ८ लाख २३ हजार ७ सय ६१ अर्थात ४८.७९ प्रतिशत पुरुष र ८ लाख ६४ हजार ६ सय ५१ अर्थात ५१.२१ प्रतिशत महिला रहेको छ भने लैङ्गिक अनुपात ९५.२७ रहेको छ।
४०. कर्णाली प्रदेशका जिल्लाहरू मध्ये सबैभन्दा बढी लैङ्गिक अनुपात हुम्ला जिल्लामा १०१.३७ र सबैभन्दा कम दैलेख जिल्लामा ९१.८२ रहेको छ।
४१. कर्णाली प्रदेशका १० जिल्लाहरू मध्ये सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या सुर्खेतमा र सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या डोल्पामा रहेको छ। विगत १० वर्षमा सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या वृद्धि सुर्खेत जिल्लामा भएको छ भने दैलेख र सल्यानमा जनसङ्ख्या घटेको छ।
४२. कर्णाली प्रदेशमा परिवारको सङ्ख्या ३ लाख ६६ हजार २ सय ५५ रहेको छ। राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार कर्णाली प्रदेशमा परिवारको सङ्ख्या २ लाख ९८ हजार ३ सय ५९ रहेको थियो।

४३. नेपालको कुल जनसङ्ख्या मध्ये ६६.२ प्रतिशत सहरी जनसङ्ख्या र ३३.८ प्रतिशत ग्रामीण जनसङ्ख्या रहेको छ। कर्णाली प्रदेशको कुल जनसङ्ख्या मध्ये सहरी जनसङ्ख्या ५२.१ प्रतिशत र ग्रामीण जनसङ्ख्या ४७.९ प्रतिशत रहेको छ।
४४. कर्णाली प्रदेशका २५ वटा नगरपालिका मध्ये सबैभन्दा बढी वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा १ लाख ५३ हजार ८ सय ६३ र सबैभन्दा कम ठुलीभेरी नगरपालिकामा ९ हजार ८ सय ६१ जनसङ्ख्या रहेको छ।
४५. नेपालमा महिला परिवारमूली भएका परिवार ३१.५५ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा महिला परिवार मूली भएका परिवार ३२.०७ प्रतिशत रहेको छ।
४६. नेपालमा घरको छाना खर/पराल/छवाली भएको परिवार ३.९ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा घरको छाना खर/पराल/छवाली भएको परिवार ६.५ प्रतिशत रहेको छ।
४७. नेपालमा खाना पकाउन इन्धनको रूपमा अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार ५१.० प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा खाना पकाउन इन्धनको रूपमा अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार ८२.२ प्रतिशत रहेको छ।
४८. नेपालमा बत्ती बाल्न अक्सर बिजुली प्रयोग गर्ने परिवार ९२.२ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा बत्ती बाल्न अक्सर बिजुली प्रयोग गर्ने परिवार ४९.६ प्रतिशत रहेको छ। त्यस्तै कर्णाली प्रदेशमा बत्ती बाल्न अक्सर सोलार/सौर्य उर्जा प्रयोग गर्ने परिवार ४७.९ प्रतिशत रहेको छ।
४९. नेपालमा मोबाइल फोन (साधारण) प्रयोग गर्ने परिवार ७३.२ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा मोबाइल फोन (साधारण) प्रयोग गर्ने परिवार ८२.२ प्रतिशत रहेको छ।
५०. नेपालमा अन्य लिङ्गी (यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक) को सङ्ख्या २९२८ रहेको छ, जुन कुल जनसङ्ख्याको ०.०१ प्रतिशत हुन आउँछ। कर्णाली प्रदेशमा अन्य लिङ्गीको सङ्ख्या ८१ (२.८ प्रतिशत) रहेको छ।
५१. नेपालको (५ वर्ष वा सो भन्दा माथि) कुल साक्षरता दर ७६.२ प्रतिशत रहेको छ। जसमा पुरुष साक्षरता दर ८३.६ प्रतिशत र महिला साक्षरता दर ६९.४ प्रतिशत रहेको छ।
५२. कर्णाली प्रदेशको (५ वर्ष वा सो भन्दा माथि) कुल साक्षरता दर ७६.१ प्रतिशत रहेको छ। जसमा पुरुष साक्षरता दर ८३.३ प्रतिशत र महिला साक्षरता दर ६९.४ प्रतिशत रहेको छ।
५३. कर्णाली प्रदेशका १० जिल्ला मध्ये सबैभन्दा बढी साक्षरता दर भएको जिल्ला सुर्खेत (८२.७ प्रतिशत) र सबैभन्दा कम साक्षरता दर भएको जिल्ला हुम्ला (६३.८४ प्रतिशत) रहेको छ।

५४. कर्णाली प्रदेशका ७९ वटा स्थानीय तहहरू मध्ये सबैभन्दा बढी साक्षरता दर भएको स्थानीय तह वीरेन्द्रनगर नगरपालिका (८७.१६ प्रतिशत) र सबैभन्दा कम साक्षरता दर भएको स्थानीय तह शे-फोक्सुण्डो गाउँपालिका (४५.०३ प्रतिशत) रहेको छ।
५५. विगत १० वर्षमा कर्णाली प्रदेशका ७९ स्थानीय तह मध्ये ५५ स्थानीय तहको जनसङ्ख्या बढेको छ भने २४ स्थानीय तहको जनसङ्ख्या घटेको छ।
५६. कर्णाली प्रदेशका ७९ स्थानीय तहमध्ये सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या वृद्धिदर भएको स्थानीय तह वीरेन्द्रनगर नगरपालिका (वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर ४.०९ प्रतिशत) र सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या घटेको स्थानीय तह भैरवी गाउँपालिका (वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर-१.१८ प्रतिशत) रहेको छ।
५७. नेपालमा मातृमृत्यु दर (प्रति लाखमा) १५१ रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशको मातृ मृत्युदर १७२ रहेको छ।
५८. नेपालमा ५ वर्ष वा सो भन्दा कम उमेरका बालबालिकाको सङ्ख्या ३० लाख ७ हजार ६ सय ४८ रहेकोमा ७४.० प्रतिशतले जन्म दर्ता गरेका छन्। त्यस्तै कर्णाली प्रदेशमा ५ वर्ष वा सो भन्दा कम उमेरका बालबालिकाको सङ्ख्या २ लाख ४ हजार ६ सय ३८ रहेकोमा ८७.३ प्रतिशतले जन्म दर्ता गरेका छन्।
५९. कर्णाली प्रदेशका १० जिल्ला मध्ये सबैभन्दा बढी जन्मदर्ता भएको जिल्ला कालिकोट (९४.४ प्रतिशत) र सबैभन्दा कम जन्मदर्ता भएको जिल्ला सुर्खेत (७६.८ प्रतिशत) रहेको छ।
६०. नेपालको कुल जनसङ्ख्या मध्ये २.२२ प्रतिशतमा कुनै न कुनै प्रकारको अपाङ्गता रहेको छ। कर्णाली प्रदेशको कुल जनसङ्ख्या मध्ये ३.१२ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा कुनै न कुनै प्रकारको अपाङ्गता रहेको छ।
६१. कर्णाली प्रदेशका १० जिल्लामध्ये सबैभन्दा बढी अपाङ्गता भएको जिल्ला जाजरकोट (४.९४ प्रतिशत) र सबैभन्दा कम अपाङ्गता भएको जिल्ला जुम्ला (२.२९ प्रतिशत) रहेको छ।

विषय सूची

प्राक्कथन

तालिका सूची

चार्ट सूची

छोटकरी रूप

कार्यकारी सारांश

१.	राष्ट्रीय अर्थतन्त्र तथा प्रादेशिक आर्थिक स्थिति	१
२.	सार्वजनिक वित्त	११
३.	बैंडक तथा वित्तीय संस्था	२०
४.	गरिबी निवारण र रोजगारी	२४
५.	कृषि, वन तथा भूमिसुधार	२९
६.	उद्योग र पर्यटन	३४
७.	भौतिक पूर्वाधार, यातायात र उर्जा	३७
८.	सामाजिक क्षेत्र	४१
९.	सार्वजनिक सेवा र सुशासन	५३

अनुसूचीहरू

१. औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कर्णाली प्रदेशको वार्षिक कुल मूल्य अभिवृद्धि (GVA) (प्रचलित मूल्यमा)
२. औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना
३. औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कर्णाली प्रदेशको वार्षिक कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रतिशतमा, प्रचलित मूल्यमा)
४. कर्णाली प्रदेश सरकारको अनुदानको प्रकार अनुसार बजेट सम्बन्धी विवरण
५. कर्णाली प्रदेश सरकारको मन्त्रालयगत बजेट सम्बन्धी विवरण
६. कर्णाली प्रदेश सरकारको चालु र पुँजीगत खर्चको विवरण (रु. हजारमा)
७. कर्णाली प्रदेश सरकारको आन्तरिक राजस्वको लक्ष्य र प्राप्ति (रु. हजारमा)
८. कर्णाली प्रदेश सरकारको ६ आर्थिक वर्षको कुल विनियोजन र खर्चको अवस्था (रु. हजारमा)
९. कर्णाली प्रदेश सरकारबाट आ. व. २०७५/७६ देखि २०८०/८१ को फागुनसम्म स्थानीय तहमा सुरु विनियोजनको तुलनामा हस्तान्तरण गरिएको अनुदान सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)
१०. कर्णाली प्रदेशको जनसङ्ख्या/लैङ्गिक अनुपात/परिवारको आकार/जनघनत्व
११. कर्णाली प्रदेशमा घर र जग्गामा महिलाको स्वामित्वको अवस्था
१२. कर्णाली प्रदेशमा अनुपस्थित, अपाङ्गता भएको र पाँच वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसंख्या सम्बन्धी विवरण
१३. कर्णाली प्रदेशमा खानेपानीको मुख्य स्रोत सम्बन्धी विवरण
१४. कर्णाली प्रदेशमा अक्सर खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण
१५. कर्णाली प्रदेशमा अक्सर बत्ती बाल्न प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण
१६. कर्णाली प्रदेशमा शौचालयको प्रयोग सम्बन्धी विवरण
१७. कर्णाली प्रदेशमा उमेरगत जनसंख्याको विवरण
१८. कर्णाली प्रदेशमा उमेरगत जनसंख्याको विवरण (प्रतिशतमा)
१९. कर्णाली प्रदेशको नियमन क्षेत्राधिकारभित्र रहेका सहकारी संस्थाको क्षेत्रगत विवरण
२०. कर्णाली प्रदेश सरकार अन्तर्गत रहेका मन्त्रालय/कार्यालय सम्बन्धी विवरण

१. राष्ट्रिय अर्थतन्त्र तथा प्रादेशिक आर्थिक स्थिति

- १.१ राष्ट्रिय अर्थतन्त्रका अधिकांश सूचक सकारात्मक र उत्साहजनक रहेका छन्। नेपालको अर्थतन्त्रमा कृषि र सेवा क्षेत्रको उत्पादन बढ्ने र उद्योग क्षेत्रको उत्पादनमा सङ्कुचन आउने देखिन्छ।
- १.२ कृषि, यातायात तथा भण्डारण, आवास तथा भोजन, वित्तीय तथा बिमा र पेशागत वैज्ञानिक क्षेत्रमा भएको वृद्धिका कारण आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर (उपभोक्ताको मूल्यमा) ३.८७ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो आर्थिक वृद्धि १.९५ प्रतिशत रहेको थियो।
- १.३ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा आधारभूत मूल्यमा आर्थिक वृद्धिदर ३.५४ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा आर्थिक वृद्धि २.३१ प्रतिशतले विस्तार भएको थियो।
- १.४ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उपभोक्ताको मूल्यमा) रु. ५७ खर्ब ४ अर्ब ८४ करोड रहने अनुमान छ भने आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रु. ५३ खर्ब ४८ अर्ब ५३ करोड रहेको थियो।

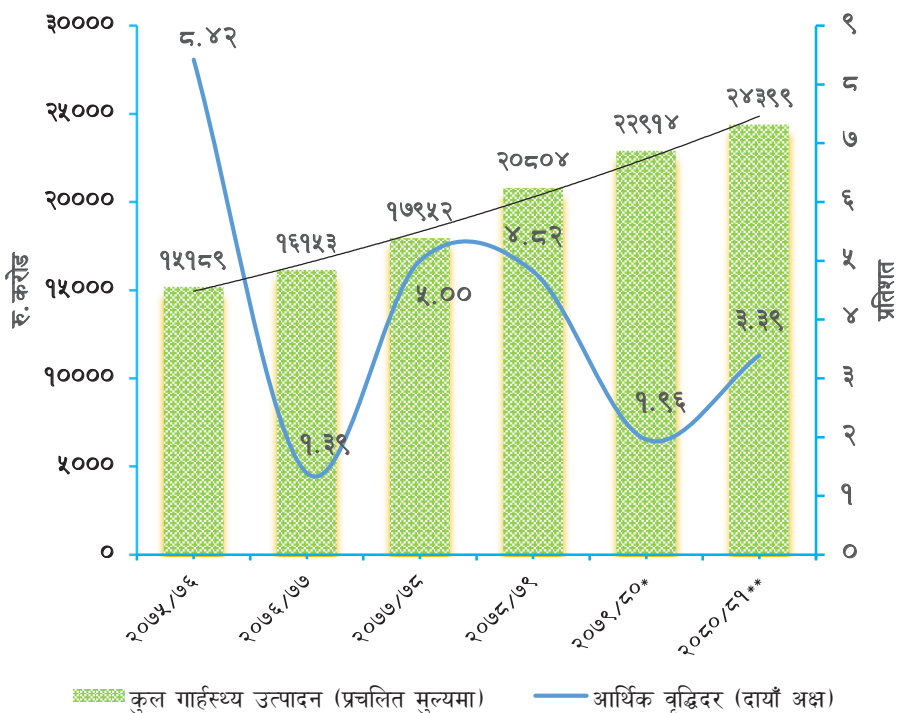
तालिका १.१: राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको समग्र आर्थिक स्थिति

विवरण	इकाई	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०८०/८१**
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (प्रचलित मूल्यमा)	रु.अर्बमा	३८५८.९३	३८८८.७०	४३५२.५५	४९७६.५६	५३४८.५३	५७०४.८४
आर्थिक वृद्धिदर (उत्पादकको मूल्यमा)	प्रतिशत	६.७	-२.४	४.८	५.६	१.९५	३.८७
आर्थिक वृद्धिदर (आधारभूत मूल्यमा)	प्रतिशत	६.४	-२.४	४.५	५.३	२.३१	३.५४
कृषि	प्रतिशत	५.२	२.४	२.८	२.४	२.८	३.०
उद्योग	प्रतिशत	७.४	-४.०	६.९	१०.७	१.४	१.३
सेवा	प्रतिशत	६.८	-४.५	४.७	५.३	२.४	४.५
प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (प्रचलित मूल्यमा)	अमेरिकी डलर	१२०४	११६७	१२७७	१४११	१३८९	१४३४
प्रति व्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय	अमेरिकी डलर	१२१६	११८०	१२८४	१४१९	१४०५	१४५६
प्रति व्यक्ति कुल राष्ट्रिय खर्चयोग्य आम्दानी	अमेरिकी डलर	१५२७	१४७५	१५९८	१७३६	१७५५	१८४३
औषत उपभोक्ता मुद्रास्फीति दर	प्रतिशत	४.६४	६.१५	३.६०	६.३२	७.७४	६.०८
कुल स्थिर पुँजी लगानी	जि.डि.पि.को अनुपातमा	३३.८२	३०.४७	२९.३४	२९.०	२५.१०	२४.५

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, आर्थिक सर्वेक्षण २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय, २०८१, *संशोधित, **प्रारम्भिक

- १.५ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रु. २ खर्ब ४३ अर्ब ९९ करोड रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रु. २ खर्ब २९ अर्ब १४ करोड रहेको थियो। कोभिड-१९ महामारीको कारणले आर्थिक गतिविधिमा आएको कमीसँगै आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा समग्र राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा सङ्कुचन आएकोमा कोभिड-१९ महामारीको बावजुद कर्णाली प्रदेशको आर्थिक वृद्धिदर १.३९ प्रतिशत रहेको थियो।
- १.६ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर (उपभोक्ताको मूल्यमा) ३.३९ प्रतिशत हुने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो वृद्धिदर १.९६ प्रतिशत रहेको थियो।
- १.७ विगत ५ वर्षमा कर्णाली प्रदेशको औषत आर्थिक वृद्धिदर ४.३ प्रतिशत रहेको छ।

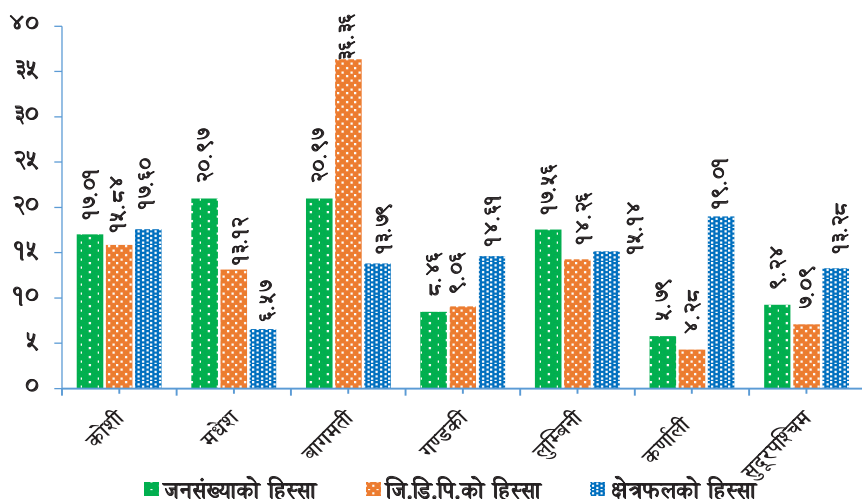
चार्ट १.१: कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन र वृद्धिदर

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०, *संशोधित, **प्रारम्भिक

- १.८ प्रदेशगत रूपमा जनसङ्ख्याको वितरण हेर्दा सवैभन्दा बढी जनसङ्ख्या बागमती प्रदेशमा रहेको छ भने जि.डि.पि.को हिस्सा पनि सोही प्रदेशमा बढी रहेको छ।

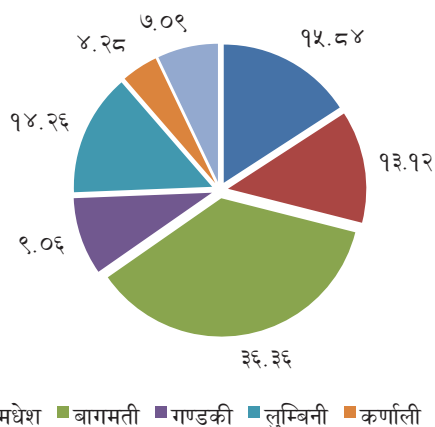
चार्ट १.२: प्रदेशगत जनसङ्ख्या, जि.डि.पि. र क्षेत्रफलको हिस्सा (प्रतिशतमा)

स्रोत: सूचना तथा प्रसारण विभाग, राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

१.९ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा बागमती प्रदेशको सबैभन्दा बढी ३६.३६ प्रतिशत अंश रहने अनुमान छ भने कर्णाली प्रदेशको सबैभन्दा कम ४.२८ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

चार्ट १.३: आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा जि.डि.पि.को प्रदेशगत हिस्सा (प्रतिशतमा)

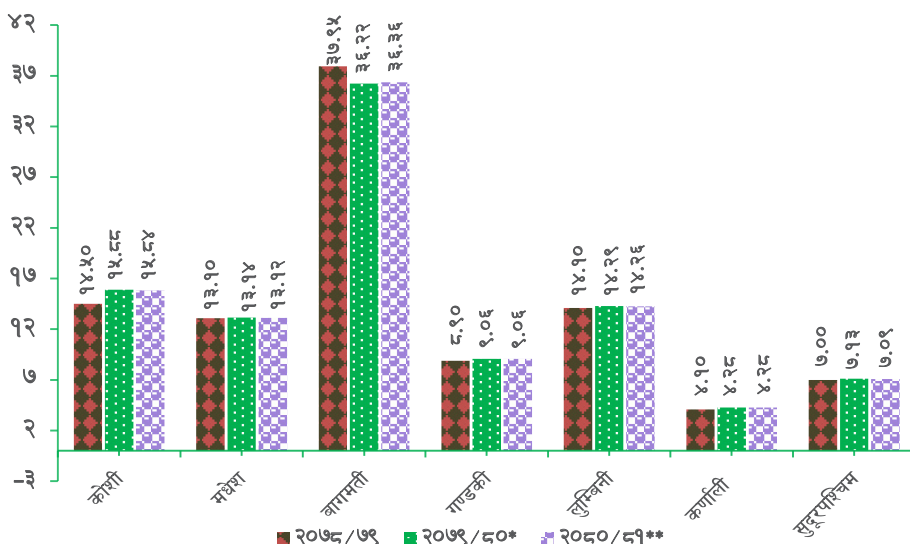

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

१.१० आर्थिक वर्ष २०७८/७९ देखि २०८०/८१ सम्म प्रदेशगत रूपमा हेर्दा राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अंशमा खासै परिवर्तन भएको देखिदैन।

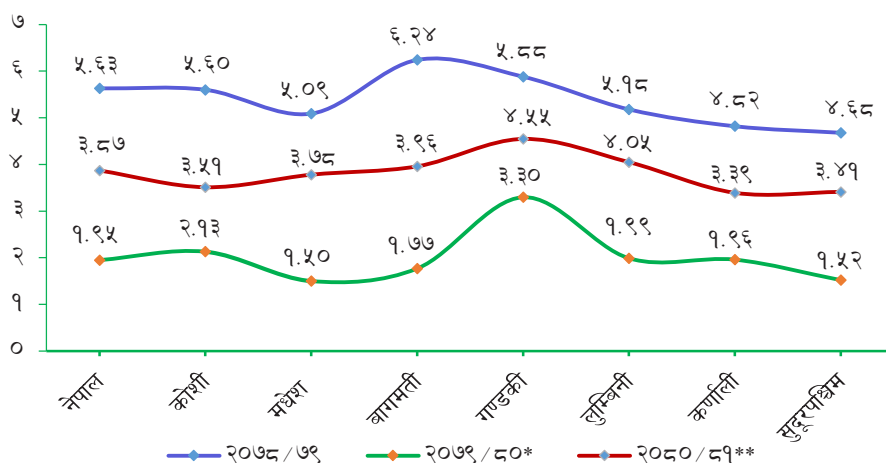
चाई १.४: राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेशगत अंश (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०, *संशोधित, **प्रारम्भिक

१.११ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा गण्डकी प्रदेशको आर्थिक वृद्धिदर सबैभन्दा बढी ४.५५ प्रतिशत र कर्णाली प्रदेशको वृद्धिदर सबैभन्दा कम ३.३९ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा पनि गण्डकी प्रदेशको आर्थिक वृद्धिदर सबैभन्दा बढी ३.३० प्रतिशत र मधेश प्रदेशको वृद्धिदर सबैभन्दा कम १.५० प्रतिशत रहेको थियो।

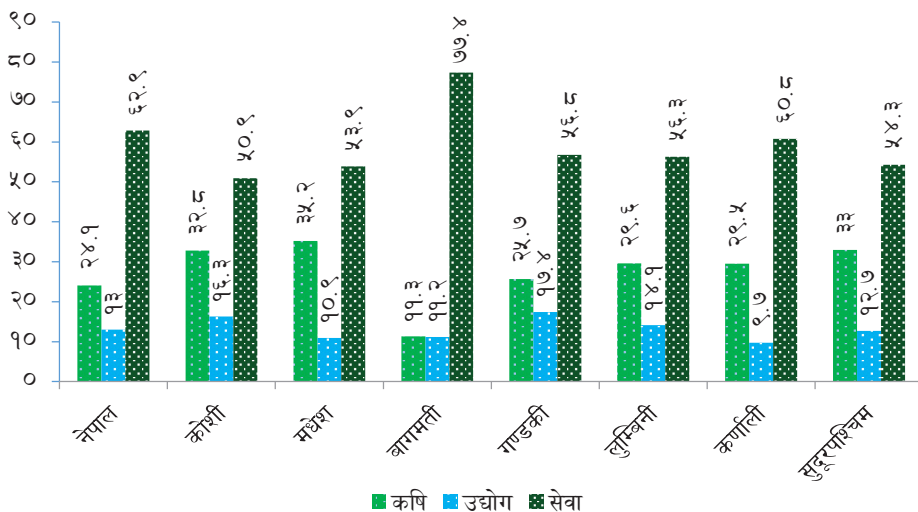
चाई १.५: तीन आर्थिक वर्षको प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, *संशोधित, **प्रारम्भिक

१.१२ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको हिस्सा २९.५ प्रतिशत रहेको छ भने उद्योग र सेवा क्षेत्रमा क्रमशः ९.७ र ६०.८ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट १.६: आ. व. २०८०/८१ मा प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि, उद्योग र सेवा क्षेत्रको योगदान (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

१.१३ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कर्णाली प्रदेशको अंश ३.९४ प्रतिशत रहेको थियो भने चालु आर्थिक वर्षमा यो अंश बढेर ४.२८ प्रतिशत पुगेको छ। यसैगरी गत आर्थिक वर्ष पनि यस्तो अंश ४.२८ प्रतिशत रहेको थियो।

तालिका १.२: कर्णाली प्रदेशको ६ आर्थिक वर्षको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उपभोक्ताको मूल्यमा, रु. दश लाखमा)

विवरण/आर्थिक वर्ष	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०८०/८१**
राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादन	३८५८९३१	३८८८७०४	४३५२५५०	४९७६५५८	५३४८५३३	५७०४८४८
कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन	१५१८९२	१६१५२७	१७९५२१	२०८०४४	२२९१४४	२४३९९३
अंश (प्रतिशत)	३.९४	४.१५	४.१२	४.१८	४.२८	४.२८

स्रोत : राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०, *संशोधित, ** प्रारम्भिक

१.१४ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (आधारभूत मूल्यमा) रु. २ खर्ब १६ अर्ब ४ करोडमध्ये प्राथमिक क्षेत्र रु. ६४ अर्ब १० करोड, द्वितीयक क्षेत्र रु. २० अर्ब ६० करोड र सेवा क्षेत्र रु. १ खर्ब ३१ अर्ब ३४ करोड रहने अनुमान छ।

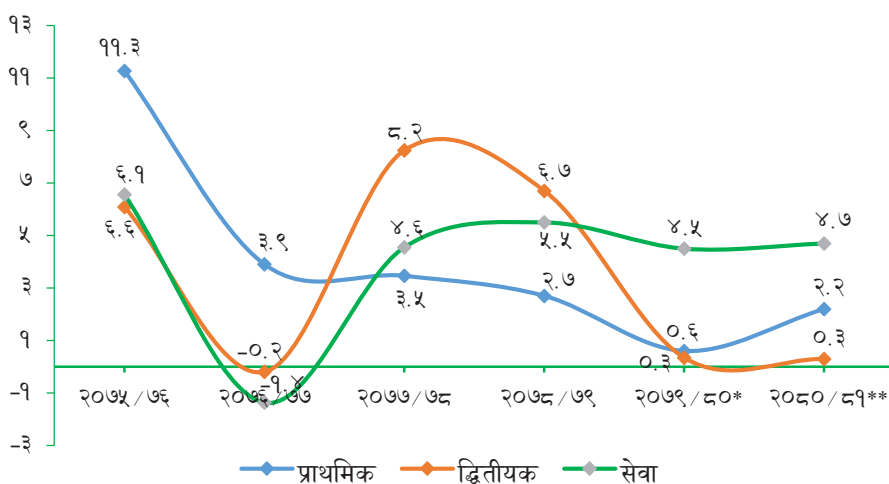
तालिका १.३: कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (क्षेत्रगत, आधारभूत मूल्य, रु. दश लाखमा)

क्षेत्र/आर्थिक वर्ष	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०८०/८१**
प्राथमिक	४४७७१	४६१८०	५११००	५६१६७	५९८९३	६४१०५
द्वितीयक	१५९५१	१५३२७	१६४७३	१८८१७	२०४१४	२०६००
तृतीयक	७२२५७	८०८५१	८५५४६	१०२९३७	१२२७४८	१३१३३९
जम्मा	१३२९७९	१४२३५८	१५३११९	१७१९२१	२०३०५४	२१६०४४

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०, *संशोधित, **प्रारम्भिक

१.१५ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा प्राथमिक, द्वितीयक र सेवा क्षेत्रको वृद्धिदर क्रमशः २.२ प्रतिशत, ०.३ प्रतिशत र ४.७ प्रतिशत हुने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो वृद्धिदर क्रमशः ०.६ प्रतिशत, ०.३ प्रतिशत र ४.५ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १.७: कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको क्षेत्रगत वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

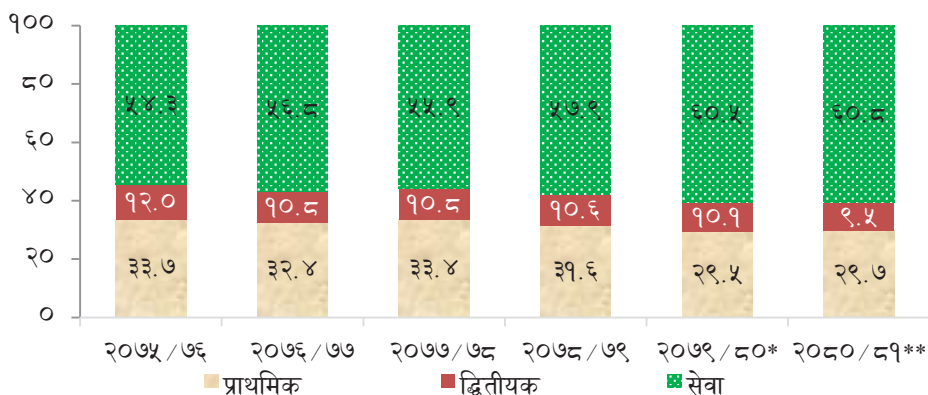

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०, *संशोधित, **प्रारम्भिक

१.१६ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्राथमिक, द्वितीयक र सेवा क्षेत्रको योगदान क्रमशः २९.७ प्रतिशत, ९.५ प्रतिशत र ६०.८

प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान क्रमशः २९.५ प्रतिशत, १०.१ प्रतिशत र ६०.५ प्रतिशत रहेको थियो।

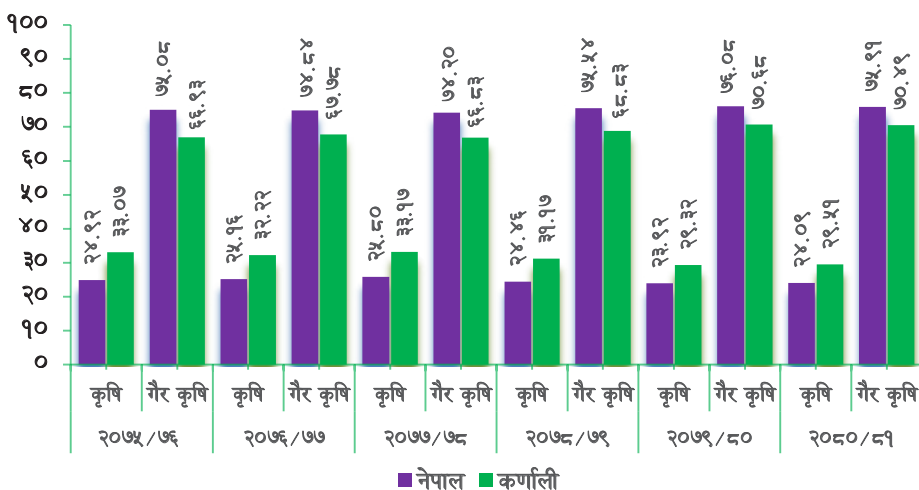
चार्ट १.८: कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा क्षेत्रगत योगदान (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०, *संशोधित, **प्रारम्भिक

१.१७ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको कुल मूल्य अभिवृद्धिमा कृषि क्षेत्रको योगदान २९.५१ र गैर कृषि क्षेत्रको योगदान ७०.४९ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान क्रमशः २९.३२ र ७०.६८ प्रतिशत रहेको थियो।

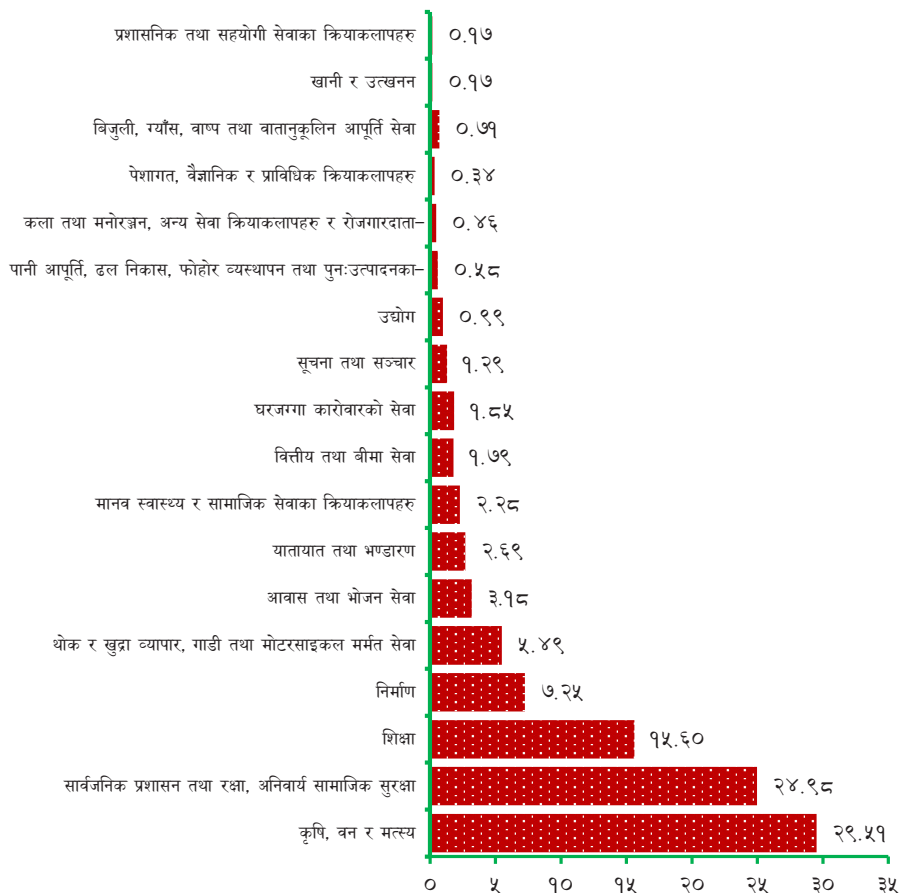
चार्ट १.९: कर्णाली प्रदेशको कुल अभिवृद्धिमा कृषि र गैर कृषि क्षेत्रको योगदान (प्रतिशतमा)

स्रोत : राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

१.१८ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि, वन र मत्स्य क्षेत्रको योगदान सबैभन्दा बढी २९.५१ प्रतिशत रहने अनुमान छ भने प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरूको सबैभन्दा कम ०.१७ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

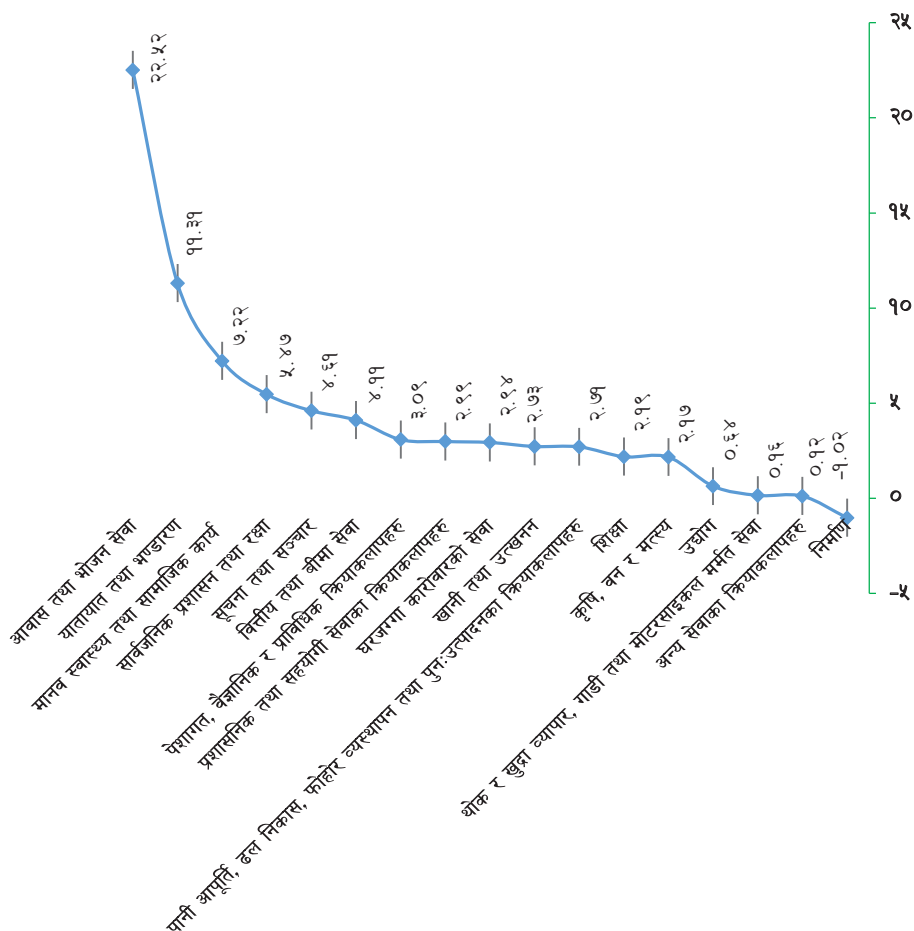
चार्ट १.१०: आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा क्षेत्रहरूको योगदान (प्रतिशतमा, प्रारम्भिक)

स्रोत : राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

१.१९ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा आवास तथा भोजन सेवाको वृद्धिदर सबैभन्दा बढी २२.५२ प्रतिशत रहने अनुमान छ भने निर्माण क्षेत्रको वृद्धिदर -१.०२ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

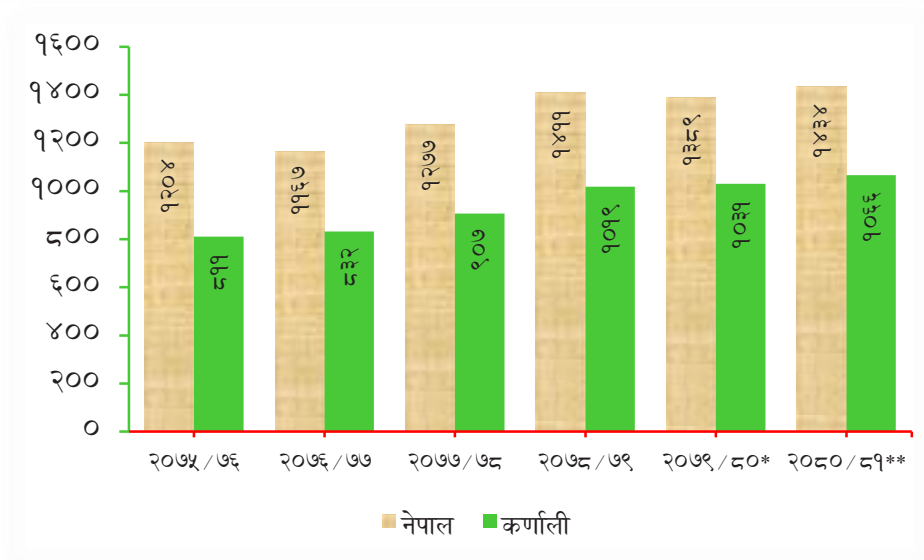
चाई १.११: आर्थिक वर्ष २०८०/८१ (प्रारम्भिक) मा कर्णाली प्रदेशको औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

स्रोत : राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

- १.२० आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा नेपालको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन १ हजार ४ सय ३४ अमेरिकी डलर रहने अनुमान छ। गत आ.व. नेपालको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन १ हजार ३ सय ८९ अमेरिकी डलर रहेको थियो।
- १.२१ कर्णाली प्रदेशको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन १ हजार ६६ अमेरिकी डलर रहने अनुमान छ। गत आ.व. कर्णाली प्रदेशको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन १ हजार ३१ अमेरिकी डलर रहेको थियो।
- १.२२ राष्ट्रिय प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन भन्दा कर्णाली प्रदेशको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन कम दरले वृद्धि भएको देखिन्छ।

चाई १.१२: कर्णाली प्रदेशको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (अमेरिकी डलरमा)

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याड्क कार्यालय, *संशोधित,** प्रारम्भिक

२. सार्वजनिक वित्त

- २.१ सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी, मितव्ययी र नतिजामूलक बनाउन कर्णाली प्रदेश सरकारले कानुनी, नीतिगत, संस्थागत, प्रशासनिक र प्रक्रियागत सुधार गरिरहेको छ। सो कार्यबाट अपेक्षित परिणामहरू देखिन थालेका छन्। बजेट प्रणालीमा क्रमशः सुधार हुँदै गएको छ। सार्वजनिक खर्चको पारदर्शिता र गुणस्तर अभिवृद्धिका साथै वित्तीय सुशासनमा बढोत्तरी हुँदै गएको छ। “सामाजिक न्याय सहित दिगो, फराकिलो र तीव्र विकास” को सोच सहित कर्णाली प्रदेशको प्रथम पञ्चवर्षीय योजना (२०७६/०७७-२०८०/०८१) कार्यान्वयनको अन्तिम चरणमा रहेको छ।
- २.२ वित्तीय सङ्घीयता कार्यान्वयनका लागि आवश्यक संरचनागत व्यवस्था भएका छन्। अधिकांश संरचना तयार भइ सार्वजनिक सेवा प्रवाह चुस्त दुरुस्त रहेको छ। सङ्घीय सरकारबाट यस प्रदेशलाई चार किसिमका अनुदान प्राप्त हुने गरेको छ। प्रदेश सरकारबाट पनि स्थानीय तहमा चार प्रकारका अनुदानमार्फत् आयोजना तथा कार्यक्रमका लागि वित्तीय हस्तान्तरण गरिएको छ। सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापनका लागि प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली (PLMBIS), एकल खाता कोष प्रणाली (TSA), C-GAS, PAMS र बेरुजु व्यवस्थापन सूचना प्रणाली कार्यान्वयनमा रहेका छन्।
- २.३ प्रदेशबाट सञ्चालन हुने आयोजनालाई प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले आयोजना बैङ्कको स्थापना, मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमा गरिएको छ साथै आयोजना तथा कार्यक्रम छनोट प्रणालीलाई सरलीकृत गर्नका लागि बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७५ र कर्णाली प्रदेश योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०७५ तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा रहेको छ।

सरकारी वित्त

- २.४ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा रु. ३३ अर्ब ३७ करोड ९७ लाख ७ हजार बजेट विनियोजन भएकोमा चालुतर्फ रु. ९ अर्ब २० लाख २४ हजार र पुँजीगत तर्फ रु. १९ अर्ब ५७ करोड ७२ लाख ४३ हजार र वित्तीय हस्तान्तरणतर्फ रु. ४ अर्ब ८० करोड ४० हजार रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कुल बजेटमा चालु, पुँजीगत र वित्तीय हस्तान्तरणतर्फ क्रमशः २८.११ प्रतिशत, ५९.५८ प्रतिशत र १२.३१ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षको बजेटमा यस्तो हिस्सा क्रमशः २६.९६ प्रतिशत, ५८.६५ प्रतिशत, र १४.३८ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका २.१: विगत ७ वर्षमा कर्णाली प्रदेशको वार्षिक बजेट (रु. करोडमा)

बजेट	आर्थिक वर्ष						
	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१
चालु	४३.८	६६३.९	१३०६	११६७.६	११४९.३	९१७	९००.२१
पूँजीगत	५.८	२१२४.४	१९४९.८	१९०६.९	२१६५.४	१९४३.१	१९५७.७
वित्तीय हस्तान्तरण		४०	१७९.६	२९९.७	३४०	४०१.६	४८०.०४
कुल बजेट	१०२.०५	२८२८.२८	३४३५.३४	३३७४.१३	३६५४.६६	३२६१.६१	३३३७.९७

बजेट	परिवर्तन (प्रतिशतमा)					
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१
चालु	१४१५.७५	९६.७२	-१०.६०	-१.५७	-२०.२१	-१.८३
पूँजीगत	३५५०.१७	-८.२२	-२.२०	१३.५६	-१०.२७	०.७५
वित्तीय हस्तान्तरण		३४९.००	६६.८७	१३.४५	१८.१२	१९.५३
कुल बजेट	२६७१.४६	२१.४६	-१.७८	८.३१	-१०.७५	२.३४

स्रोत: आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, २०८०

- २.५ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुनसम्म कर्णाली प्रदेश सरकारको कुल खर्च रु. ६ अर्ब ५६ करोड ३ लाख रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म यस्तो खर्च रु. ६ अर्ब ८० करोड ४६ लाख रहेको थियो।

तालिका २.२: कर्णाली प्रदेशको दुई आर्थिक वर्षको पहिलो ८ महिनामा खर्चको तुलनात्मक विवरण (रु. करोडमा)

बजेट	आ.व. २०७९/८०			आ.व. २०८०/८१		
	विनियोजन	खर्च	खर्च (प्रतिशत)	विनियोजन	खर्च	खर्च (प्रतिशतमा)
चालु	१३१८.५६	३५१.६३	२६.६७	१३८०.२५	४०१.७५	२९.११
पूँजीगत	१९४३.०५	३२८.८३	१६.९२	१९५७.७	२५४.२८	१२.९९
जम्मा	३२६१.६१	६८०.४६	२०.८६	३३३७.९७	६५६.०३	१९.६५

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८०

- २.६ आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को कुल विनियोजित बजेटमध्ये कुल खर्च २२.९६ प्रतिशत भएको थियो भने आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा यो खर्च बढेर ६८.२७ प्रतिशत भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा कुल विनियोजित बजेटमध्ये पूँजीगत खर्च १९.२१ प्रतिशत भएको थियो भने आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा यस्तो खर्च ६५.५३ प्रतिशत भएको छ।

तालिका २.३: ६ आर्थिक वर्षको वार्षिक बजेटको तुलनामा खर्च (प्रतिशतमा)

विवरण	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	समग्र खर्च
चालु खर्च (वित्तीय हस्तान्तरण समेत)	२७.९२	७४.०१	४३.५१	५७.७७	६१.०६	७२.३६	६२.७१
पूँजीगत खर्च (वित्तीय व्यवस्था समेत)	१९.२१	२४.५४	५६.४९	७४.८६	७०.१४	६५.५३	५५.०१
जम्मा खर्च (प्रतिशत)	२२.९६	३५.४१	४९.१४	६७.४३	६६.४४	६८.२७	५७.९०

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८०

२.७ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा प्रदेशको कुल राजस्व परिचालन रु. ६ अर्ब ४१ करोड ३५ लाखमध्ये सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त राजस्व रु. ६ अर्ब ३४ करोड ३१ लाख र आन्तरिक स्रोतबाट प्राप्त राजस्व रु. ७ करोड ४ लाख रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कुल राजस्व रु. ७ अर्ब ७२ करोड ६५ लाख पुगेको छ। जसमध्ये सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त राजस्व रु. ७ अर्ब ९ करोड ४ लाख र आन्तरिक स्रोतबाट प्राप्त राजस्व रु. ६३ करोड ६१ लाख रहेको छ।

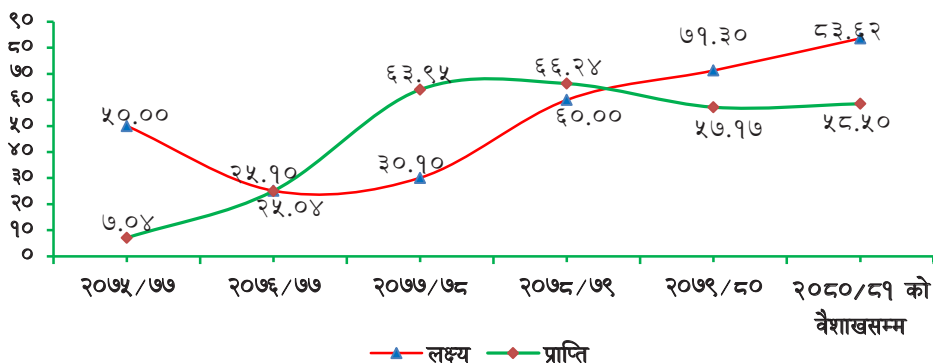
तालिका २.४: कर्णाली प्रदेशमा राजस्व परिचालनको अवस्था (रु. करोडमा)

विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
सङ्घीय सरकारबाट राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्ति	६३४.३१	५०७.२७	६२७.१३	८६३.५४	७०९.०४
आन्तरिक राजस्वबाट प्राप्ति	७.०४	२५.०४	६३.९५	६६.२४	५७.१७
जम्मा	६४१.३५	५३२.३१	६९१.०८	९२९.९८	७७६.२१

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८०

२.८ आन्तरिक राजस्वतर्फ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को वैशाखसम्म रु. ५८ करोड ५० लाख सङ्कलन भएको छ।

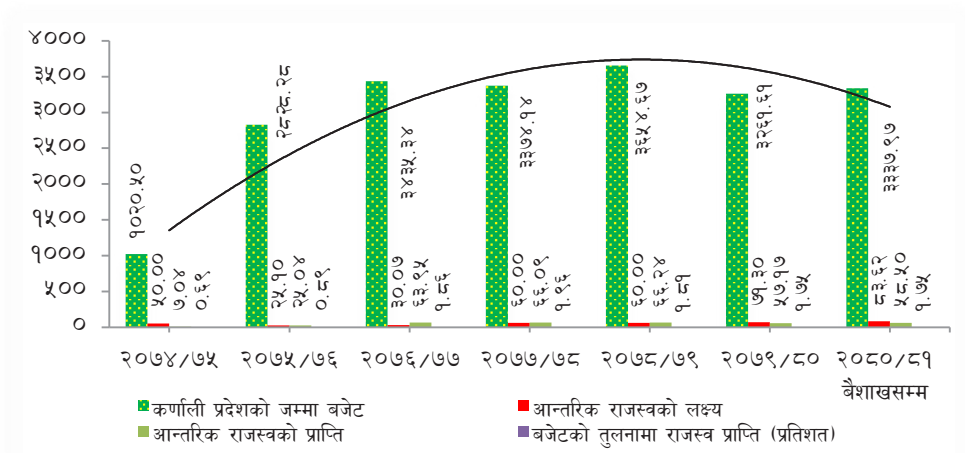
चार्ट २.१: आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि २०८०/८१ वैशाखसम्म कर्णाली प्रदेश सरकारको आन्तरिक राजस्वको अनुमान र प्राप्ति (रु. करोडमा)

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८०

२.९ कर्णाली प्रदेश सरकारको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को कुल बजेटको तुलनामा १.७५ प्रतिशत आन्तरिक राजस्व प्राप्त भएको छ।

चार्ट २.२: आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि २०८०/८१ वैशाखसम्म कर्णाली प्रदेश सरकारको कुल बजेट र राजस्व प्राप्ति सम्बन्धी तुलनात्मक विवरण (रू. करोडमा, प्रतिशतमा)

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८०

२.१० आन्तरिक आयमध्ये आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुनसम्म अनुदान/निकास फिर्ता, बेरुजु शीर्षकमा सबैभन्दा बढी आय प्राप्ति भएको छ।

तालिका २.५: आन्तरिक राजस्वको तुलनात्मक विवरण (रू. हजारमा)

राजस्व शीर्षक	२०७९/८०	२०८०/८१	परिवर्तन (प्रतिशत)
	फागुनसम्म	फागुनसम्म	
बाँडफाँट भइ प्राप्त घरजग्गा रजिस्ट्रेशन दस्तुर	३०८७३	४२५८४	२७.५०
बाँडफाँट भइ प्राप्त सवारी साधन कर	७८०७४	९६०४४	२३.०२
व्यवसाय रजिस्ट्रेशन दस्तुर	८३७१	९०१८	७.७३
चालक अनुमतिपत्र, सवारी दर्ता किताब (Blue Book) सम्बन्धी दस्तुर	३४५१७	४३७९१	२६.९
यातायात क्षेत्रको आमदानी	५३४१	५७१२	६.९५
अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	१३६६४	१७५०७	२८.१३
अनुदान/निकास फिर्ता, बेरुजु	१०६१६१	१४६४०२	३७.९१
विविध आय	१०५१८७	११४९४२	९.२७
जम्मा	३८२१८८	४७६०००	२४.५४

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८०

राजस्व र खर्चको अवस्था

- २.११ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेश खर्चको अनुपात १२.४० प्रतिशत रहेको छ भने आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस्तो अनुपात १३.५३ प्रतिशत रहेको थियो। यसै गरी आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा चालु र पुँजीगत खर्चको अनुपात क्रमशः ५.२९ र ७.१२ प्रतिशत रहेको छ भने आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस्तो अनुपात क्रमशः ५.०७ र ८.४६ प्रतिशत रहेको थियो।
- २.१२ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कुल राजस्वको अनुपात ४.२७ प्रतिशत रहेको छ भने आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस्तो अनुपात ५.१८ प्रतिशत रहेको थियो। यसैगरी आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा बाँडफाँटबाट प्राप्त राजस्व र आन्तरिक राजस्वको अनुपात क्रमशः ३.९५ प्रतिशत र ०.३२ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका २.६: खर्च र राजस्वको अवस्था (प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
कुल खर्च	६.५९	१०.४५	१२.६७	१३.५३	१२.४०
चालु खर्च	३.०३	४.५५	४.७२	५.०७	५.२९
पुँजीगत खर्च	३.५७	५.९०	७.९५	८.४६	७.१२
कुल राजस्व	४.२२	३.३०	३.८५	५.१८	४.२७
बाँडफाँटबाट प्राप्त राजस्व	४.१८	३.१४	३.४९	४.८१	३.९५
आन्तरिक राजस्व	०.०५	०.१६	०.३६	०.३७	०.३२

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८०

- २.१३ कर्णाली प्रदेशमा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि २०७९/८० सम्म सङ्घीय सरकारबाट ससर्त, समपूरक र विशेष अनुदानको रूपमा जम्मा रु. २७ अर्ब ५२ करोड ५ लाख ५८ हजार अनुदान प्राप्त भएकोमा ७१.७४ प्रतिशत अनुदान खर्च भएको छ।
- २.१४ सो अवधिमा सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त ससर्त, समपूरक र विशेष अनुदानमध्ये सम्बन्धित आर्थिक वर्षभित्र खर्च हुन नसकी जम्मा रु. ७ अर्ब ७८ करोड सङ्घीय सञ्चित कोषमा फिर्ता भएको छ।

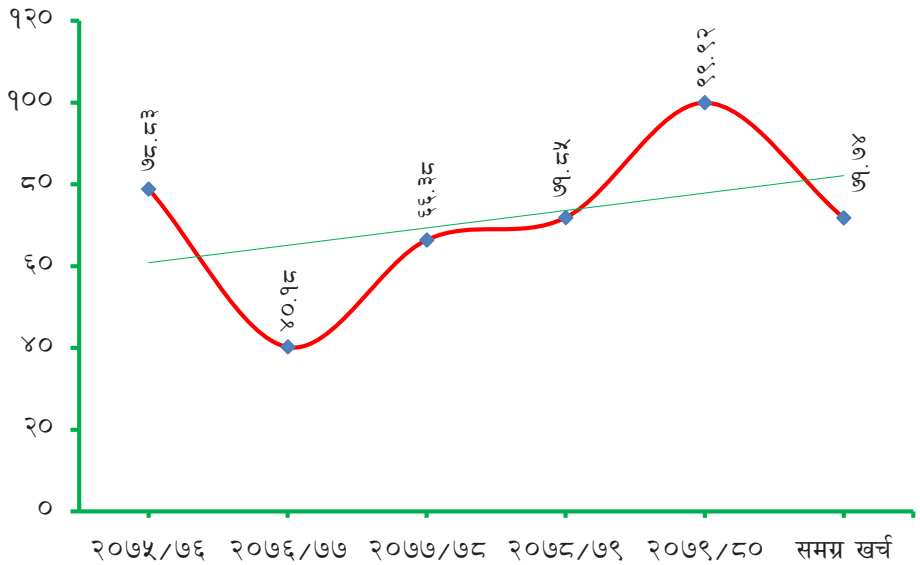
तालिका २.७: पाँच आर्थिक वर्षमा सङ्घीय सरकारबाट अनुदान प्राप्ति र खर्चको विवरण (रु. हजारमा)

क्र. सं.	आ.व./ अनुदान	समपूरक		विशेष		ससर्त		जम्मा		
		प्राप्ति	खर्च	प्राप्ति	खर्च	प्राप्ति	खर्च	प्राप्ति	खर्च	खर्च प्रतिशत
१	२०७५/७६	९२००००	९२००००	९०७७९९	९०७७९९	५६५४७६८	४०७०४७०	७४८२४८७	५८९८१८९	७८.८३
२	२०७६/७७	४६८९००	३०३५२७	८१००००	५३९६००	३२६६२३८	९८२८८५	४५४५१३८	१८२६०१२	४०.१८
३	२०७७/७८	२५००००	९७७५२	४४००००	१९६४१५	४३१८४८३	३०३०२२३	५००८४८३	३३२४३९०	६६.३८
४	२०७८/७९	८१३५००	१५५४१६	६१३०००	३७५५१२	४९२३३८२	४०३१२२८	६३४९८८२	४५६२१५६	७१.८५
५	२०७९/८०	३३८४९१	३२५९६५	४०४७६१	४०३०९३	३३९१३१६	३४०२२३७	४१३४५६८	४१३९२९५	९९.९२
जम्मा		२७९०८९१	१८०२६६०	३१७५४८०	२४२२३३९	२१५५४१८७	१५५१७०४३	२७५२०५५८	१९७४२०४२	७१.७४
खर्च प्रतिशत			६४.५९		७६.२८		७१.९९			७१.७४

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८०

२.१५ सङ्घीय सरकारबाट ५ आर्थिक वर्षमा प्राप्त तीन प्रकारका अनुदानमध्ये आ.व. २०७९/८० मा सबैभन्दा बढी खर्च भएको छ।

चार्ट २.३: आ.व. २०७५/७६ देखि २०७९/८० सम्म सङ्घीय सरकारबाट समपूरक, विशेष र ससर्त अनुदानको खर्च सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८०

२.१६ कर्णाली प्रदेश सरकारबाट समानीकरण, समपूरक, विशेष तथा ससर्त अनुदानको रूपमा आर्थिक वर्ष २०८०/८१ सम्म १० जिल्लाका ७९ स्थानीय तहमा रु. १८ अर्ब २१ करोड २५ लाख ६९ हजार विनियोजन भएको छ।

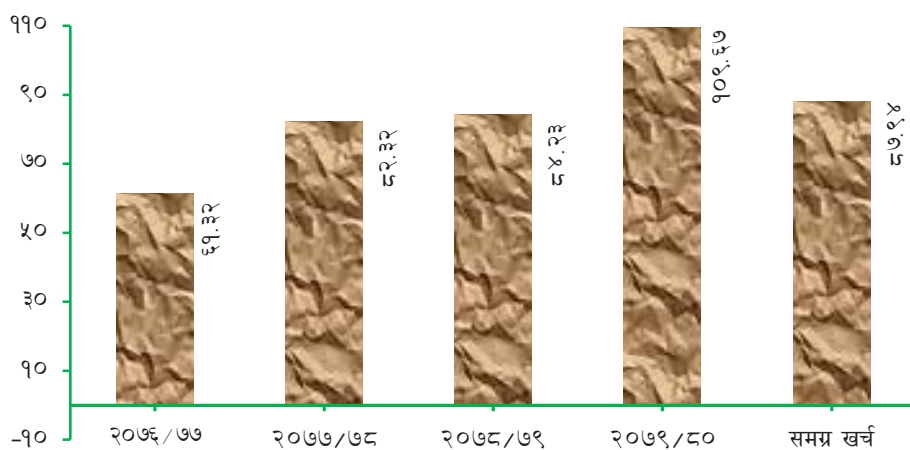
तालिका २.८: कर्णाली प्रदेश सरकारबाट ६ आर्थिक वर्षमा स्थानीय तहको लागि विनियोजन गरिएको अनुदान सम्बन्धी विवरण (रु. हजारमा)

क्र. सं.	अनुदानको प्रकार/ आर्थिक वर्ष	समपूरक	विशेष	ससर्त	समानीकरण	जम्मा
१	२०७५/७६				४०००००	४०००००
२	२०७६/७७	१००००००	३०००००	५०००००	८०००००	२६०००००
३	२०७७/७८	१०५८०००	३५२५००	७८६०००	८०००००	२९९६५००
४	२०७८/७९	१००००००	३०००००	१२९९९००	८०००००	३३९९९००
५	२०७९/८०	५१२०००	३०५०००	२३९८७२९	८०००००	४०१५७२९
६	२०८०/८१	८४२५००	२७५५००	२८८२४४०	८०००००	४८००४४०
	जम्मा	४४१२५००	१५३३०००	७८६७०६९	४४०००००	१८२१२५६९

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८०

२.१७ कर्णाली प्रदेश सरकारबाट समपूरक, विशेष तथा ससर्त अनुदानकोरूपमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ देखि २०७९/८० सम्म प्रदेश अन्तर्गतका १० जिल्लाका ७९ स्थानीय तहमा रु. ८ अर्ब ६२ करोड ८४ लाख निकास भएकै छ जुन सुरू विनियोजनको ८७.९४ प्रतिशत हुन आँउछ।

चार्ट २.४: कर्णाली प्रदेश सरकारबाट आ.व. २०७६/७७ देखि २०७९/८० सम्म स्थानीय तहमा सुरू विनियोजनको तुलनामा हस्तान्तरण गरिएको अनुदान (समपूरक, विशेष र ससर्त) सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८०

२.१८ आ.व. २०७९/८० को अन्त्यमा कर्णाली प्रदेश सरकारको मौज्जात रु. ७ अर्ब ५३ करोड रहेको थियो ।

तालिका २.९: आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्रदेशगत सञ्चित कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको विवरण (रु. करोडमा)

विवरण	कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	जम्मा
राजस्व, अनुदान र प्राप्ति	२८७९	२७९८	४०९७	२२२१	२७५०	२१२०	२११६	१८९८०
राजस्व	१२४८	१३३८	२५९४	१०२७	१३२१	७५१	९२१	९२०१
कर	११३८	१२२१	२१०३	९०६	११७६	७३२	८७९	८१५५
अन्य राजस्व	१११	११७	४९१	१२२	१४५	१९	४२	१०४६
अनुदान (नेपाल सरकार)	१५८२	१३७३	१३५७	१३७७	१३४५	१३५३	१३७७	९३५५
बेरुजु तथा अन्य प्राप्ति	४८	८७	१४६	१७	८४	१६	१७	४१४
वित्तीय व्यवस्थाबाट प्राप्ति	०	०	११	०	०	०	०	११
यस वर्षको खुद प्राप्ति	२८७९	२७९८	४१०८	२२२१	२७५०	२१२०	२११६	१८९९१
भुक्तानी	३०७६	२६८७	४६८६	२३६१	३०२४	२२२७	२४०६	२०४६८
समायोजन	०	०	०	०	०	०	०	०
यस वर्षको भुक्तानी	३०७६	२६८७	४६८६	२३६१	३०२४	२२२७	२४०६	२०४६८
यस अवधिको कोषमा भएको थप/घट	-१९७	१११	-५७८	-१४०	-२७५	-१०७	-२९१	-१४७७
आर्थिक वर्षको सुरुवातको मौज्जात	७१६	१४४२	३१९४	४३३	५२७	८६०	७४७	७९१९
आर्थिक वर्षको अन्त्यको मौज्जात	५२०	१५५२	२६१६	२९३	२५२	७५३	४५६	६४४२

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

- २.१९ महालेखापरीक्षकको एकसट्टीऔं प्रतिवेदन २०८१ अनुसार आर्थिक वर्ष २०७९/८० को लागि सङ्घीय मन्त्रालय र निकायको बेरुजु १.८९ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशका सरकारी कार्यालय, समिति र अन्य संस्थाको बेरुजु २.५६ प्रतिशत रहेको छ।
- २.२० कर्णाली प्रदेश सरकारको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कुल विनियोजित बजेट मध्ये ५३.६० प्रतिशत प्रत्यक्ष लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको हिस्सा रहेको छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो हिस्सा ३९.०० प्रतिशत रहेको थियो।

तालिका २.१०: कर्णाली प्रदेशमा लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको अवस्था (प्रतिशतमा)

आर्थिक वर्ष/सङ्केत	१ प्रत्यक्ष	२ अप्रत्यक्ष	३ तटस्थ	जम्मा
२०७६/७७	३०.१०	२७.४७	४२.४३	१००
२०७७/७८	३६.९०	४०.७७	२२.३३	१००
२०७८/७९	४२.४१	४०.१०	१७.४९	१००
२०७९/८०	३९.००	२८.३२	३२.६८	१००
२०८०/८१	५३.६०	१८.२३	२८.१८	१००

स्रोत: आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, २०८०

२.२१ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा जलवायु परिवर्तनमैत्री बजेट सङ्केत अनुसार प्रत्यक्ष लाभतर्फ कुल बजेटको २२.६५ प्रतिशत बजेट विनियोजन भएको छ भने गत आर्थिक वर्ष १९.६६ प्रतिशत बजेट विनियोजन भएको थियो।

तालिका २.११: कर्णाली प्रदेशमा जलवायु परिवर्तन बजेटको अवस्था (प्रतिशतमा)

आर्थिक वर्ष/सङ्केत	१ प्रत्यक्ष लाभ	२ अप्रत्यक्ष लाभ	३ तटस्थ	जम्मा
२०७६/७७	१२.०१	१९.९२	६८.०७	१००
२०७७/७८	२५.९३	२६.३६	४७.७१	१००
२०७८/७९	२७.१४	३२.६	४०.२६	१००
२०७९/८०	१९.६६	३१.१७	४९.१८	१००
२०८०/८१	२२.६५	३५.२१	४२.१४	१००

स्रोत: आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, २०८०

३. बैङ्क तथा वित्तीय संस्था

३.१ मुलुकको शासकीय स्वरूपको रूपान्तरण सँगै कर्णाली प्रदेशभित्र बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाहरूको विस्तार हुने क्रम जारी छ। बिमा, सहकारी क्षेत्र, पुँजी बजारको विकास तथा सेवाको विस्तार पनि बढ्दो क्रममा रहेको छ। प्रदेशगत रूपमा समेत धितोपत्र दलालका कार्यालयहरू स्थापना भएकाले धितोपत्र कारोवारको समग्र दायरा, कुल कारोवार रकम तथा लगानीकर्ताको सहभागितामा समेत उल्लेखनीय रूपमा वृद्धि भएको छ।

वित्तीय संरचना तथा वित्तीय सेवा

३.२ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुनसम्म कर्णाली प्रदेशका सबै स्थानीय तहमा वाणिज्य बैङ्कको शाखा पुगेको छ जसले गर्दा जनताको वित्तीय पहुँच समेत वृद्धि भएको छ।

३.३ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुनसम्म कर्णाली प्रदेशमा वाणिज्य बैङ्कको शाखा सङ्ख्या २०८, विकास शाखा बैङ्कको सङ्ख्या २१, वित्त कम्पनीको शाखा सङ्ख्या ३ तथा लघुवित्त संस्थाका शाखा सङ्ख्या २३७ गरी कुल ४६९ वटा शाखा पुगेका छन्। गत आर्थिक वर्ष बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाका कुल शाखा ४६३ रहेका थिए।

तालिका ३.१: कर्णाली प्रदेशमा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको शाखा सङ्ख्या

बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको सङ्ख्या/आर्थिक वर्ष	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	फागुनसम्म	
						२०७९/८०	२०८०/८१
वाणिज्य बैङ्क	१५९	१७७	१९२	१९९	२०६	२०२	२०८
विकास बैङ्क	२०	१७	१७	२१	२१	२१	२१
फाईनान्स कम्पनी	४	४	३	३	३	३	३
लघुवित्त संस्था	१६८	१८६	२००	२३२	२३६	२३७	२३७
जम्मा	३५१	३८४	४१२	४५५	४६६	४६३	४६९

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैङ्क, २०८०

३.४ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुनसम्म कर्णाली प्रदेशमा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाका १०५ एटिएम मेसिन सञ्चालनमा रहेका छन् भने ३ लाख ४ हजार ५ सय ६६ डेबिट कार्ड र ३ हजार ६ सय ११ वटा क्रेडिट कार्ड जारी भएका छन्।

तालिका ३.२: कर्णाली प्रदेशमा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको बैङ्किङ सेवाको अवस्था

आर्थिक वर्ष	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	फागुनसम्म	
						२०७९/८०	२०८०/८१
एटीएम मेशिनको सङ्ख्या	६२	७८	८३	८८	१०१	९४	१०५
क्रेडिट कार्ड लिनेको सङ्ख्या	४८९	६९५	१०३८	१९९६	३१८९	२८६०	३६११
डेबिट कार्ड लिनेको सङ्ख्या	१२४४०२	१४२१५६	१७७७१०	२३००२०	२७५७४८	२६६२४७	३०४५६६

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैङ्क, २०८०

३.५ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुनसम्म कर्णाली प्रदेशका बैङ्क तथा वित्तीय संस्थामा जम्मा रु. ५८ अर्ब ३२ करोड ६० लाख निक्षेप सङ्कलन भएको छ भने गत वर्षको फागुनसम्म रु. ५६ अर्ब ५ करोड ५ लाख निक्षेप सङ्कलन भएको थियो।

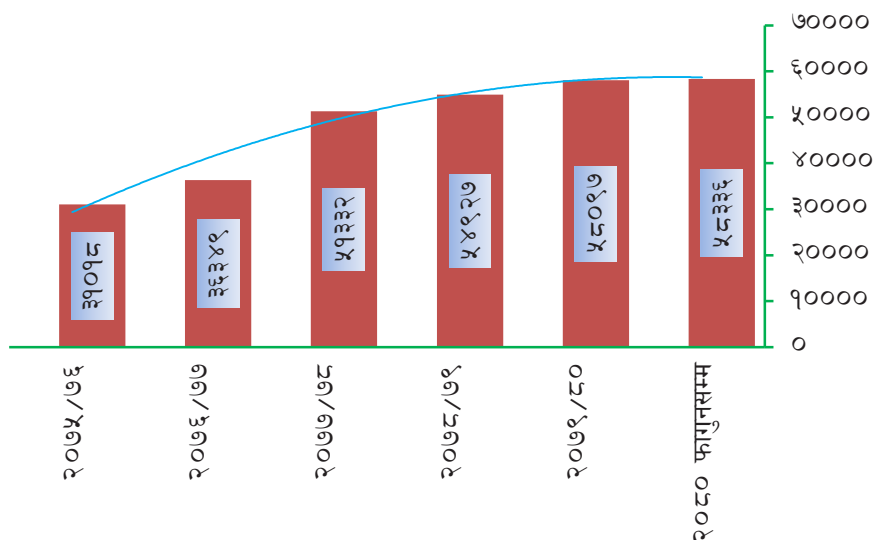
तालिका ३.३: कर्णाली प्रदेशमा निक्षेप सङ्कलनको अवस्था

वित्तीय स्रोत तथा साधन/ आर्थिक वर्ष	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	फागुनसम्म	
						२०७९/८०	२०८०/८१
निक्षेप सङ्कलन (रु. दश लाख)	३३११०	४२१०३	५७२२१	६०३१५	६७०१६	५४८५८	६५१२५
कर्जा प्रवाह (रु. दश लाख)	३१०१८	३६३४९	५१३३२	५४९२७	५८०९७	५६०५५	५८३२६

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैङ्क, २०८०

३.६ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाबाट रु. ५८ अर्ब ९ करोड ७० लाख कर्जा प्रवाह भएको थियो भने आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुनसम्म रु. ५८ अर्ब ३३ करोड ६० लाख कर्जा प्रवाह भएको छ।

चाट ३.१: बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाबाट कर्जा प्रवाहको अवस्था (रु. १० लाखमा)

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैङ्क, २०८०

३.७ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कुल निर्जीवन बिमा शुल्क आर्जनमा कर्णाली प्रदेशको हिस्सा १.३२ प्रतिशत रहेको थियो भने आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुनसम्म १.३७ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ३.४: कर्णाली प्रदेशमा रहेका बिमक सम्बन्धी विवरण

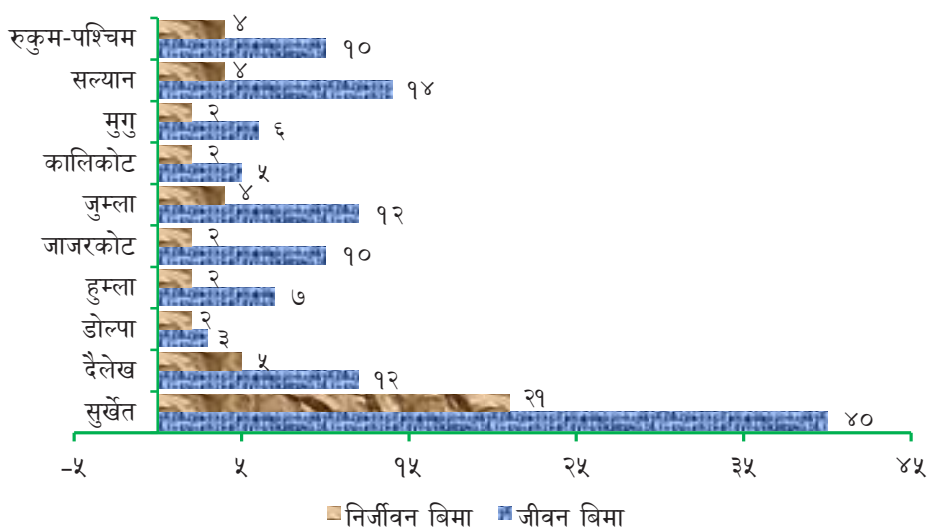
क्र. सं.	विवरण	२०७८/०७९	२०७९/८०	फागुनसम्म	
				२०७९/०८०	२०८०/०८१
१	जम्मा बिमा सङ्ख्या	४१	३४	३३	३७
१.१	निर्जीवन बिमा सङ्ख्या	१९	१४	१६	१४
१.२	जीवन बिमा सङ्ख्या	२०	१४	१५	१४
१.३	लघु जीवन बिमा सङ्ख्या		२		४
१.४	लघु निर्जीवन बिमा सङ्ख्या		२		३
१.५	पुनर्विमाको कम्पनी सङ्ख्या	२	२	२	२
२	बिमा सेवा पुगेको जनसङ्ख्या प्रतिशत	१३.०३	१८.६७	१८.६५	१८.७
३	जीवन बिमाको शाखा कार्यालयको सङ्ख्या	१४४	१०५	१२०	११९
४	निर्जीवन बिमाको शाखा कार्यालयको सङ्ख्या	४४	४३	४२	४८

क्र. सं.	विवरण	२०७८/०७९	२०७९/८०	फागुनसम्म	
				२०७९/०८०	२०८०/०८१
५	जीवन बिमाको शाखा कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी सङ्ख्या	३१३	२४१	२९७	२५९
६	निर्जीवन बिमाको शाखा कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी सङ्ख्या	१३७	१२२	१३०	१२७
७	जीवन बिमा शुल्क आर्जन (रु. लाख)	५९२८८	५५३१७	३८२५१.४८	२७१५८.९
८	कुल जीवन बिमा शुल्क आर्जनमा कर्णाली प्रदेशको प्रतिशत	४.२८	३.८८	४.०८	२.७६
९	निर्जीवन बिमा शुल्क आर्जन (रु. लाख)	४७४१	५३१९	२८०९.३	३६१०.९
१०	कुल निर्जीवन बिमा शुल्क आर्जनमा कर्णाली प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)	१.२१	१.३२	१.०८	१.३७
११	कुल बिमा शुल्क आर्जन (रु. लाख)	६४०२९	६०६३६	४१०६०.८१	३०७६९.८

स्रोत: नेपाल बिमा प्राधिकरण, कर्णाली प्रदेश कार्यालय, सुर्खेत

३.८ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुनसम्म कर्णाली प्रदेशमा जीवन तथा निर्जीवन बिमकको शाखा सङ्ख्या १६७ रहेको छ जसमध्ये जीवन बिमकको शाखा सङ्ख्या ११९ र निर्जीवन बिमकको शाखा सङ्ख्या ४८ रहेको छ।

चार्ट ३.२: कर्णाली प्रदेशमा रहेका बिमकको शाखा तथा उपशाखा सङ्ख्या

स्रोत: नेपाल बिमा प्राधिकरण, २०८०

४. गरिबी निवारण र रोजगारी

गरिबी निवारण

- ४.१ कर्णाली प्रदेशका नागरिकहरूको जीवनस्तरमा सुधार ल्याई समृद्ध र विकसित प्रदेशको निर्माण गर्ने सोच अनुरूप प्रदेशको प्रथम पञ्चवर्षीय योजनामा निरपेक्ष गरिबीलाई १८ प्रतिशत र बहुआयामिक गरिबीलाई २५ प्रतिशतमा झार्ने लक्ष्य लिइएको छ। कर्णाली प्रदेशको समग्र आर्थिक, सामाजिक विकासको प्रमुख बाधकको रूपमा गरिबी रहेको छ। प्रदेशमा गरिबी न्यूनीकरणका लागि हालसम्म भएका प्रयासहरूको परिणामस्वरूप उल्लेख्य सफलता हासिल भएको छ।
- ४.२ बहुआयामिक गरिबी दर राष्ट्रिय औषतमा १७.४० प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशको बहुआयामिक गरिबी दर ३९.५ प्रतिशत छ।

तालिका ४.१: प्रदेशगत गरिबीको अवस्था (प्रतिशतमा)

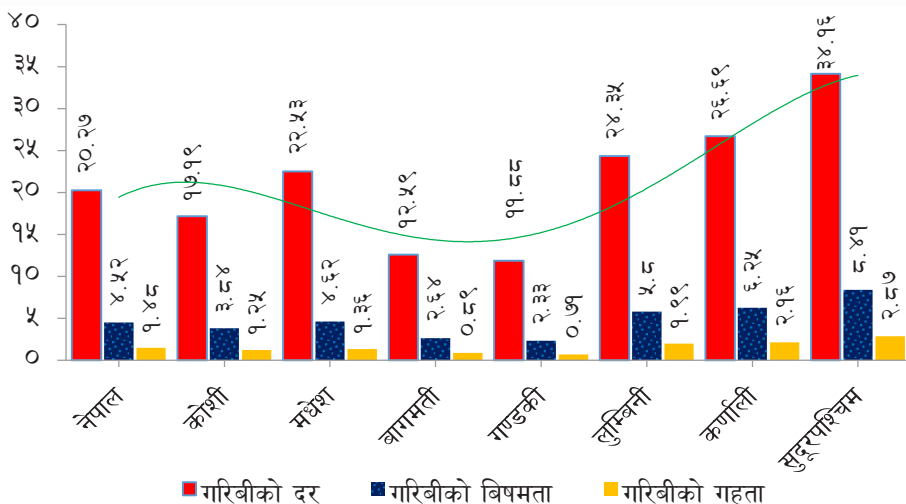
सूचक/क्षेत्र	नेपाल	कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम
गरिबीको दर (नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण चौथो)	२०.२७	१७.१९	२२.५३	१२.५९	११.८८	२४.३५	२६.६९	३४.१६
गरिबीको विषमता (नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण चौथो)	४.५२	३.८४	४.६२	२.६४	२.३३	५.८०	६.२५	८.४१
गरिबीको गहनता (नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण चौथो)	१.४८	१.२५	१.३६	०.८९	०.७१	१.९९	२.१६	२.८७
मानव विकास सूचकाङ्क, सन् २०२१	०.६०२	०.५८०	०.५१०	०.६६१	०.६१८	०.५६३	०.५३८	०.५४७
बहुआयामिक गरिबी सूचकाङ्क, सन् २०१४	३०.१	२१.३	४९.१	१४.४	१८.५	३१.२	५०.९	३२.५
बहुआयामिक गरिबी सूचकाङ्क, सन् २०१९	१७.४	१५.९	२४.२	७.०	९.६	१८.२	३९.५	२५.३
लैंगिक विकास सूचकाङ्क	०.९४२	०.९०१	०.७८६	०.९२९	०.८९६	०.९०१	०.९०२	०.९०३
गरिबको सङ्ख्या (हजार), सन् २०१४	करिब ८१००	९४८	२७२९	७५५	४७४	१५१५	८०७	६६४
गरिबको सङ्ख्या (हजार), सन् २०१९	करिब ५०००	७७३	१२९६	४७०	२२७	९५८	६३६	६३१

श्रोत: राष्ट्रिय योजना आयोग, सन् २०२१, नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण, २०७९/८०

- ४.३ नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण चौथो (२०७९/८०) अनुसार नेपालको गरिबीको दर २०.२७ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशको गरिबीको दर २६.६९ प्रतिशत रहेको छ।

४.४ सात प्रदेशमध्ये सबैभन्दा बढी गरिबीको दर सुदूरपश्चिम प्रदेशमा (३४.१६ प्रतिशत) रहेको छ भने सबैभन्दा कम गण्डकी प्रदेशमा (११.८८ प्रतिशत) रहेको छ।

चार्ट ४.१: प्रदेशगत रूपमा गरिबीको दर, गरिबीको बिषमता र गरिबीको गहनता (प्रतिशतमा)

स्रोत: नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण, २०७९/८०

४.५ सम्पन्नताको पञ्चम वर्गीकरणले देशका सबै परिवारलाई समान २० प्रतिशतमा विभाजन गर्ने गर्दछ। नेपालमा अति न्यून वर्ग परिवार २०.३ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा यस्तो परिवार ५१.३ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ४.२: पञ्चम सम्पन्नता सूचक अनुसार परिवारको विवरण (प्रतिशतमा, संस्थागत बाहेक), २०२१

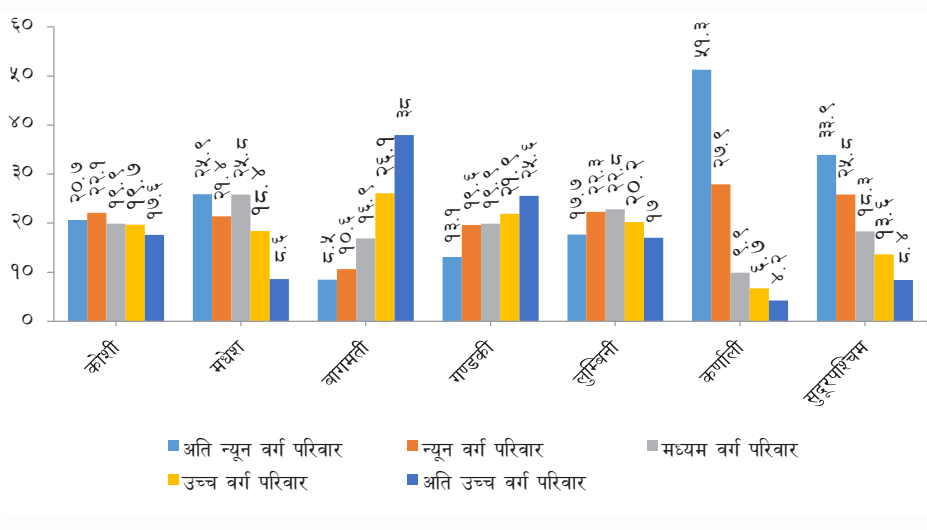
क्षेत्रहरू	परिवारको पञ्चम सम्पन्नता सूचक (Wealth quintile)					
	अति न्यून वर्ग परिवार	न्यून वर्ग परिवार	मध्यम वर्ग परिवार	उच्च वर्ग परिवार	अति उच्च वर्ग परिवार	जम्मा परिवार सङ्ख्या
नेपाल	२०.३	१९.७	२०	२०	२०	६६६०८४१
प्रदेशहरू						
कोशी	२०.७	२२.१	१९.९	१९.७	१७.६	११९०७५५
मधेश	२५.९	२१.४	२५.८	१८.४	८.६	११५६३८३
बागमती	८.५	१०.६	१६.९	२६.१	३८	१५६७९१७
गण्डकी	१३.१	१९.६	१९.९	२१.९	२५.६	६६१६३२

क्षेत्रहरू	परिवारको पञ्चम सम्पन्नता सूचक (Wealth quintile)					जम्मा परिवार सङ्ख्या
	अति न्यून वर्ग परिवार	न्यून वर्ग परिवार	मध्यम वर्ग परिवार	उच्च वर्ग परिवार	अति उच्च वर्ग परिवार	
लुम्बिनी	१७.७	२२.३	२२.८	२०.२	१७	११४१३४५
कर्णाली	५१.३	२७.९	९.९	६.७	४.२	३६६०३७
सुदूरपश्चिम	३३.९	२५.८	१८.३	१३.६	८.४	५७६७७२
भौगोलिक क्षेत्र						
हिमाल	४१.६	२८.१	२०.२	७.५	२.७	४०९२६०
पहाड	२०.७	२१.१	१६.३	१८.२	२३.७	२९४५०३०
तराई	१७.३	१७.४	२३.३	२३.२	१८.८	३३०६५५१
गाउँ/नगर पालिका						
गाउँपालिका	३२.८	२९.१	२२.१	११.२	४.८	२१८६१४२
नगरपालिका	१४.१	१५.१	१९	२४.३	२७.४	४४७४६९९

स्रोत: नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण, २०७९/८०

- ४.६ प्रदेशगत रूपमा हेर्दा बागमती र गण्डकीका क्रमशः ३८ र २५.६ प्रतिशत परिवार अति उच्च वर्गमा रहेका छन् भने यो अनुपात कर्णाली, सुदूरपश्चिम र मधेश प्रदेशमा क्रमशः ४.२, ८.४ र ८.६ प्रतिशत छ।
- ४.७ त्यस्तै अति न्यून वर्गका परिवारको अनुपात कर्णाली प्रदेशमा सबैभन्दा बढी अर्थात ५१.३ रहेको छ भने सुदूरपश्चिममा ३३.९ प्रतिशत रहेको छ।

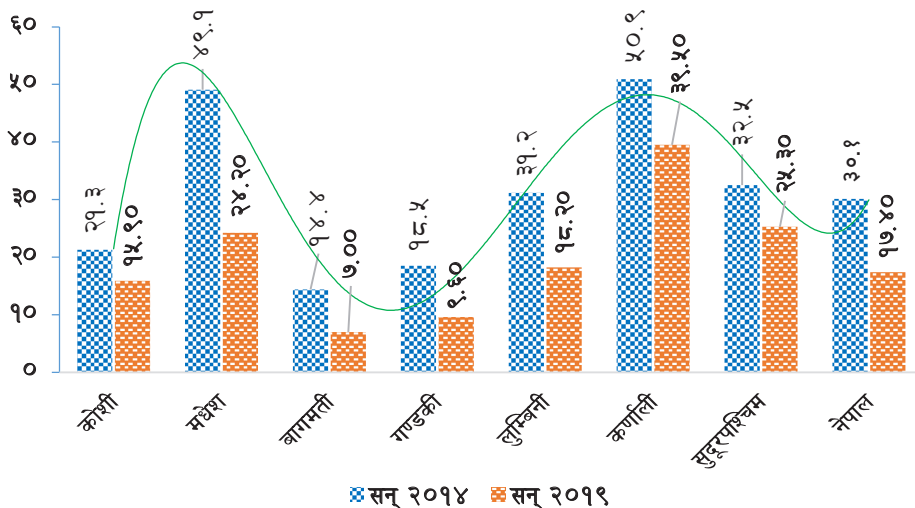
चार्ट ४.२: प्रदेशगत रूपमा गरिबीको अनुपात (प्रतिशतमा)

स्रोत: नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण, २०७९/८०

४.८ प्रदेशगत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा कम बहुआयामिक गरिबी दर बागमती प्रदेशमा ७ प्रतिशत र सबैभन्दा बढी कर्णाली प्रदेशमा ३९.५ प्रतिशत रहेको छ।

चाई ४.३: प्रदेशगत बहुआयामिक गरिबीको अवस्था (प्रतिशतमा)

श्रोत: राष्ट्रिय योजना आयोग, सन् २०२१

४.९ प्रदेशभित्र गरिबी निवारणका लागि उत्पादनशील क्रियाकलापहरूमा वृद्धि तथा रोजगारी र आयआर्जनका अवसरहरू सिर्जना गर्दै अर्थतन्त्रलाई गतिशील बनाउने, ज्ञान, सीप, पुँजी, र प्रविधि, आधारभूत भौतिक पूर्वाधार, स्रोत र साधन तथा सूचनामा विपन्न वर्गको पहुँच सुनिश्चित गर्ने, गरिब र धनीबिच, शहर र गाउँबिच विद्यमान असमानता घटाउने, कृषि क्षेत्रको व्यावसायीकरण र यान्त्रिकीकरण गरी उत्पादकत्व बढाई बजारीकरण गर्ने, विपन्न, सीमान्तीकृत तथा पछाडी परेका र पारिएका समुदायका लागि सामाजिक सुरक्षा र गरिबी निवारणका लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने चुनौती रहेका छन्।

रोजगारीको अवस्था

४.१० नेपालमा आर्थिक रूपले सक्रिय (उमेर १० वर्ष वा सो भन्दा माथि) जनसङ्ख्या ६५.४९ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्या ७१.६५ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्याको अनुपात सबैभन्दा बढी रुकुम-पश्चिममा ८०.११ प्रतिशत र सबैभन्दा कम डोल्पामा ६०.७८ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ४.३: कर्णाली प्रदेशका जिल्लामा आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्याको विवरण

क्षेत्र	१० वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसङ्ख्या			आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्या	आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्या (प्रतिशतमा)
	पुरुष	महिला	जम्मा		
नेपाल	११५१९६२१	१२४३९२४७	२३९५८८६८	१५६८९७७७	६५.४९
कर्णाली	६४१८५८	६९६०३५	१३३७८९३	९५८६४३	७१.६५
डोल्पा	१७१२५	१७२२६	३४३५१	२०८७९	६०.७८
मुगु	२४५७८	२४७६१	४९३३९	३४४२३	६९.७७
हुम्ला	२१३४९	२१२१७	४२५६६	३१३२७	७३.६०
जुम्ला	४७०३२	४८०३६	९५०६८	६४६२५	६७.९८
कालीकोट	५४८४५	५६८३५	१११६८०	७८१५७	६९.९८
दैलेख	९२७७६	१०४९८०	१९७७५६	१३७४७८	६९.५२
जाजरकोट	७१५१३	७३५२१	१४५०३४	११५२५२	७९.४७
रुकुमपश्चिम	६३२७६	६९५०३	१३२७७९	१०६३७४	८०.११
सल्यान	९०८८१	१०११६३	१९२०४४	१४३५०६	७४.७३
सुर्खेत	१५८४८३	१७८७९३	३३७२७६	२२६६२२	६७.१९

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

५. कृषि, वन तथा भूमिसुधार

कृषि

५.१ कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा २९.५१ प्रतिशत योगदान रहेको कृषि क्षेत्र आर्थिक समृद्धि हासिल गर्ने मूल आधार हो। उच्च र समावेशी आर्थिक वृद्धिमा योगदान पुऱ्याउने क्षेत्र भएकोले यसको वैज्ञानिक ढङ्गले सुधार तथा रूपान्तरण गर्ने विगतको प्रयासलाई सघन बनाई उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्नुपर्ने हुन्छ। नेपालमा उपलब्ध स्रोत साधनको पृष्ठभूमिमा दिगो आर्थिक विकास एवम् सबल ग्रामीण अर्थतन्त्रद्वारा गरिबी निवारण गर्ने बलियो आधार कृषि क्षेत्र नै हो। नेपालको संविधानले खाद्यसम्बन्धी अधिकारलाई मौलिक हकको रूपमा प्रत्याभूत गरेको छ। यसै सन्दर्भमा विभिन्न कारणले उत्पन्न हुन सक्ने खाद्य तथा पोषण सङ्कटको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै प्रमुख खाद्यान्न, फलफूल, तरकारी र माछा-मासु उत्पादनमा आत्मनिर्भरताका लागि कृषिमा नीतिगत, संरचनागत र संस्थागत सुधारको आवश्यकता छ।

कर्णाली प्रदेशमा खाद्यान्न बालीको उत्पादन स्थिति

५.२ कर्णाली प्रदेशमा आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा ९ हजार १ सय १५ मेट्रिक टन जुम्ली मासी धान उत्पादन भएको थियो भने आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुनसम्म ८ हजार ९ सय २२ मेट्रिक टन जुम्ली मासी धान उत्पादन भएको छ।

तालिका ५.१: कर्णाली प्रदेशमा तरकारी, मासु, फलफूल र अन्य उत्पादन सम्बन्धी विवरण (मेट्रिक टन)

विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८० को फागुनसम्म
कागुनो	-	-	९३६	९०१	९१३	९०७
जुम्ली मासी धान	-	-	९७१४	९११४	९११५	८९२२
स्याउ	१५३८८	२९१८६	-	-	३११०२	३२३१२
सिमी	-	-	१११७४	११२८५	६५६०	६५७१
तरकारी	-	-	-	-	१४९५११	१५७४२२
आलु	-	२२११९८	१७१४००	२२१०३२	२२०७९०	२२११२३
मासुको उत्पादन	-	२७४२९	२२९२८	२६९८५	२४४९२	२४७८१

स्रोत: भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत

मासु उत्पादन

५.३ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा २४ हजार ४ सय ९२ मेट्रिक टन मासु उत्पादन भएको थियो भने चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म २४ हजार ७ सय ८१ मेट्रिक टन उत्पादन भएको छ।

सिँचाइ

५.४ आर्थिक वर्ष २०७९/८० सम्म कर्णाली प्रदेशमा खेती गरिएको कुल क्षेत्रफलको १९.०६ प्रतिशत क्षेत्रफलमा मात्र वर्षभरी सिँचाइ सुविधा पुगेको छ।

तालिका ५.२: कर्णाली प्रदेशमा खेतीयोग्य, सिँचित र बाँझो जमिनको क्षेत्रफल (हेक्टर)

क्र. सं.	जिल्ला	जिल्लाको क्षेत्रफल (हेक्टर)	खेतीयोग्य जमिन (हेक्टर)	बाँझो जमिन (हेक्टर)	खेती गरिएको जमिन (हेक्टर)	सिँचित क्षेत्रफल (हेक्टर)			
						वर्षभरी (हेक्टर)	आंशिक (हेक्टर)	जम्मा (हेक्टर)	
१	रुकुमपश्चिम	१२१३००	३३९४६	१०५७८	२३३६७	४४६७	२५५२	७०१९	
२	सल्यान	१४६२००	४३७२४	७५२०	३६२०४	५०८०	२३९०	७४७०	
३	सुर्खेत	२४५१००	५२४४०	१७४३०	३५०१०	१२३५१	१०४८९	२२८८४	
४	दैलेख	१५०२००	४१३९६	९३१४	३२०८२	२६१६	७२२९	९८४५	
५	जाजरकोट	२२३०००	२४३६९	८८४०	१५५२९	४९९०	२९४९	७९३९	
६	डोल्पा	७८८९००	९०२१	३०५१	५९७०	१५७५	२६०	१८३५	
७	जुम्ला	२५३१००	३८३०१	१५१५६	२३१४६	३१५४	१५१	३३०५	
८	कालीकोट	१७४१००	१७४४४	९४८२	७९६३	२५०९	२८४५	५३५४	
९	मुगु	३५३५००	१८७६०	१९९७	१६७६३	१०६९	८६०	१९२९	
१०	हुम्ला	५६५५००	८३५९	३७९१	४५६८	४२२	६८२	११०४	
जम्मा		३०२०९००	२८७७६१	८७१५९	२००६०२	३८२३३	३०४०७	६८६४०	
खेतीयोग्य जमिनको क्षेत्रफल (हेक्टर)									२८७७६१
खेतीयोग्य जमिनको (प्रतिशत)									९.५२६
खेती गरिएको जमिनको क्षेत्रफल (हेक्टर)									२००६०२
खेतीयोग्य जमिनमध्ये खेती गरिएको जमिन (प्रतिशत)									६९.७१
कुल जमिनको तुलनामा खेती गरिएको जमिन (प्रतिशत)									६.६४
प्रदेशमा रहेको बाँझो जमिनको क्षेत्रफल (हेक्टर)									८७१५९
बाँझो जमिन (प्रतिशत)									३०.२९
खेती गरिएको जमिनमध्ये वर्षभरी सिँचित क्षेत्रफल (प्रतिशत)									१९.०६
प्रति व्यक्ति उपलब्ध खेती योग्य जमिनको क्षेत्रफल (हेक्टर)									०.१७
प्रति व्यक्ति उपलब्ध खेती गरिएको जमिनको क्षेत्रफल (हेक्टर)									०.११
प्रति व्यक्ति उपलब्ध जमिनको क्षेत्रफल (हेक्टर)									१.७८

स्रोत: भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत

५.५ आ.व. २०७९/८० मा कर्णाली प्रदेशबाट रु. १ अर्ब ७८ करोड बराबरको कृषि उपजहरूको निर्यात गरिएको छ।

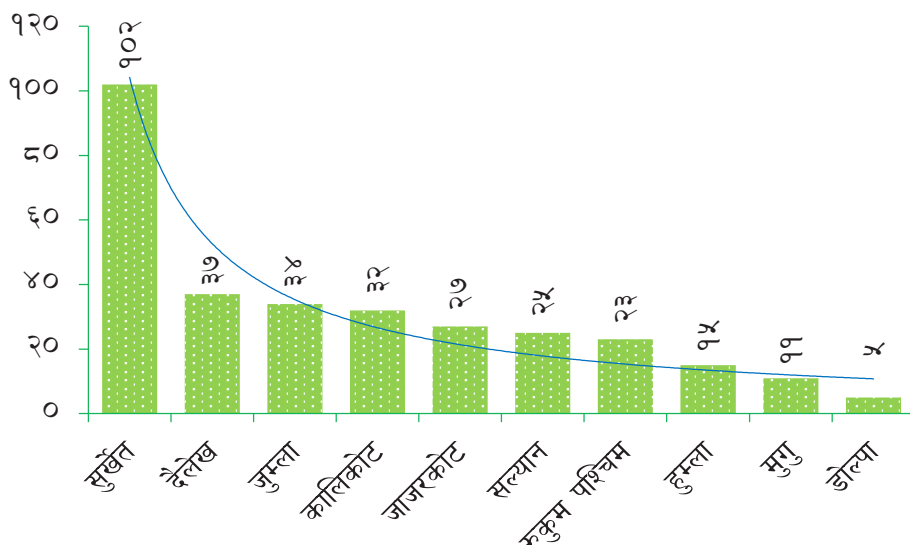
तालिका ५.३: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा प्रदेश बाहिर कृषि उत्पादनको निर्यात सम्बन्धी विवरण

निर्यात गरिएका प्रमुख कृषि उपजहरू	परिमाण (मे. ट.)	रकम (रु. हजार)	निर्यात गरिएको स्थान
खाद्यान्न (मकै, मासी, कोदो चिनो, कागुनो, फापर)	२८२३	१२७०३५	नेपालगञ्ज/बुटवल/ चितवन/काठमाडौं/कैलाल/ पोखरा/वीरगञ्ज
तरकारी	२३१३५	७४७०१०	
तरकारी वीउ	१८३	९४७८४	
सुन्तला	५७२८	३३१५४०	
स्याउ	११८१	७१०६०	
अदुवा	६५८७	१८७५६२	
वेसार	१५२३	३३५०६	
सिमी	१४४	२२९२५	
मह	१०.५	८७६४	
आलु (वर्षे)	१३२५४	१५२४३८	
सुन्तला/कागती बिरुवा (सङ्ख्या)	२२००००	५५००	
जम्मा		१७८२१२५	
निर्यात गरिएका प्रमुख पशुपन्छीजन्य उपजहरू	परिमाण	रकम (रु. हजार)	निर्यात गरिएको स्थान
खसी/बोका (सङ्ख्या)	१२२५६३	१९६१००८	नेपालगञ्ज/बुटवल/चितवन/ काठमाडौं/टिकापुर/पोखरा/ वीरगञ्ज/धनगढी
दुध (मे.ट.)	५२६०	३०३३०१	बुटवल, नेपालगञ्ज, पोखरा र रुकुम पुर्व
स्थानीय कुखुरा (गोटा)	३७०२६	२२३०३	काठमाडौं, रुकुम पुर्व, बाँके
राडीपाखी, खरायो टोपी र पाखो (कोटको कपडा)	एकमुष्ट	३१२९	काठमाडौं तथा पर्यटकहरूबाट खरिद
जम्मा		२२८९७४१	

स्रोत: भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत

५.६ कर्णाली प्रदेशको नियमन क्षेत्राधिकारभित्र रहेका सहकारी संस्थाको सङ्ख्या ३११ रहेको छ, सोमध्ये सबैभन्दा बढी सुर्खेत जिल्लामा रहेको छ।

चाई ५.१: जल्लागत रुपमा सहकारी सम्बन्धी वलरण

स्रोत: भुमि व्यवस्था तथा सहकारी रजिष्ट्रारको कार्यालय, सुर्खेत

वन

५.७ नेपाल जैविक विविधताको दृष्टिले सम्पन्न मुलुक हो। नेपालमा ११८ प्रकारका पारिस्थितिक प्रणाली, ७५ प्रकारका वनस्पति, ११ हजार ९ सय ७१ वनस्पति प्रजाति र ११ हजार ८ सय ६१ प्राणी प्रजाति पहिचान भएका छन्। २० वटा संरक्षित क्षेत्र, १० अन्तराष्ट्रिय महत्वका सिमसार क्षेत्र, ११ वनस्पति उद्यान, २२ हजार ६ सय भन्दा बढी सामुदायिक वन र १० हजार भन्दा बढीको सङ्ख्यामा रहेका अन्य समुदायमा आधारित वन बाहिर ग्रामीण महिला, किसान वा परिवारका निजी खेतबारीमा लाखौंको सङ्ख्यामा रहेका निजी/पारिवारिक वन र कृषि वनमा जैविक विविधताको संरक्षण रहेको छ। नेपालमा भित्रिने विदेशी पर्यटकमध्ये ६० प्रतिशतभन्दा बढीले संरक्षित क्षेत्र र सामुदायिक वन भ्रमण गर्ने गरेको पाइएको छ। अनुसन्धान तथा खोजका दृष्टिले पनि नेपालको वन क्षेत्र महत्त्वपूर्ण रहेको छ।

कर्णाली प्रदेशमा वन

५.८ नेपालको कुल वन क्षेत्रमध्ये कोशी प्रदेशमा सबैभन्दा बढी र मधेश प्रदेशमा सबैभन्दा कम रहेको छ। प्रदेशगत भू-भागमध्ये बागमती प्रदेशमा सबैभन्दा बढी र मधेश प्रदेशमा सबैभन्दा कम वन क्षेत्र रहेको छ।

तालिका ५.४: प्रदेशगत वन क्षेत्रको स्थिति

प्रदेश	प्रदेशको क्षेत्रफल (हेक्टर)	वन क्षेत्र (हेक्टर)	नेपालको कुल भू-भागमा प्रदेशगत वनक्षेत्र (प्रतिशत)	नेपालको कुल वन क्षेत्रको हिस्सा (प्रतिशत)	प्रदेशको कुल भू-भागको तुलनामा वनको क्षेत्रफल (प्रतिशत)
कोशी	२६०५२६०	११५७९०५	७.८३	१८.८	४४.४४
मधेश	९५८९३०	२३७६३६	१.६२	३.९	२४.७८
बागमती	२०२८४२८	११५४६८५	७.७९	१८.७	५६.९३
गण्डकी	२१९६०६२	७८७८६५	५.३३	१२.८	३५.८८
लुम्बिनी	१९३०४४५	९९६९४१	६.७५	१६.२	५१.६४
कर्णाली	३०६४८२१	८३७०१६	५.६६	१३.५	२७.३१
सुदूरपश्चिम	२००९०६९	९८९२६८	६.७१	१६.१	४९.२४
कुल जम्मा	१४७९३०१५	६१६६७६६	४१.६९	१००	

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

५.९ रारा राष्ट्रिय निकुञ्ज र शो-फोकशुण्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज सिमसार क्षेत्रमा सूचीकृत भएको छ। यस प्रदेशका २ लाख १० हजार ४ सय ७६ घरधुरी प्रत्यक्ष रूपमा समुदायमा आधारित वन व्यवस्थापनमा आवद्ध भई वनको संरक्षण, सम्बर्द्धन, व्यवस्थापन र सदुपयोगमा सहयोग पुऱ्याएको देखिन्छ।

६. उद्योग र पर्यटन

उद्योग

६.१ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुनसम्म अघावधिक भएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगमध्ये बागमती प्रदेशमा सबैभन्दा बढी २९.५ प्रतिशत र कर्णाली प्रदेशमा सबैभन्दा कम ६.२ प्रतिशत रहेको छ

तालिका ६.१: लगत कट्टा गरी अघावधिक गरिएको लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको सङ्ख्या

प्रदेश	उद्योग	हिस्सा
कोशी	८१४३९	१३.८
मधेश	८६०८९	१४.६
बागमती	१७३८६२	२९.५
गण्डकी	६६०३३	११.२
लुम्बिनी	९७७९०	१६.६
कर्णाली	३६४१३	६.२
सुदूरपश्चिम	४८२२८	८.२
नेपाल	५८९८५४	१००

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

६.२ गत आर्थिक वर्ष लघु, घरेलु तथा साना उद्योगमा रु. ८२ अर्ब ९० करोड लगानी स्वीकृत भएको छ। यस अवधिको कुल स्वीकृत लगानीमध्ये बागमतीमा २४.७ प्रतिशत र कर्णालीमा ४.५८ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ६.२: प्रदेशगत लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको कुल लगानी तथा रोजगार विवरण

प्रदेश	लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको दर्ता सङ्ख्या	कुल लगानी (रु. करोड)	प्रस्तावित रोजगारी (जना)
कोशी	५५३७	१५२१.९१	१५३४१
मधेश	७१५२	२०५१.२७	३२४८४
बागमती	७२६८	१९४९.६२	३४७९४

प्रदेश	लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको दर्ता सङ्ख्या	कुल लगानी (रु. करोड)	प्रस्तावित रोजगारी (जना)
गण्डकी	३६६७	८६०.९९	११४६७
लुम्बिनी	५१४१	११४१.५५	१७८४९
कर्णाली	३६३०	३७९.५८	१६०४०
सुदूरपश्चिम	४४४७	३८५.१३	१५४३३
नेपाल	३७१४२	८२९०.०६	१४३४०८

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

६.३ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा देशभर कुल ६५ हजार ६९ लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरू दर्ता भएकोमा २०७९/८० मा यस्तो सङ्ख्या ४३ प्रतिशतले कमी आई ३७ हजार १ सय ४२ मात्र नयाँ उद्योग दर्ता भएका थिए।

तालिका ६.३: लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको नयाँ दर्ता विवरण

प्रदेश	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
कोशी	५९७४	६५५४	१४५२७	९९०६	५५३७
मधेश	७४६४	६४४२	१२६२६	१२९९०	७१५२
बागमती	१७१७५	१२९९८	१५२६८	११३९५	७२६८
गण्डकी	५९९६	६३७३	११४४२	८००४	३६६७
लुम्बिनी	८८८६	७७४३	१३६७७	१०६८८	५१४१
कर्णाली	३२२२	३५९५	६३०१	५९२७	३६३०
सुदूरपश्चिम	३९१२	५१४९	९५४५	६१६२	४७४७
नेपाल	५२६२९	४८८५४	८३३८६	६५०६९	३७१४२

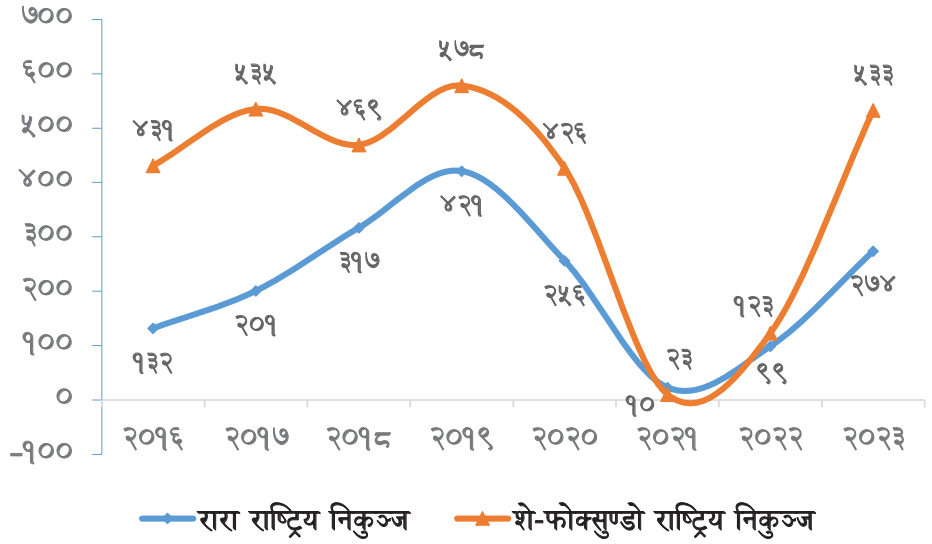
स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

पर्यटन

६.४ सन् २०२३ मा कर्णाली प्रदेशमा रहेको रारा राष्ट्रिय निकुञ्जमा भ्रमण गर्ने विदेशी पर्यटकको सङ्ख्या २७४ रहेको छ भने शे-फोक्शुण्डो राष्ट्रिय निकुञ्जमा भ्रमण गर्ने विदेशी पर्यटकको सङ्ख्या ५३३ रहेको छ।

चाई ॢ.१: कर्णाली प्रदेशभित्रका राष्ट्रिय निकुञ्जमा भ्रमण गर्ने विदेशी पर्यटक सम्बन्धी विवरण (सन्)

स्रोत: संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, २०ॢ०

७. भौतिक पूर्वाधार, यातायात र ऊर्जा

७.१ दिगोर उच्च आर्थिक विकास र आन्तरिक अन्तर आबद्धता तथा पूर्वाधार विकासको लागि भौतिक पूर्वाधार अत्यावश्यक हुन्छ। कर्णाली प्रदेश सरकारको "समृद्ध कर्णाली, सुखारी कर्णालीबासी" भन्ने दीर्घकालीन सोचलाई मूर्तरूप दिन प्रदेश सरकारले भौतिक पूर्वाधार निर्माणलाई महत्त्वका साथ अगाडि बढाएको छ। ग्रामीण सडक विस्तारले तीव्रता पाएको छ। प्रदेशका ७ वटा विमानस्थलमध्ये ६ विमानस्थल सञ्चालनमा रहेका छन्।

भौतिक पूर्वाधार

७.२ २०८० फागुनसम्म २१ स्थानीय तहको केन्द्रसम्म सडक पहुँच पुगेको छैन। सडकको पहुँच पुगेको तर सडक पक्की हुन बाँकी स्थानीय तहको सङ्ख्या २०० रहेको छ। मधेश र लुम्बिनी प्रदेशका सबै स्थानीय तहको केन्द्रसम्म सडक पहुँच विस्तार भएको छ।

७.३ कर्णाली प्रदेशका ७८ स्थानीय तहमध्ये १० स्थानीय तहको केन्द्रसम्म सडक पहुँच पुग्न सकेको छैन। यस प्रदेशको ४६ स्थानीय तहको केन्द्रसम्म पक्की सडकको पहुँच पुगेको छ।

तालिका ७.१: स्थानीयतहको केन्द्रसम्म सडक पहुँच अवस्था

प्रदेश	स्थानीय तहको सङ्ख्या	केन्द्रसम्म सडक पहुँच नपुगेको		केन्द्रसम्म सडक पुगेको तर पक्की हुन बाँकी सडक		सडकको जम्मा लम्बाई (कि.मी.)
		स्थानीय तह	सडकको लम्बाई (कि.मी.)	स्थानीय तह	सडकको लम्बाई (कि.मी.)	
कोशी	१३७	२	४०	५४	१०७९	१११९
मधेश	१३६	०	०	२५	१३९	१३९
बागमती	११९	१	१३	३२	५०९	५२२
गण्डकी	८७	२	६१	११	१८७	२४८
लुम्बिनी	१०९	०	०	३०	२५३	२५३
कर्णाली	७८	१०	२४७	२२	२९७	५४४
सुदूरपश्चिम	८७	६	८६	२६	४७२	५५८
नेपाल	७५३	२१	४४७	२००	२९३६	३३८३

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

यातायात

७.४ वि.सं. २०८० फागुनसम्म कर्णाली प्रदेशमा २६ हजार ७ सय ४९ सवारी साधन दर्ता भएको छ।

तालिका ७.२: कर्णाली प्रदेशमा दर्ता भएका सवारी साधनसम्बन्धी विवरण

आर्थिक वर्ष	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१ को फागुनसम्म	जम्मा
बस	०	५८	४३	४७	३०२	५६	५०६
मिनीबस/मिनिट्रक	०	३६	५१	३१	५२		१७०
माइक्रोबस/जीप/ कार/भ्यान		४९	६५	१०८	१३१	१७६	५२९
मोटरसाइकल/स्कुटर	२३९७	३८२६	४५२८	७१७४	२५८७	२३४८	२२८६०
टेक्टर	५१	१०५	१२७	१५३			४३६
टेम्पो	३०२	४९१	६८०	५१९	-		१९९२
ट्रेन/डोजर/लोडर	१	१३	२८	६९	२४	९७	२३२
दमकल	०	०	०	०	०		०
अन्य		१३	२८	६९	२४		१४४
जम्मा	२७५१	४५७८	५५२२	८१०१	३१२०	२६७७	२६७४९

स्रोत: भौतिक पूर्वाधार तथा सहरि विकास मन्त्रालय, सुर्खेत, २०८०

हवाई यातायात

७.५ देशभर २ वटा अन्तराष्ट्रिय सहित कुल ५४ वटा विमानस्थल रहेकोमा जम्मा ३५ वटा सञ्चालनमा छन्। कर्णाली प्रदेशमा सुर्खेत, जुम्ला, हुम्ला, मुगु, डोल्पा र रुकुम पश्चिम गरी ६ जिल्लामा ७ वटा विमानस्थल सञ्चालनमा छन्।

७.६ सन् २०२३ मा कर्णाली प्रदेशमा अवस्थित विमानस्थलबाट १० हजार ५ सय ७३ उडानबाट १ लाख ४६ हजार २ सय ९५ यात्रुले हवाई यात्रा गरेका छन्। सन् २०२३ मा सबैभन्दा बढी उडान सिमकोट विमानस्थलबाट भएको छ भने सबैभन्दा कम रुकुम सल्लेबाट भएको छ।

तालिका ७.३: कर्णाली प्रदेशमा भएको उडान सङ्ख्या र यात्रु उडानको विवरण

विमानस्थलको नाम	सन् २०२०		सन् २०२१		सन् २०२३	
	(एयरक्राफ्ट मुभमेन्ट) सङ्ख्या	यात्रु सङ्ख्या	(एयरक्राफ्ट मुभमेन्ट) सङ्ख्या	यात्रु सङ्ख्या	(एयरक्राफ्ट मुभमेन्ट) सङ्ख्या	यात्रु सङ्ख्या
सुर्खेत	५५२५	१८४०८	५०२७	२९०९३	२६९५	८७४४२
सिमकोट	७८२४	१६००१	६२२०	२९१०९	५३३८	२०९२४
जुम्ला	११३०	११६३८	१७२४	२६६८६	७२१	११९६१
डोल्पा	१४४९	९१४४	१९३८	१७७८८	७३६	१०२४५
रारा	१५७१	१४५७६	२०००	२६८२४	८६५	१३२९३
रुकुम सल्ले	१८६	२०७७	५२०	७९३५	२१८	२४३०
रुकुम चौरजहारी	३०	२०५	-	-	-	-
जम्मा	१७७१५	७२०४९	१७४२९	१३७४३५	१०५७३	१४६२९५

स्रोत: संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय

ऊर्जा

७.७ कर्णाली प्रदेशमा जलविद्युत् उत्पादन क्षमता करिब १८००० मेगावाट रहेतापनि आर्थिक वर्ष २०७६/७७ सम्म ११ मेगावाट मात्र विद्युत् उत्पादन भएकोमा २०८० फागुनसम्म १६ मेगावाट विद्युत् उत्पादन भएको छ।

तालिका ७.४: प्रदेशगत विद्युत् उत्पादन क्षमता (मेगावाट, वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रबाट उत्पादित विद्युत् बाहेक)

प्रदेश	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१*
कोशी	२३८	२८०	३४५	४८९	५७७
मधेश	०	१३	२१	२५	२५
बागमती	४५६	४७२	१०४६	११४९	११९६
गण्डकी	५११	५२९	५९५	८३१	९३३
लुम्बिनी	२२	३१	३१	४७	५८
कर्णाली	११	११	११	१६	१६
सुदूरपश्चिम	५२	५२	५८	१२०	१७१
जम्मा	१२९०	१३८८	२१०७	२६७७	२९७६

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय, फागुनसम्म

७.८ पेट्रोलियम पदार्थको मौज्दात क्षमता सरदर १३ दिन बराबरको माग धान्न पर्याप्त रहेको छ।

तालिका ७.५: प्रदेशगत पेट्रोलियम पदार्थको भण्डारण क्षमता

प्रदेश	प्रादेशिक भण्डारण क्षमता (कि.लि.)				जम्मा	भण्डारण क्षमता (दिन)
	पेट्रोल	डिजेल	मट्टितेल	एटिएफ		
कोशी	५६०	७११०	७१०	३८५	८७६५	८
मधेश	३४६०	१९९८०	८३०	१३०	२४४००	१६
बागमती	६०७०	८४००	७६०	७१६०	२२३९०	१३
गण्डकी	१११०	१२२८०	०	१५७	१३५४७	
लुम्बिनी	१५५३	५४४३	२८०	८३८	८११४	८
कर्णाली	०	०	४५	८२	१२७	१
सुदूरपश्चिम	८७९	१६३५	७०	६३	२६४७	९
जम्मा	१३६३२	५४८४८	२६९५	८८१५	७९९९०	१३

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

- ७.९ जनगणना २०७८ अनुसार नेपालमा ९२.१७ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा विद्युत् पहुँच पुगेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा ४९.६३ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा विद्युतको पहुँच पुगेको छ।
- ७.१० जिल्लागत रूपमा हेर्दा सुर्खेतमा सबैभन्दा बढी ६८.५९ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा विद्युतको पहुँच पुगेको छ भने सबैभन्दा कम कालीकोटमा २४.२६ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा विद्युतको पहुँच पुगेको छ।
- ७.११ नेपालमा खाना पकाउनको लागि हालसम्म पनि परम्परागत ऊर्जाको प्रयोग भइरहेको छ। जनगणना २०७८ अनुसार नेपालमा खाना पकाउन काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार ५१.०२ प्रतिशत, एल.पी. ग्याँसको प्रयोग गर्ने परिवार ४४.२९ प्रतिशत र अन्य ऊर्जाको प्रयोग गर्ने परिवार ४.६९ प्रतिशत रहेको छ। त्यस्तै कर्णाली प्रदेशमा खाना पकाउन काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार ८२.२२ प्रतिशत र एल.पी. ग्याँसको प्रयोग गर्ने परिवार १६.८६ प्रतिशत रहेको छ।

खानेपानी तथा सरसफाइ

- ७.१२ जनगणना २०७८ अनुसार नेपालमा खानेपानीको मुख्य स्रोतको रूपमा धारा/पाइप प्रयोग गर्ने ५६.९७ प्रतिशत परिवार रहेका छन् भने कर्णाली प्रदेशमा खानेपानीको मुख्य स्रोतको रूपमा धारा/पाइप प्रयोग गर्ने ८०.०७ प्रतिशत परिवार रहेका छन्।
- ७.१३ जिल्लागत रूपमा हेर्दा खानेपानीको मुख्य स्रोतको रूपमा धारा/पाइप प्रयोग गर्ने परिवार रुकुम-पश्चिममा सबैभन्दा बढी ९१.५६ प्रतिशत र सबैभन्दा कम मुगुमा ६२.५८ प्रतिशत रहेको छ।

द. सामाजिक क्षेत्र

कर्णाली प्रदेशको सामाजिक क्षेत्रका प्रमुख सूचकहरूको अवस्था

- द.१ कर्णाली प्रदेशमा ३४ अस्पताल, १४ प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, ३३१ स्वास्थ्य चौकी, २३ आयुर्वेद औषधालय, ३१४ बर्थिङ सेन्टर, ४ हजार २ सय ६७ महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका, १ हजार ४ सय १३ खोप क्लिनिक, ८५२ गाउँघर क्लिनिक, १२४ सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई र २९६ आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रहरू रहेका छन्।
- द.२ कर्णाली प्रदेशमा पूर्ण खोप प्राप्त गर्ने बालबालिका ८५.८ प्रतिशत, परिवार नियोजनको साधन प्रयोग दर ४०.१ प्रतिशत, प्रोटोकल अनुसार चार पटक गर्भ जाँच गराउने ७२.५ प्रतिशत र दक्ष प्रसूतिकर्मीबाट प्रसूति गराउने ७० प्रतिशत रहेको छ।

तालिका द.१: कर्णाली प्रदेशको स्वास्थ्य क्षेत्रका केही प्रमुख सूचकहरूको तुलनात्मक अवस्था

क्र. स.	विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१ को फगुनसम्म
१	अस्पताल सङ्ख्या (१.१+१.२)	१७	२१	३०	३१	३४	३७
१.१	सरकारी	१२	१४	२२	२३	२४	२७
१.२	निजी	५	७	८	८	१०	१०
२	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रहरूको सङ्ख्या	१४	१४	१४	१४	१३	१३
३	अस्पताल शैया सङ्ख्या (३.१+३.२)	७९५	९०६	१०१६	१३३२	१४२८	१४२८
३.१	सरकारी	५२५	५९८	६७१	८७९	९२०	९२०
३.२	निजी	२७०	३०८	३४५	४५३	५०८	५०८
४	स्वास्थ्यकर्मीको सङ्ख्या	२४०४	२२०१	२६०८	२७०६	३५८६	३५८६
५	विशेषज्ञ डाक्टर	६८	७६	८८	९५	९५	९९
६	डाक्टर	१६१	१८४	२२८	२७५	३०२	३१७
७	नर्स	१३०५	१४५०	१६११	१६५३	१६९०	१७०२
८	अन्य	१२५२	१३८२	१७०२	१७२२	१७२२	१७२२
	ओपिडी सेवा लिनेको						
९	सङ्ख्या (महिला/पुरुष) (९.१+९.२+९.३)	१४५७७६०	१६२९१२०	१७२६४१२	१०९८४०८	१३६१४०२	११४९११९
९.१	सरकारी	९४७५४४	१०७५२१९	१११६९८८	१००८०२१	८८०८२८	१०४३६९१
९.२	निजी	४३७३२८	४५७१३१	५७०७३८	८०२०५	४५००६९	१०५४२८
९.३	अन्य	७२८८८	९६७७०	१०१६८६	१०१८२	३०५०५	
१०	निशुल्क औषधी वितरणसम्बन्धी विवरण (जना)						
११	स्वास्थ्य विमाबाट लाभान्वित सङ्ख्या	१५९७९०	२१४०७४	२६७१५५	३०६४०८	३८४६३२	३०६४०८

क्र. स.	विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१ को फगुनसम्म
१२	प्रसुति सेवासम्बन्धी विवरण	२७९३४	२९५२०	३३१६०	२०९९२	२२४२७	२१२२९
१३	पूर्ण खोप लगाएका बालवालिका सङ्ख्या	२९२२३	२७२९०	३२७२८	२९८५५	१९३०३	२१७३५
१४	प्रदेशमा वैदेशिक रोजगारीका लागि श्रम स्वीकृति प्राप्त जनशक्ति (महिला पुरुष अनुपात)	९००००	७८३४९	६८२०७	४५१२३	NA	NA
१५	औषत आयु	६७	६७	६८	६९	६९	७३
१६	बाल मृत्युदर	५७	३४	६४	६८	६८	
१७	मातृशिशु कार्यक्रम	८८	१०७	११८	८२	७०	४६
१८	विद्यालय दिवा खाजाबाट लाभान्वित विद्यार्थी सङ्ख्या	-	-	-	-	-	
१९	बैंक खाता छोरीको सुरक्षा जीवन भरको कार्यक्रमबाट लाभान्वित छोरीहरूको सङ्ख्या	-	७२००	१२०००	२००००	NA	

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय

८.३ कर्णाली प्रदेशमा २ विश्वविद्यालय, ५६ क्याम्पस, ३ हजार ३८ सामुदायिक विद्यालय, १४९ संस्थागत विद्यालय, ६४२ माध्यमिक विद्यालय, २ हजार ५ सय ४५ आधारभूत विद्यालय, २ हजार ७ सय १९ बालविकास केन्द्र र आधारभूत तहमा १० हजार ५४ शिक्षक सङ्ख्या रहेको छ।

८.४ यस प्रदेशमा ५ वर्ष माथिको साक्षरता दर ७६.१ प्रतिशत रहेको छ, जसमध्ये पुरुष साक्षरता दर ८३.३ प्रतिशत र महिला साक्षरता दर ६९.४ प्रतिशत रहेको छ। आधारभूत तहमा खूद भर्नादर ९६.६ प्रतिशत र माध्यमिक तहमा खूद भर्ना दर ७२.२ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ८.२: कर्णाली प्रदेशको शिक्षा क्षेत्रका केही प्रमुख सूचकहरूको तुलनात्मक अवस्था

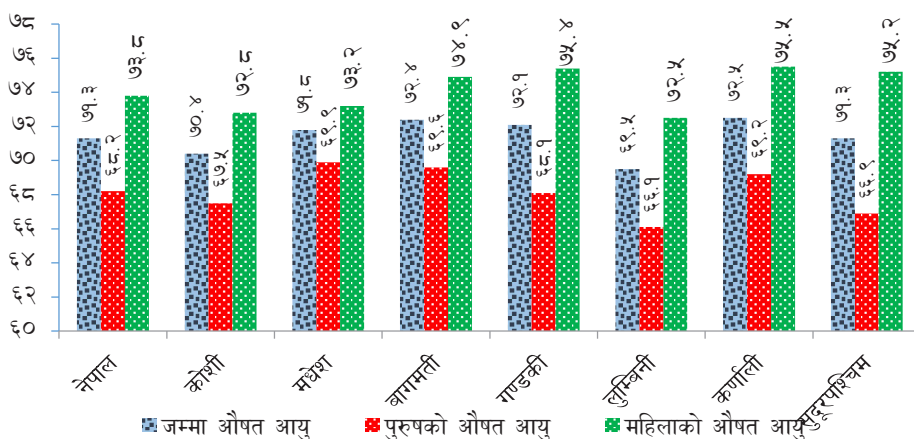
क्र. स.	विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१ को फगुनसम्म
१	विश्वविद्यालयको सङ्ख्या	१	१	१	१	१	१
२	प्राविधिक/व्यावसायिक शैक्षिक संस्थाको सङ्ख्या	४	४	५	५	५	५
३	विद्यालय/क्याम्पस सङ्ख्या (३.१+३.२+३.३)	३११७	३११६	३१०१	३२२७	३२९८	३२३३
३.१	सरकारी/सामुदायिक	२९७४	२९३१	२९२४	३०५२	३०८१	२९८३
३.२	निजी/संस्थागत	१४३	१८५	१७७	१७५	२१७	२५०
३.३	अन्य	०	०	०	०	०	०
४	विद्यार्थी सङ्ख्या (छात्रा/छात्र) (४.१+४.२+४.३)	५६१२१९	५७४२८१	५५२९७७	६०४८७०	६१८३८१	५९३५७४

क्र. स.	विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१ को फागुनसम्म
४.१	सरकारी/सामुदायिक	५१७५९५	५२०४०२	५०३०६७	५५२०६५	५६४३९६	५२२३३७
४.२	निजी/संस्थागत	४३६२४	५३८७९	४९९१०	५२८०५	५३९८५	७१२३७
४.३	अन्य	०	०	०	०	०	०
५	शिक्षक विवरण (५.१+५.२+५.३)	१७४५५	१६९३९	१८४६८	१८९२९	१७७४०	१७७४०
५.१	सरकारी/सामुदायिक	१५८७२	१४५२६	१६६२७	१६९९४	१५७४९	१५७४९
५.२	निजी/संस्थागत	१५८३	१६९३	१८४१	१९३५	२४६७	२४६७
५.३	अन्य	०	०	०	०	०	०
६	कुल भर्ना दर/कुल प्रवेश दर			११६.७		११९.३३	९३.२
७	लैङ्गिक समता सूचक	०.५९	०.६८	०.६६	०.६६		०.६६
८	प्रादेशिक साक्षरता दर (१५+)	६६	७१	७६	७६	७६.०८	७६
९	आधारभूत खानेपानीको पहुँच पुगेको विद्यालय सङ्ख्या	१७४४	१६०६	१९७०	२०९६	२१३८	२८४८
१०	शौचालय सुविधा पुगेको विद्यालय सङ्ख्या	२१७३	१९८४	२३८४	२३८४	२४२४	३०८२

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय

- ८.५ जनगणना २०६८ अनुसार नेपालीको औषत आयु ६६.६ वर्ष रहेको थियो भने जनगणना २०७८ अनुसार नेपालीको औषत आयु ७१.३ वर्ष रहेको छ।
- ८.६ जनगणना २०७८ अनुसार पुरुष र महिलाको औषत आयु क्रमशः ६८.२ र ७३.८ वर्ष रहेको छ।
- ८.७ जनगणना २०७८ अनुसार सबैभन्दा बढी औषत आयु भएको प्रदेश कर्णाली (७२.५ वर्ष) रहेको छ भने सबैभन्दा कम औषत आयु भएको प्रदेश लुम्बिनी (६९.५ वर्ष) रहेको छ।

चार्ट ८.१: प्रदेशगत औषत आयुसम्बन्धी विवरण (वर्ष)

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

८.८ नेपालको मातृ मृत्युदर (प्रतिलाख) १५१ रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशको मातृ मृत्युदर १७२ रहेको छ।

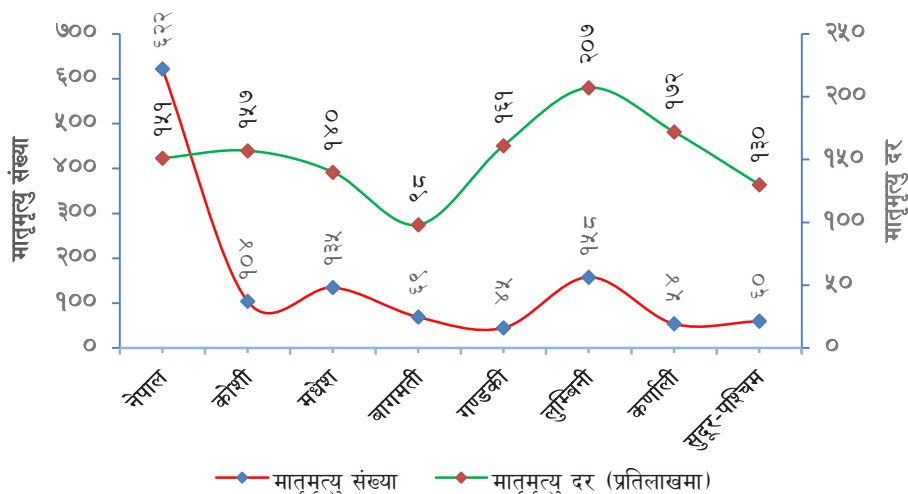
तालिका ८.३: मातृ मृत्युदर सम्बन्धी विवरण

मृत्युसम्बन्धी विवरण				
क्षेत्र	गर्भावस्थाको अवधिमा भएको महिलाको मृत्यु सङ्ख्या	मातृ मृत्यु सङ्ख्या	जीवित जन्मेको बच्चाको सङ्ख्या	मातृ मृत्युदर (प्रति लाखमा)
नेपाल	६५३	६२२	४१२९३५	१५१
कोशी	१०४	१०१	६४१९०	१५७
मधेश	१४६	१३५	९६५५७	१४०
बागमती	७२	६९	७०३८०	९८
गण्डकी	४६	४५	२७९४०	१६१
लुम्बिनी	१६२	१५८	७६२४३	२०७
कर्णाली	५९	५४	३१३२३	१७२
सुदूरपश्चिम	६४	६०	४६३०२	१३०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

८.९ राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार सबैभन्दा बढी मातृ मृत्युदर (प्रतिलाख) लुम्बिनी प्रदेशमा रहेको छ भने सबैभन्दा कम मातृ मृत्युदर बागमती प्रदेश रहेको छ।

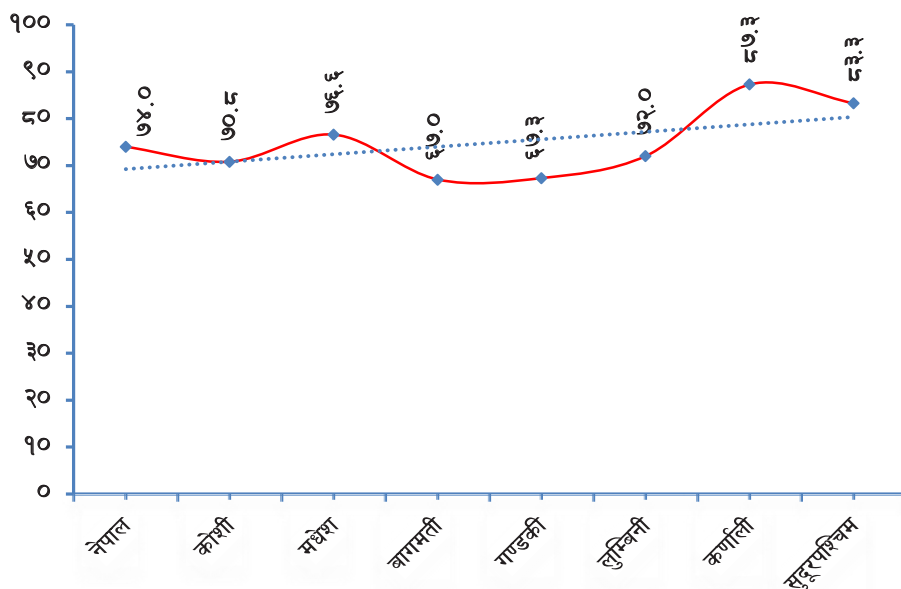
चार्ट ८.२: प्रदेशगत मातृ मृत्युदरको अवस्था

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

८.१० राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार पाँच वर्ष वा सोभन्दा कम उमेरका बालबालिकाको जन्मदरता बढी भएको प्रदेश कर्णाली (८७.३ प्रतिशत) रहेको छ भने सबैभन्दा कम जन्मदरता हुने प्रदेश लुम्बिनी (६७.० प्रतिशत) रहेको छ।

चार्ट ८.३: प्रदेशगत पाँच वर्ष वा सोभन्दा कम उमेरका बालबालिकाको जन्मदरताको अवस्था (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

जनसाङ्ख्यिक विवरण

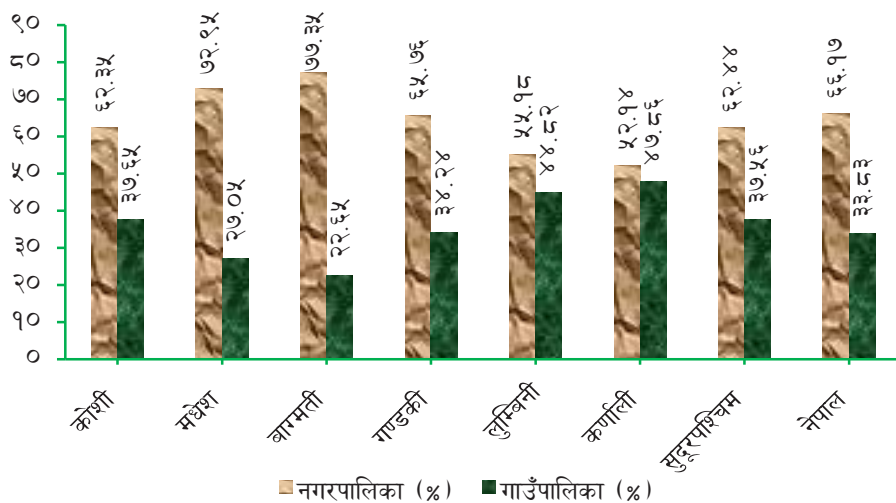
८.११ राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार नेपालको जनसङ्ख्या २ करोड ९१ लाख ६४ हजार ५ सय ७८ रहेको छ भने दश वर्षको अवधिमा नेपालको जनसङ्ख्या १०.०८ प्रतिशतले बढेको छ। नेपालको जनसङ्ख्याको वार्षिक औषत वृद्धिदर ०.९२ प्रतिशत रहेको छ।

८.१२ नेपालको कुल जनसङ्ख्यामा १ करोड ४२ लाख ५३ हजार ५ सय ५१ अर्थात ४८.८७ प्रतिशत पुरुष र १ करोड ४९ लाख ११ हजार २७ अर्थात ५१.१३ प्रतिशत महिला रहेको छ भने लैङ्गिक अनुपात ९५.५९ रहेको छ।

८.१३ कर्णाली प्रदेशको कुल जनसङ्ख्या १६ लाख ८८ हजार ४ सय १२ रहेको छ भने दश वर्षको अवधिमा कर्णाली प्रदेशको जनसङ्ख्या ७.५१ प्रतिशतले बढेको छ। यस प्रदेशको वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर ०.७० प्रतिशत रहेको छ।

- ८.१४ कर्णाली प्रदेशको कुल जनसङ्ख्यामा ८ लाख २३ हजार ७ सय ६१ अर्थात ४८.७९ प्रतिशत पुरुष र ८ लाख ६४ हजार ६ सय ५१ अर्थात ५१.२१ प्रतिशत महिला रहेको छ भने लैङ्गिक अनुपात ९५.२७ रहेको छ ।
- ८.१५ कर्णाली प्रदेशका जिल्लाहरूमध्ये सबैभन्दा बढी लैङ्गिक अनुपात हुम्ला जिल्लामा १०१.३७ र सबैभन्दा कम दैलेख जिल्लामा ९१.८२ रहेको छ ।
- ८.१६ कर्णाली प्रदेशका १० जिल्लाहरूमध्ये सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या सुर्खेतमा र सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या डोल्पामा रहेको छ । विगत १० वर्षमा सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या वृद्धि सुर्खेत जिल्लामा भएको छ भने दैलेख र सल्यानमा जनसङ्ख्या घटेको छ ।
- ८.१७ कर्णाली प्रदेशमा परिवारको सङ्ख्या ३ लाख ६६ हजार २ सय ५५ रहेको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार कर्णाली प्रदेशमा परिवारको सङ्ख्या २ लाख ९८ हजार ३ सय ५९ रहेको थियो ।
- ८.१८ नेपालको कुल जनसङ्ख्यामध्ये ६६.१७ प्रतिशत नगरपालिका क्षेत्रमा रहेको छ भने ३३.८३ प्रतिशत गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेको छ । कर्णाली प्रदेशको कुल जनसङ्ख्यामध्ये ५२.१ प्रतिशत नगरपालिका क्षेत्रमा र ४७.९ प्रतिशत गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेको छ ।

चार्ट ८.४: प्रदेशगत गाउँपालिका र नगरपालिकाको जनसङ्ख्या (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

- ८.१९ नेपाललाई ग्रामीण तथा सहरी क्षेत्रको श्रेणीगत वर्गीकरण विधि अनुसार ग्रामीण, सहरोन्मुख तथा सहरी क्षेत्रको रूपमा वर्गीकरण गरिएको छ ।

तालिका ८.४: प्रदेशगत ग्रामीण तथा सहरी श्रेणीको वर्गीकरण

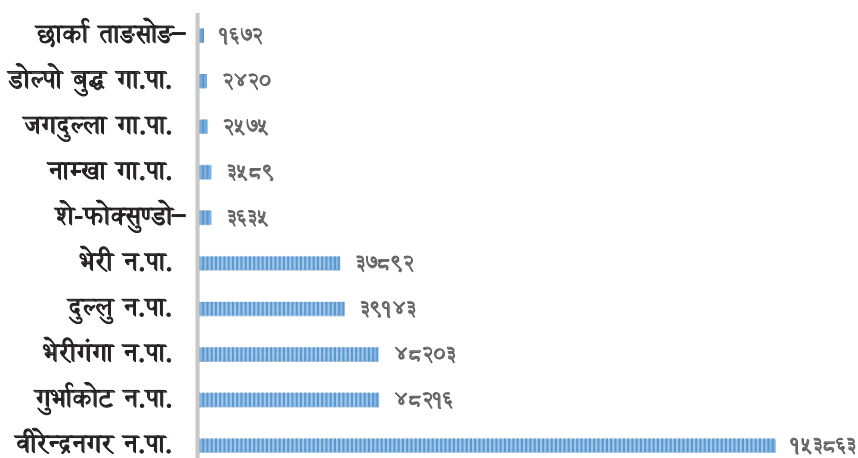
प्रदेशगत वर्गीकरण/कुल जनसङ्ख्या	ग्रामीण		सहरोन्मुख		सहरी		सहरी तथा सहरोन्मुख जनसङ्ख्या प्रतिशत
	वडा सङ्ख्या	प्रतिशत	वडा सङ्ख्या	प्रतिशत	वडा सङ्ख्या	प्रतिशत	
कोशी	७२७	६.२	२९८	७	१३२	३.९	१०.९
मधेश	८३	१.२	९७१	१५.५	२१७	४.४	१९.९
बागमती	६७२	६.२	१५७	३	२९२	११.७	१४.६
गण्डकी	५६१	४.३	११८	१.९	८०	२.२	४.१
लुम्बिनी	४५६	५.५	४११	९.२	११६	२.९	१२.१
कर्णाली	६३७	४.६	६	०.३	७५	०.९	१.२
सुदूरपश्चिम	५४९	५.२	१३५	२.९	५०	१.२	४.१
नेपाल	३६८५	३३.२	२०९६	३९.८	९६२	२७.२	६६.९

स्रोत: नेपालमा ग्रामीण तथा सहरी क्षेत्रको श्रेणीगत वर्गीकरण, राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

८.२० कर्णाली प्रदेशका २५ वटा नगरपालिकामध्ये सबैभन्दा बढी वीरन्द्रनगर नगरपालिकामा १ लाख ५३ हजार ८ सय ६३ र सबैभन्दा कम ठुलीभेरी नगरपालिकामा ९ हजार ८ सय ६१ जनसङ्ख्या रहेको छ।

८.२१ कर्णाली प्रदेशका ७९ वटा स्थानीय तहहरूमध्ये सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या छार्का टाडसोड गाउँपालिकाको रहेको छ।

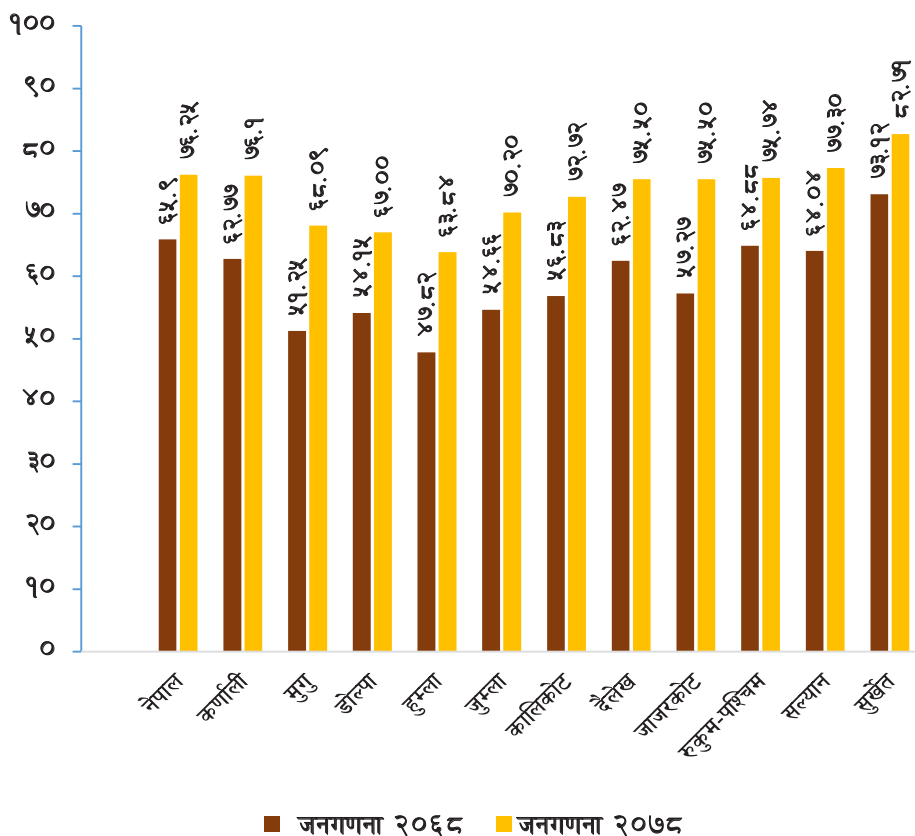
चार्ट ८.५: सबैभन्दा बढी र सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या भएका स्थानीय तहसम्बन्धी विवरण

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

- द.२२ नेपालमा महिला परिवारमूली भएका परिवार ३१.५५ प्रतिशत रहेका छन् भने कर्णाली प्रदेशमा महिला परिवारमूली भएका परिवार ३२.०७ प्रतिशत रहेको छ।
- द.२३ नेपालमा घरको छाना खर/पराल/छवाली भएको परिवार ३.९ प्रतिशत रहेका छन् भने कर्णाली प्रदेशमा घरको छाना खर/पराल/छवाली भएको परिवार ६.५ प्रतिशत रहेका छन्।
- द.२४ नेपालमा खाना पकाउन इन्धनको रूपमा अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार ५१.० प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा खाना पकाउन इन्धनको रूपमा अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार ८२.२ प्रतिशत रहेको छ।
- द.२५ नेपालमा बत्ती बाल्न अक्सर बिजुली प्रयोग गर्ने परिवार ९२.२ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा बत्ती बाल्न अक्सर बिजुली प्रयोग गर्ने परिवार ४९.६ प्रतिशत रहेको छ। त्यस्तै कर्णाली प्रदेशमा बत्ती बाल्न अक्सर सोलार/सौर्य ऊर्जा प्रयोग गर्ने परिवार ४७.९ प्रतिशत रहेको छ।
- द.२६ नेपालमा मोबाइल फोन (साधारण) प्रयोग गर्ने परिवार ७३.२ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा मोबाइल फोन (साधारण) प्रयोग गर्ने परिवार ८२.२ प्रतिशत रहेको छ।
- द.२७ नेपालमा अन्य लिङ्गी (यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसङ्ख्यक) को सङ्ख्या २९२८ रहेको छ जुन कुल जनसङ्ख्याको ०.०१ प्रतिशत हुन आउँछ। कर्णाली प्रदेशमा अन्य लिङ्गीको सङ्ख्या ८१ (२.८ प्रतिशत) रहेको छ।
- द.२८ नेपालको (५ वर्ष वा सो भन्दा माथि) कुल साक्षरता दर ७६.२ प्रतिशत रहेको छ। जसमा पुरुष साक्षरता दर ८३.६ प्रतिशत र महिला साक्षरता दर ६९.४ प्रतिशत रहेको छ। कर्णाली प्रदेशको (५ वर्ष वा सो भन्दा माथि) कुल साक्षरता दर ७६.१ प्रतिशत रहेको छ। जसमा पुरुष साक्षरता दर ८३.३ प्रतिशत र महिला साक्षरता दर ६९.४ प्रतिशत रहेको छ।
- द.२९ कर्णाली प्रदेशका १० जिल्लामध्ये सबैभन्दा बढी साक्षरता दर भएको जिल्ला सुर्खेत (८२.७ प्रतिशत) र सबैभन्दा कम साक्षरता दर भएको जिल्ला हुम्ला (६३.८४ प्रतिशत) रहेको छ।

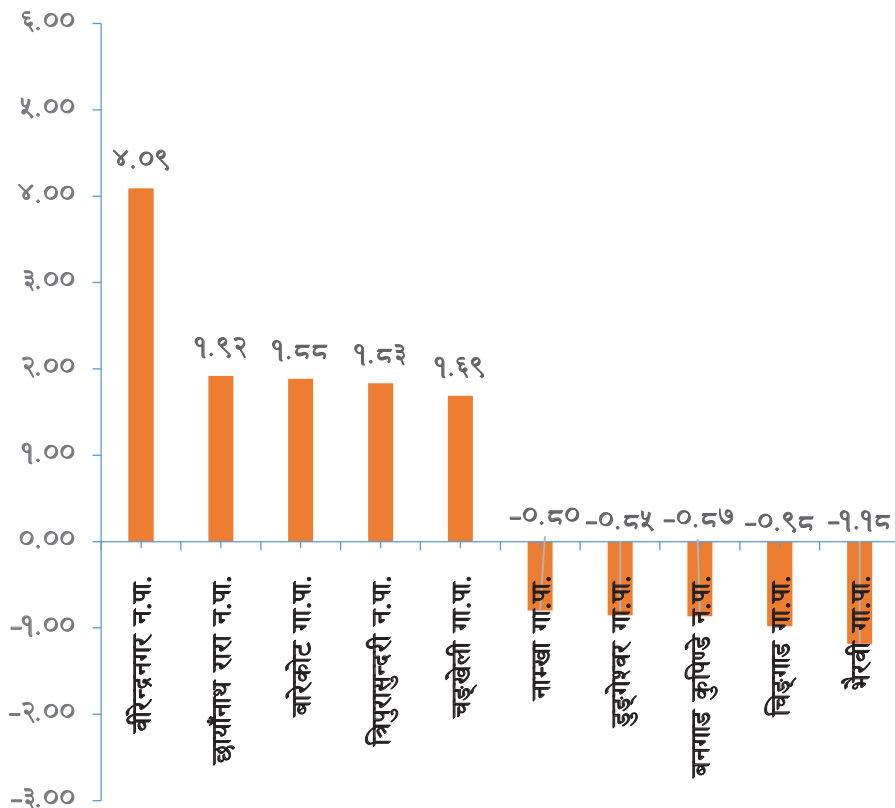
चार्ट ८.६: जिल्लागत साक्षरताको अवस्था (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

- ८.३० कर्णाली प्रदेशका ७९ वटा स्थानीय तहहरूमध्ये सबैभन्दा बढी साक्षरता दर भएको स्थानीय तह वीरेन्द्रनगर नगरपालिका (८७.१६ प्रतिशत) र सबैभन्दा कम साक्षरता दर भएको स्थानीय तह शे-फोकशुण्डो गाउँपालिका (४५.०३ प्रतिशत) रहेको छ।
- ८.३१ विगत १० वर्षमा कर्णाली प्रदेशका ७९ स्थानीय तहमध्ये ५५ स्थानीय तहको जनसङ्ख्या बढेको छ भने २४ स्थानीय तहको जनसङ्ख्या घटेको छ।
- ८.३२ कर्णाली प्रदेशका ७९ स्थानीय तहमध्ये सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या वृद्धिदर भएको स्थानीय तह वीरेन्द्रनगर नगरपालिका (वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर ४.०९ प्रतिशत) र सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या घटेको स्थानीय तह भैरवी गाउँपालिका (वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर -१.१८ प्रतिशत) रहेको छ।

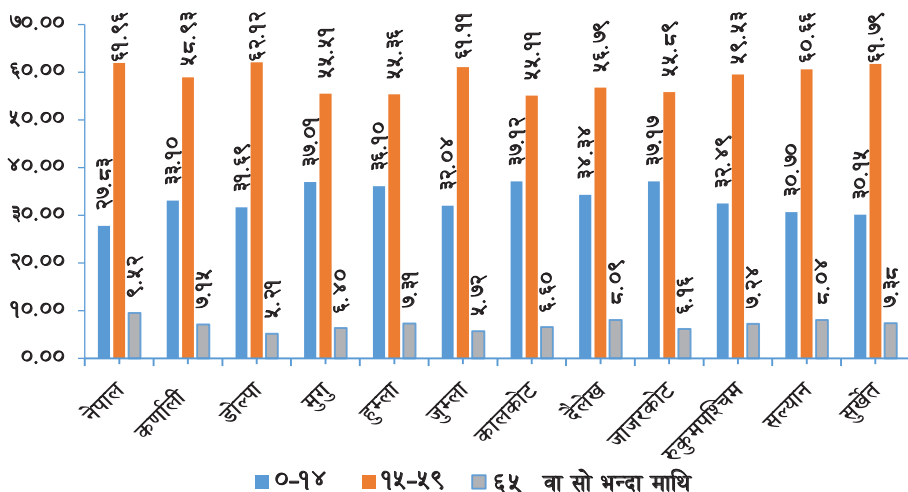
चार्ट ८.७: सबैभन्दा बढी र सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या वृद्धिदर भएका स्थानीय तहको विवरण (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

- ८.३३ नेपालमा ५ वर्ष वा सो भन्दा कम उमेरका बालबालिकाको सङ्ख्या ३० लाख ७ हजार ६ सय ४८ रहेकोमा ७४.० प्रतिशतले जन्म दर्ता गरेका छन्। त्यस्तै कर्णाली प्रदेशमा ५ वर्ष वा सो भन्दा कम उमेरका बालबालिकाको सङ्ख्या २ लाख ४ हजार ६ सय ३८ रहेकोमा ८७.३ प्रतिशतले जन्म दर्ता गरेका छन्।
- ८.३४ कर्णाली प्रदेशका १० जिल्लामध्ये सबैभन्दा बढी जन्मदर्ता भएको जिल्ला कालीकोट (९४.४ प्रतिशत) र सबैभन्दा कम जन्मदर्ता भएको जिल्ला सुर्खेत (७६.८ प्रतिशत) रहेको छ।
- ८.३५ कर्णाली प्रदेशमा ०-१४ वर्ष उमेर समूहको जनसङ्ख्या ३३.१० प्रतिशत रहेको छ भने १५-५९ उमेर समूहको जनसङ्ख्या ५८.९३ प्रतिशत रहेको छ।

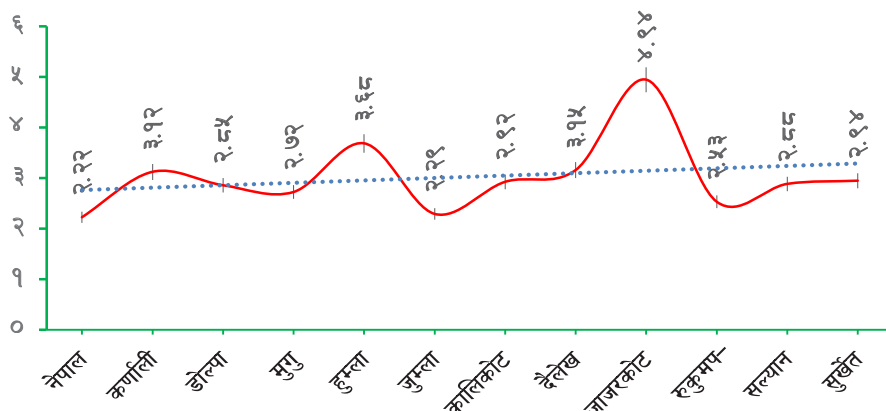
चार्ट ८.८: जिल्लागत रूपमा ०-१४, १५-५९ र ६५ वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेर समूहको जनसङ्ख्या सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

- ८.३६ नेपालको कुल जनसङ्ख्यामध्ये २.२२ प्रतिशतमा कुनै न कुनै प्रकारको अपाङ्गता रहेको छ। कर्णाली प्रदेशको कुल जनसङ्ख्यामध्ये ३.१२ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा कुनै न कुनै प्रकारको अपाङ्गता रहेको छ।
- ८.३७ कर्णाली प्रदेशका १० जिल्लामध्ये सबैभन्दा बढी अपाङ्गता भएको जिल्ला जाजरकोट (४.९४ प्रतिशत) र सबैभन्दा कम अपाङ्गता भएको जिल्ला जुम्ला (२.२९ प्रतिशत) रहेको छ।

चार्ट ८.९: जिल्लागत रूपमा अपाङ्गता सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

- द.३८ मिति २०८० कार्तिक १७ गते जाजरकोट जिल्लाको रामीडाँडा केन्द्रविन्दु भएर गएको भुकम्पमा परी मृत्यु हुनेको सङ्ख्या १५३ रहेको छ, जसमध्ये महिलाको सङ्ख्या ८३ र पुरुषको सङ्ख्या ७० रहेको छ।
- द.३९ त्यस्तै सो भुकम्पमा परी घाइते हुनेको सङ्ख्या ३७२ रहेको छ, जसमध्ये महिलाको सङ्ख्या २२३ र पुरुषको सङ्ख्या १४९ रहेको छ।
- द.४० सो भुकम्पले १७ हजार ८ सय ६५ घरको पूर्ण रूपमा क्षति भएको छ भने ५३ हजार ९ सय ९४ घर आंशिक क्षति भएको छ।

तालिका ८.५: भुकम्पबाट पूर्ण र आंशिक क्षति भएका घरको विवरण

क्र.सं.	जिल्ला	पूर्ण क्षति	आंशिक क्षति	जम्मा
१	जाजरकोट	९७९४	३४७०७	४४५०१
२	रुकुम पश्चिम	६४११	१०४९८	१६९०९
३	सल्यान	१६२७	५९४७	७५७४
४	दैलेख	२३	२५२३	२५४६
५	कालीकोट	०	१४३	१४३
६	जुम्ला	५	१३१	१३६
७	सुर्खेत	५	४५	५०
जम्मा		१७८६५	५३९९४	७१८५९

स्रोत: आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय

- द.४१ आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा विपद् जोखिम विरुद्ध सामुहिक दुर्घटना बिमा कार्यक्रम अन्तर्गत ५९ जनालाई बिमा दाबी भुक्तानी गरिएको थियो। त्यस्तै आ.व. २०७८/७९ मा ५८ जना, आ.व. २०७९/८० मा ६४ जना र आ.व. २०८०/८१ को वैशाखसम्म १७९ जना गरी हालसम्म ३६० जनालाई बिमा दाबी भुक्तानी गरिएको छ।

९. सार्वजनिक सेवा र सुशासन

- ९.१ सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई सरल, सहज तथा छरितो बनाउन सूचना प्रविधिको प्रयोग गरी सार्वजनिक सेवाको प्रभावकारिता अभिवृद्धि गरिँदै लिएको छ। सार्वजनिक प्रशासनलाई नतिजामुखी बनाइ राष्ट्र निर्माण र विकासप्रति प्रतिबद्ध एवम् सक्षम बनाउने प्रयास गरिएको छ। यस प्रदेश र स्थानीय तहका सङ्गठन एवम् व्यवस्थापन अध्ययन गरी सोको आधारमा जनशक्ति र सङ्गठन संरचनालाई चुस्त र दुरुस्त बनाइएको छ।
- ९.२ समग्र प्रशासकीय निर्णयहरू तथा कार्यान्वयन प्रक्रियालाई पारदर्शी बनाउन नियमित सूचना प्रवाह, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक लेखापरीक्षण जस्ता नागरिक उत्तरदायी संयन्त्रहरू मार्फत सुशासन प्रत्याभूत गर्ने कर्णाली प्रदेश सरकारको नीति रहेको छ।
- ९.३ प्रदेश सरकार स्थापना भए पश्चात समग्र कर्णाली प्रदेशको सुशासन प्रवर्द्धनको लागि कर्णाली प्रदेश सुशासन ऐन, २०७६, प्रदेश आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०७४ लगायतका ऐन र नियमावलीहरू तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा रहेका छन्।
- ९.४ प्रदेशको सन्तुलित र समष्टिगत विकासका लागि आवश्यक नीति तथा रणनीतिक योजना बनाउन र नीति निर्माणमा प्रदेश सरकारलाई सहयोग गर्न कर्णाली प्रदेश योजना आयोग गठन भएको छ। कर्णाली प्रदेशको प्रथम पञ्चवर्षीय योजना (२०७६/७७-२०८०/८१) कार्यान्वयनको अन्तिम चरणमा रहेको छ।
- ९.५ कर्णाली प्रदेश प्रशिक्षण प्रतिष्ठानले प्रदेश र स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूका लागि क्षमता विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको छ। उक्त प्रतिष्ठानबाट प्रदेश र स्थानीय तहमा सुशासन प्रवर्द्धनका लागि आवश्यकता अनुसार अध्ययन, अनुसन्धान र परामर्शसम्बन्धी कार्य समेत हुँदै आएको छ। प्रदेश तथा स्थानीय तहको आवधिक योजना, रणनीतिक योजना, क्षमता विकास योजना, राजस्व सुधार योजना निर्माणमा सहजीकरण गर्ने उद्देश्य राख्दै प्रदेशको सुशासन सबलीकरण गर्ने कार्यमा प्रतिष्ठान क्रियाशील छ।

सामान्य प्रशासन

- ९.६ यस प्रदेशको प्रशासन सञ्चालनको लागि मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयसहित ८ वटा मन्त्रालय, मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय, प्रदेश सभा सचिवालय, प्रदेश लोक सेवा आयोग, प्रदेश योजना आयोग, प्रदेश लेखा नियन्त्रकको कार्यालय लगायतका संस्थागत प्रबन्ध गरिएको छ।

- ९.७ कर्णाली प्रदेश वित्तीय जोखिम मूल्याङ्कन कार्यविधि, २०७८ तर्जुमा गरी सार्वजनिक वित्त र सेवा प्रवाहको आवधिक रूपमा मूल्याङ्कन गर्ने प्रणालीको विकास गरिएको छ।
- ९.८ कर्णाली प्रदेशमा वित्तीय सुशासन कायम गर्न बेरुजुको अभिलेख अद्यावधिक, फछ्यौट र सम्परीक्षण कार्यलाई प्रभावकारी बनाउने प्रयासको थालनी गरिएको छ। बेरुजु व्यवस्थापन सूचना प्रणाली सञ्चालनमा रहेको छ।
- ९.९ कर्णाली प्रदेशमा आ.व. २०७८/०७९ देखि २०८०/०८१ को फागुनसम्म जम्मा १९७१ पद सङ्ख्या माग गरिएकोमा १३९० पदपूर्ति भएको छ।

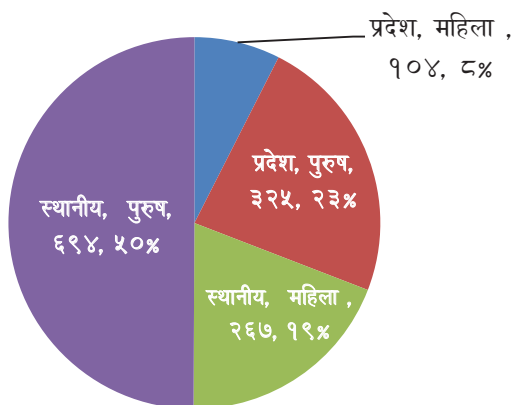
तालिका ९.१: विभिन्न पदमा पदपूर्ति सम्बन्धी विवरण

तह	माग गरिएको पद सङ्ख्या (आ.व. २०७८/०७९ देखि २०८० को फागुनसम्म)	दरखास्त दिने उम्मेवारको सङ्ख्या	परिक्षामा सम्मिलित उम्मेदवारको सङ्ख्या			सिफारिस सङ्ख्या				
			महिला	पुरुष	जम्मा	प्रदेश महिला	प्रदेश पुरुष	स्थानीय महिला	स्थानीय पुरुष	जम्मा
तहविहिन	५२	१२२१५	४८४	२५२५	३००९	९	४३			५२
४	६६२	१०५५१३	१९५९५	२०२२२	३९८१७	१९	५१	१६५	३९८	६३३
५	७७१	७८६४७	१६५०५	२०२१६	३६७२१	७६	२३१	१०२	२९६	७०५
६	विज्ञापन प्रकाशन नभएको									
७	४२६	१२८७८	सम्मानित अदालतबाट अन्तरिम आदेश जारी भइ लिखित परीक्षा सञ्चालन नभएको							
८	६०	९६४								
९	विज्ञापन प्रकाशन नभएको									
जम्मा	१९१७	२१०२१७	३६५८४	४२९६३	७९५४७	१०४	३२५	२६७	६९४	१३९०

स्रोत: प्रदेश लोक सेवा आयोग, सुर्खेत

- ९.१० कर्णाली प्रदेश लोकसेवा आयोगबाट गरिएको जम्मा पदपूर्तिमध्ये प्रदेश तहमा ३१ प्रतिशत र स्थानीय तहमा ६९ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट ९.१: प्रदेश लोकसेवा आयोगबाट भएको पदपूर्ति सम्बन्धी विवरण

स्रोत: प्रदेश लोक सेवा आयोग, सुर्खेत

अनुसूचीहरू

अनुसूची-१

औद्योगिक वर्षाकरण अनुसार कर्णाली प्रदेशको वार्षिक कुल मूल्य अभिवृद्धि (GVA) (प्रचलित मूल्यमा)

उद्योगहरूको वर्गीकरण	कर्णाली प्रदेशको वार्षिक मूल्य अभिवृद्धि (GVA)						कुल राष्ट्रिय वार्षिक मूल्य अभिवृद्धि (GVA)									
	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	प्रारम्भिक	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	संशोधित	२०८०/८१	प्रारम्भिक
कृषि, वन र मत्स्य	४३९८०	४५८७३	४०७९४	४५८९९	४५५३२	४९५३२	६३७४७	६३७४७	८३२८८७	८३२८९५	९५८४९५	१०४०८९६	११३३२२९	११३३२२९	१२१६४८	१२१६४८
खानी र उत्खनन	७९१	३०७	३०७	३४९	३६०	३५७	३५७	३५७	२१९९९	२०४४८	२०४४८	२३२५४	२४०२५	२३८२१	२३८२१	२३८२१
उद्योग	१५७४	१५२६	१७९७	२०२९	२०८२	२१४४	२१४४	२१४४	१९२२३०	१७४०१४	२०७४४४	२४०४७२	२४४५१५	२४४५१५	२४४५१५	२४४५१५
विजुली, रयाँस, वाष्प तथा वातानुकूलित आपूर्ति सेवा	३९९	४५७	७८०	९०५	१३७८	१५२९	१५२९	१५२९	३३८५९	४०३७५	४२०४७	६४२८१	७६९८८	७६९८८	९१४३१	९१४३१
पानी आपूर्ति, ढल निकास, फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरू	११११	११३४	११६८	११८१	१२१९	१२५६	१२५६	१२५६	१९७२४	२०१२४	२०७२८	२१०९२	२१७७७	२१७७७	२२४२२	२२४२२
निर्माण	१२८६६	१२२१०	१२७२८	१४७०२	१५७३५	१५६७१	१५६७१	१५६७१	२३४२६१	२१३५३०	२२२५८८	२५७१०८	२७७३८८	२७७३८८	२७३०१२	२७३०१२
थोक र खुद्रा व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	९४१४	८८०४	९९१०	११४४९	११४१३	११८६६	११८६६	११८६६	५४३०४५	५१४९७७	५७९६८४	६०३२९	६६७६३९	६६७६३९	६९८७७५	६९८७७५
यातायात तथा भण्डारण	३४१६	२८५५	३१०९	४०७०	५०४६	५८२१	५८२१	५८२१	२१५७९७	१८०३२३	१९६३८०	२५७०६३	३१८७३९	३१८७३९	३६७६६६	३६७६६६
आवास तथा भोजन सेवा	४२४५	२८३०	३२९८	३८२९	५२०१	६८६४	६८६४	६८६४	७५६५०	५०४३३	५८७७९	६८२३०	९२६८२	९२६८२	१२३३२६	१२३३२६
सूचना तथा सञ्चार	२१०८	२१८९	२३५२	२५०३	२६३८	२७८८	२७८८	२७८८	७४१२२	७६५५६	८२७९३	८८००२	९२७४१	९२७४१	९८०११	९८०११
वित्तीय तथा विमा सेवा	१९२३	२५८९	२९१३	३२६६	३८४०	३८७२	३८७२	३८७२	२०७१३४	२४१९४५	२५३२८४	२८९५९९	३३३६८१	३३३६८१	३४४३४४	३४४३४४
घरजग्गा कारोबारको सेवा	२४८७	२७१६	२८०५	३१७८	३७३०	४००७	४००७	४००७	२९५७१५	३२२९५६	३३३६१२	३५४१८४	३९०५६३	३९०५६३	४२०४९२	४२०४९२
पेसागत, वैज्ञानिक र प्राविधिक क्रियाकलापहरू	४७६	५१५	५४०	५९३	६६०	७२७	७२७	७२७	३२७२३	३५३५२	३७०९८	४०७७२	४५३२७	४५३२७	४९९१६	४९९१६
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	२५६	२७९	२९३	३०५	३३२	३६२	३६२	३६२	२५४७१	२७७१	२९१२१	३०३८१	३३०६१	३३०६१	३६०३०	३६०३०

उद्योगहरूको वर्गीकरण	कर्णाली प्रदेशको वार्षिक मूल्य अभिवृद्धि (GVA)						कुल राष्ट्रिय वार्षिक मूल्य अभिवृद्धि (GVA)					
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१
					संशोधित	प्रारम्भिक					संशोधित	प्रारम्भिक
सार्वजनिक प्रशासन तथा रक्षा, अनिवार्य सामाजिक सुरक्षा	२४२८८	३०७४३	३१९६५	४१४८५	५१९५३	५३९७७	२१८५७१	२७६६६०	३८३३२७	४७२४९६	४८६३८७	
शिक्षा	१९६७९	२२५४१	२३१८१	२६३९८	३०८८३	३३७०३	२५१५८६	२८८४५९	३३७८३८	३९५२३०	४२९४३९	
स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य र अन्य सेवाका क्रियाकलाप	३३५८	४०६९	४४०३	५००३	६१३८	६३६५	४९७७६	६०३२८	७४१६४	९०९९२	९४९८९	
कला तथा मनोरञ्जन, अन्य सेवा क्रियाकलापहरू र रोजगारदाता घरपरिवारका क्रियाकलापहरू र आफ्नो उपयोगको लागि घरपरिवारको बस्तु तथा सेवा उत्पादनका क्रियाकलापहरू	६०७	७२३	७७६	८४८	९२४	९८७						
आधारभूत मूल्यमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (GDP)	१३२९७९	१४२३५८	१५३११९	१७७९२१	२०३०५४	२१६०४४	३३४२४८१	३४२८५२५	४२५४९८५	४७३८९४६	५०५००६	
उत्पादित बस्तुमा खुद कर	१८९१३	१९१६९	२६४०२	३०१२३	२६०९०	२७९४९	५१६४५०	४६०१७९	७२०५७३	६०९५८७	६५४७५२	
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (GDP)	१५१८९२	१६१५२७	१७९५२१	२०८०४४	२२९१४४	२४३९९३	३८५८९३१	३८८८७०४	४९७६५५८	५३४८५३३	५७०४८४८	

स्रोत: राष्ट्रिय तथाङ्क कार्यालय, २०८०

अनुसूची-२

औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कर्णाली प्रदेशको वार्षिक कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना

उद्योगहरूको वर्गीकरण	कर्णाली प्रदेशको वार्षिक कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रचलित मूल्यमा, प्रतिशतमा)					
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८० संशोधित	२०८०/८१ प्रारम्भिक
कृषि, वन र मत्स्य	५.३	५.३	५.३	५.४	५.३	५.२
खानी र उत्खनन	३.६	१.५	१.५	१.५	१.५	१.५
उद्योग	०.८	०.९	०.९	०.८	०.९	०.९
विजुली, ग्याँस, वाष्प तथा वातानुकूलित आपूर्ति सेवा	१.२	१.१	१.९	१.४	१.८	१.७
पानी आपूर्ति, ढल निकास, फोहोर व्यस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरू	५.६	५.६	५.६	५.६	५.६	५.६
निर्माण	५.५	५.७	५.७	५.७	५.७	५.७
थोक र खुद्रा व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	१.७	१.७	१.७	१.७	१.७	१.७
यातायात तथा भण्डारण	१.६	१.६	१.६	१.६	१.६	१.६
आवास तथा भोजन सेवा	५.६	५.६	५.६	५.६	५.६	५.६
सूचना तथा सञ्चार	२.८	२.८	२.८	२.८	२.८	२.८
वित्तीय तथा विमा सेवा	०.९	१.१	१.२	१.१	१.२	१.१
घरजग्गा कारोवारको सेवा	०.८	०.८	०.८	०.९	१.०	१.०
पेशागत, वैज्ञानिक र प्राविधिक क्रियाकलापहरू	१.५	१.५	१.५	१.५	१.५	१.५
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०
सार्वजनिक प्रशासन तथा रक्षा, अनिवार्य सामाजिक सुरक्षा	११.१	११.१	११.१	११.१	११.०	११.१
शिक्षा	७.८	७.८	७.८	७.८	७.८	७.८
स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य र अन्य सेवाका क्रियाकलाप	६.७	६.७	६.७	६.७	६.७	६.८
कला तथा मनोरञ्जन, अन्य सेवा क्रियाकलापहरू र रोजगारदाता घरपरिवारका क्रियाकलापहरू र आपनो उपयोगको लागि घरपरिवारको वस्तु तथा सेवा उत्पादनका क्रियाकलापहरू	३.४	३.४	३.४	३.४	३.३	३.४

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०७९

अनुसूची-३

औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कर्णाली प्रदेशको वार्षिक कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रतिशतमा, प्रचलित मूल्यमा)

उद्योगहरूको वर्गीकरण	कर्णाली प्रदेशको वार्षिक कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रचलित मूल्यमा, प्रतिशतमा)						कुल राष्ट्रिय वार्षिक गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रचलित मूल्यमा, प्रतिशतमा)					
	३७/४७०८		१७/३७०८		२०७९/८०		२०७९/८०		२०७९/८०		२०७९/८०	
	३७/४७०८	१७/३७०८	२०७९/८०	२०७९/८०	२०७९/८०	२०७९/८०	३७/४७०८	१७/३७०८	२०७९/८०	२०७९/८०	२०७९/८०	२०७९/८०
कृषि, वन र मत्स्य	३३.१	३२.२	३२.२	३२.४	३१.४१	३१.४१	३४.९	३४.२	३४.५	३४.५	३४.५	३४.१
खानी र उत्खनन	०.६	०.२	०.२	०.२	०.२	०.२	०.७	०.६	०.५	०.५	०.५	०.५
उद्योग	१.२	१.१	१.२	१.१	१.१	१.१	५.८	५.१	५.७	५.२	५.२	५.९
बिजुली, रयाँस, वाष्प तथा वातानुकूलित आपूर्ति सेवा	०.३	०.३	०.५	०.५	०.७	०.७	१.०	१.२	१.५	१.६	१.६	१.८
पानी आपूर्ति, ढल निकास, फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनः उत्पादनका क्रियाकलापहरू	०.८	०.८	०.८	०.७	०.६	०.६	०.६	०.६	०.५	०.५	०.५	०.५
निर्माण	९.७	८.६	८.३	८.३	७.८	७.३	७.०	६.२	६.०	६.०	५.९	५.४
थोक र खुद्रा व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	७.१	६.२	६.५	६.४	५.५	५.५	१६.२	१५.०	१५.६	१५.८	१५.१	१३.८
यातायात तथा भण्डारण	२.६	२.०	२.०	२.३	२.५	२.७	६.५	५.३	६.०	६.७	७.३	७.३
आवास तथा भोजन सेवा	३.२	२.०	२.२	२.२	२.६	३.२	२.३	१.५	१.६	१.६	२.०	२.७
सूचना तथा सञ्चार	१.६	१.५	१.५	१.४	१.३	१.३	२.२	२.२	२.१	२.०	१.९	१.९
वित्तीय तथा विमा सेवा	१.४	१.९	१.९	१.८	१.९	१.९	६.२	७.१	६.८	६.८	७.०	६.८
घरजग्गा कारोबारको सेवा	१.९	१.९	१.८	१.८	१.९	१.९	८.२	९.४	९.०	८.३	८.३	८.३
पेशागत, वैज्ञानिक र प्राविधिक क्रियाकलापहरू	०.४	०.४	०.४	०.३	०.३	०.३	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०
प्रशासनिक तथा सहायोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	०.२	०.२	०.२	०.२	०.२	०.२	०.८	०.८	०.८	०.८	०.८	०.८
सार्वजनिक प्रशासन तथा रक्षा, अनिवार्य सामाजिक सुरक्षा	१८.३	२१.६	२०.९	२३.३२	२५.६	२५.६	६.५	८.१	७.७	८.८	१०.०	९.६
शिक्षा	१४.८	१५.८	१५.१	१४.८४	१५.२	१५.२	७.५	८.४	८.०	७.९	८.३	८.५
स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य र अन्य सेवाका क्रियाकलाप	२.५	२.९	२.९	२.८	३.१	३.१	१.५	१.८	१.७	१.९	१.९	१.९
कला तथा मनोरञ्जन, अन्य सेवा क्रियाकलापहरू र रोजगारदाता												
घरपरिवारका क्रियाकलापहरू र आफ्नो उपयोगको लागि	०.५	०.५	०.५	०.५	०.५	०.५	०.५	०.६	०.६	०.६	०.६	०.६
घरपरिवारको वस्तु तथा सेवा उत्पादनका क्रियाकलापहरू												
जम्मा	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

अनुसूची-४

कर्णाली प्रदेश सरकारको अनुदानको प्रकार अनुसार बजेट सम्बन्धी विवरण

(रकम रु. हजारमा)

क्र. सं.	अनुदानको प्रकार	आ.व. २०७४/७५ मा विनियोजित रकम	आ.व. २०७५/७६ मा विनियोजित रकम	आ.व. २०७६/७७ मा विनियोजित रकम	आ.व. २०७७/७८ मा विनियोजित रकम	आ.व. २०७८/७९ मा विनियोजित रकम	आ.व. २०७९/८० मा विनियोजित रकम	आ.व. २०८०/८१ मा विनियोजित रकम
१	सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त वित्तीय समानीकरण अनुदान	१०२०५००	९१३१४००	९८४८३००	९६३२९००	१०१४२१००	१०७२६४००	१०१६४१००
२	सङ्घीय सरकारबाट राजस्व बाँडफाँट प्राप्त अनुदान	अनुदान	५५१६६१५	७४४४३००	७३९५६००	७४४७७००	९०२२०००	८८४०३००
३	सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त ससर्त अनुदान		६६३४१५०	५२७२७००	४४९११००	३९८७७००	५६९६७००	४७५०३००
४	सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त समपूरक अनुदान		५००००००	१८१२२००	२५२५००	८१३५००	१२१५०००	७६१६००
५	सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त विशेष अनुदान				४६००००	६१३०००	६६८०००	५९७९००
६	वैदेशिक सहायता बापत प्राप्त अनुदान				१७६१५	२०९५५	२०५०४	१८६९०
७	चालु आ. व. को खर्च नभई बाँकी रकम (नगद मौज्जात)		५००६६३	८९४७४८४	१११९०९८५	१२९२१६८१	४५५४५८५	७४१०६०५
८	आन्तरिक राजस्व बापत प्राप्त रकम		५०००००	२५१०४१	३००६५३	६०००००	७१२९७४	८३६२१२
९	आन्तरिक ऋण बापत प्राप्त हुने रकम		१००००००	७५००००				
१०	प्राकृतिक स्रोतको रोयल्टी बाँडफाँट प्राप्त हुने रकम			२७४००				
	जम्मा बजेट रकम (रु.हजारमा)	१०२०५००	२८२८२८२८	३४३५३४२५	३३७४१३५३	३६५४६६३६	३२६१६१६३	३३३७९७०७

स्रोत: आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, सुर्खेत

अनुसूची-६

कर्णाली प्रदेश सरकारको चालु र पूँजीगत खर्चको विवरण (रकम रु. हजारमा)

क्र. सं.	वर्ष	२०७४/७५ मा विनियोजित रकम	२०७५/७६ मा विनियोजित रकम	२०७६/७७ मा विनियोजित रकम	२०७७/७८ मा विनियोजित रकम	२०७८/७९ मा विनियोजित रकम	२०७९/८० मा विनियोजित रकम	२०८०/८१ मा विनियोजित रकम	२०८०/८१ को वैशाखसम्म खर्च
१	चालु	४३८४०३	१२२६७४	१२०४६५३	११६७४७३३	११४९२७७०	११६९९१०	१४९०३३६	४७६२४८४
२	पूँजीगत	४८२०९७	११९६४९	१९४९९१७	१३४७०४७२	२१६४३९१३	१९४०४२४	१२७७६४४७	४४,४१००२
३	वित्तीय हस्तान्तरण		४००००	१७९६५४	२९९६५०	३३९९५३	४०१५७३९	४८०४४०	
जम्मा (रु. हजारमा)		१२०४००	२४३२४	३४३३४२४	२२०४१९७४	३६४६६३६	३२६१६१६३	३३३७९७७७	१०३०३४८७

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, सुर्खेत

अनुसूची-७

कर्णाली प्रदेश सरकारको आन्तरिक राजस्वको लक्ष्य र प्राप्ति (रु. हजारमा)

आर्थिक वर्ष	लक्ष्य र प्राप्ति	रकम	प्राप्ति (प्रतिशतमा)
२०७५/७६	लक्ष्य	५,००,०००	
	प्राप्ति	७०,३९९	१४.०८
२०७६/७७	लक्ष्य	२,५१,०४१	
	प्राप्ति	२,४०,४००	९३.४०
२०७७/७८	लक्ष्य	३,००,६५३	
	प्राप्ति	६३,९४९.२	२१.२७
२०७८/७९	लक्ष्य	६,००,०००	
	प्राप्ति	६६,२४०	११.०४
२०७९/८०	लक्ष्य	७,१,२९,७४	
	प्राप्ति	५,७,७१०	८.०२
२०८०/८१ वैशाखसम्म	लक्ष्य	८,३६,२१२	
	प्राप्ति	५,८,५००	७०.००
हालसम्मको लक्ष्य		३,२०,०८०	
हालसम्मको प्राप्ति		२,७९,४०१	
प्राप्ति (प्रतिशत)		८६.८३	

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, सुर्खेत

अनुसूची-८

कर्णाली प्रदेश सरकारको सात आर्थिक वर्षको कुल विनियोजन र खर्चको अवस्था (रु. हजारमा)

आर्थिक वर्ष/रकम	विनियोजन			खर्च			खर्च प्रतिशत		
	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा
२०७४/७५	४३९३०३	५८११९७	१०२०५००	१२२६७५	११६४९	२३४३२४	२७.९२	१९.२१	२२.९६
२०७५/७६	६२१६६१७	२२०६६२११	२८२८२८२८	४६०११००	५४१५२४२	१००१६३४२	७४.०१	२४.५४	३५.४१
२०७६/७७	१३०५९६५३	२१२९३७७२	३४३५३४२५	७३४४९३१	९५३५२७३	१६८८०२०४	५६.२४	४४.७८	४९.१४
२०७७/७८	१४६७२२३२	१९०६९१२१	३३७४१३५३	८४७६७०८	१४२७५२७२	२२७५१९८०	५७.७७	७४.८६	६७.४३
२०७८/७९	१४८९२७२३	२१६५३९१३	३६५४६६३६	९०९३६६६	१५१८८२०४	२४२८१८७०	६१.०६	७०.१४	६६.४४
२०७९/८०	१३१२०१३९	१९४९६०२४	३२६१६१६३	९४९४३१०	१२७६५४८	२२२७०८५८	७२.३६	६५.५३	६८.२८
२०८०/८१ (वैशाखसम्म)	१३८००८१२	१९५७८८९५	३३३७९७०७	५७६२५८४	४५४१००२	१०३०३५८६	४१.७५	२३.२	३०.८७
जम्मा (समग्र खर्च)	७६२०१४७९	१२३७३९१३३	१९९९४०६१२	४३१५०९२१	५९८४५०३०	१०२९१५९५१	५८.९२	४९.९८	५३.३९

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, सुर्खेत

अनुसूची-९

कर्णाली प्रदेश सरकारबाट आ. व. २०७५/७६ देखि २०८०/८१ को फागुनसम्म स्थानीय तहमा सुरु विनियोजनको तुलनामा हस्तान्तरण गरिएको अनुदान सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)

क्र. सं.	आ.व./अनुदान आर्थिक वर्ष	सम्पूरक		विशेष		ससर्ती*		समानिकरण		जम्मा		
		वार्षिक बजेट	हस्तान्तरण	वार्षिक बजेट	हस्तान्तरण	वार्षिक बजेट	हस्तान्तरण	वार्षिक बजेट	हस्तान्तरण	वार्षिक बजेट	हस्तान्तरण	हस्तान्तरण (प्रतिशत)
१	२०७५/७६		४२५३२४					४०००००	४०००००	४०००००	८२५३२४	२०६.३३
२	२०७६/७७	१००००००	३९४०२७	३०००००	१८१९१०	५०००००	५२७८४५	८०००००	८०००००	२६०००००	१९०३७८२	७३.२२
३	२०७७/७८	१०५८०००	५८२२८९	३५२५००	३३९२५३	७८६०००	८८६५८०	८०००००	८०००००	२९९६५००	२६०८१२२	८७.०४
४	२०७८/७९	१००००००	३८६१९९	३०००००	२४५५५९	१२९९९००	१५५८१०८	८०००००	७९९९९९	३३९९९००	२९८९८६५	८७.९४
५	२०७९/८०	५१२०००	२४३६००	३०५०००	२३६८२८	२३९८७२९	३०४६२११	८०००००	७९४४९६	४०१५७२९	४३२११३५	१०७.६१
६	२०८०/८१ फागुनसम्म	८४२५००	९७४३८	२७५५००	३२७७६	२८८२४४०	८४०२०२	८०००००	४२७५४७	४८००४४०	१३९७५६३	२९.११
जम्मा		४४१२५००	२१२८८७७	१५३३०००	१०३६३२६	७८६७०६९	६८५८९४६	४४०००००	४०२१६४२	१८२१२५६९	१४०४५७९१	७७.१२

*सुरु विनियोजन

अनुसूची-१०

कर्णाली प्रदेशको जनसङ्ख्या/लैङ्गिक अनुपात/परिवारको औषत आकार/जनघनत्व

विवरण	परिवार सङ्ख्या	जम्मा जनसङ्ख्या		महिला	लैङ्गिक अनुपात	परिवारको औषत आकार		वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर
		पुरुष	महिला			औषत	जनघनत्व	
सुर्खेत	९७८९३	४१५१२६	२१५३८६	९२.७४	४.२४	१६९	१.६२	
दैलेख	५४६१०	२५२३१३	१३१५३९	९१.८२	४.६२	१६८	-०.३५	
जाजरकोट	३७४६६	१८९३६०	९५२९७	९८.७१	५.०५	८५	०.९६	
सल्यान	५४७०१	२३८५१५	१२३५३३	९३.०८	४.३६	१६३	-०.१६	
रुकुम-पश्चिम	३७३०३	१६६७४०	८५६४९	९४.६८	४.४७	१३७	०.६८	
जुम्ला	२४४३८	११८३४९	५९१२१	१००.१८	४.८४	४७	०.८०	
हुम्ला	११२२८	५५३९४	२७८८६	१०१.३७	४.९३	१०	०.८२	
डोल्पा	९३९८	४२७७४	२१४०३	९९.८५	४.५५	५	१.४७	
मुगु	१२४३९	६४४४९	३२१६८	१००.७२	५.१९	१८	१.४९	
कालीकोट	२६७७९	१४५२९२	७३०४७	९८.९०	५.४३	८३	०.५७	
कर्णाली प्रदेश	३६६२५५	१६८८४१२	८२३७६१	९५.२७	४.६१	६०	०.७०	
नेपाल	६६६९३७	२९१६४५७	१४९०१२७	९५.५९	४.३७	१९८	०.९२	

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

अनुसूची-११

कर्णाली प्रदेशमा घर तथा जग्गामा महिलाको स्वामित्वको अवस्था

क्र. सं.	क्षेत्र	जम्मा परिवार सङ्ख्या	घरको स्वामित्व				महिलाको स्वामित्वमा			
			आफ्नै भाडामा	संस्थागत	अन्य	घर मात्र भएका	जग्गा मात्र भएका	घर जग्गा दुवै भएका	घर वा जग्गा वा घर जग्गा दुवै भएका	घर वा जग्गा वा घर जग्गा दुवै भएका प्रतिशतमा)
	नेपाल	६६६०८४१	५७२८५८६	३६८०९	४४८८४	१५६३७६	६४३६७५	७८८९१७	१५८८९६८	२३.८६
	कर्णाली	३६६०३७	३४४०७९	१२९४	१२७१	३३८३	२०००५	२२५४४	४५९३३	१२.५५
१	डोल्पा	९३८०	८७६६	७४	३७	८३	१९८	२७९	५६०	५.९७
२	मुगु	१२४३०	११५९१	६३	४९	७५	२१६	३०७	५९८	४.८१
३	हुम्ला	११२०४	१०६६९	६७	२६	७७	१७८	२४८	५०३	४.४९
४	जुम्ला	२४४२२	२२९११	१०९	१०२	१९५	१०४८	११५१	२३९४	९.८०
५	कालीकोट	२६७७०	२५६६७	७४	७२	१३३	४९४	५०५	११३२	४.२३
६	दैलेख	५४५९४	५२६६३	११४	१९३	३८४	१७६१	२३९८	४५४३	८.३२
७	जाजरकोट	३७४५३	३५९६८	१३१०	६९	१८३	८६८	१४२४	२४७५	६.६१
८	रुकुम-पश्चिम	३७२९०	३५१४९	१९६७	७७	४०८	२४०७	२७७२	५५८७	१४.९८
९	सल्यान	५४६७२	५२६७५	१२२	१३९	५१४	४५१८	३६११	८६४३	१५.८१
१०	सुर्खेत	९७८२२	८७८२०	४६८	५०७	१३३१	८३१७	९८४९	१९४९७	१९.९३

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

अनुसूची-१२

कर्णाली प्रदेशमा अनुपस्थित, अपाङ्गता भएको र पाँच वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसङ्ख्यासम्बन्धी विवरण

क्षेत्र	जनसङ्ख्या	जन घनत्व	वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर	अनुपस्थित (विदेशमा अक्सर बसोबास गर्ने) जनसङ्ख्या						अपाङ्गता भएको जनसङ्ख्या प्रतिशतमा					
				पुरुष		महिला		जम्मा		प्रतिशत		जम्मा		प्रतिशत	
				परिवार सङ्ख्या*	पुरुष	महिला	जम्मा	प्रतिशत	पुरुष	महिला	जम्मा	प्रतिशत	पुरुष	महिला	जम्मा
नेपाल	२९१६४५७८	१९८	०.९२	१५५५५९६१	१७९९६७५	३९०९१७	२१९०५९२	७.५१	३५१३०१	२९६४४३	६४७७४४	२.२२	८३.५५	६९.३७	७६.२५
कर्णाली प्रदेश	१६८८४१२	६०	०.७०	६२७२८	७७२७८	१७०४२	९४३२०	५.५९	२९२४०	२३३६४	५२६०४	३.१२	८३.२५	६९.३७	७६.०८
डोल्पा	४२७७४	५	१.४७	३२४	३२७	१०३	४३०	१.०१	६७८	५४३	१२२१	२.८५	७५.३६	५८.७०	६७.०२
मुगु	६४५४९	१८	१.४९	७३०	८७०	२४६	१११६	१.७३	१००१	७५५	१७५६	२.७२	७७.२९	५८.८६	६८.०९
हुम्ला	५५३९४	१०	०.८२	५२५	५१४	२८२	७९६	१.४४	१२१५	८२६	२०४१	३.६८	७३.३५	५४.२६	६३.८४
जुम्ला	११८३४९	४७	०.८०	१५९२	१९८७	७१६	२७०३	२.२८	१५९१	१११६	२७०७	२.२९	७८.९३	६१.५६	७०.२०
कालीकोट	१४५२९२	८३	०.५७	२७४६	३९२३	१६६३	५५८६	३.८४	२४३०	१८१५	४२४५	२.९२	७९.८१	६५.८०	७२.७२
दैलेख	२५२३१३	१६८	-०.३५	१२२४९	१६२३५	३१०८	१९३४३	७.६७	४३६२	३५९८	७९६०	३.१५	८३.०४	६८.७१	७५.५०
जाजरकोट	१८९३६०	८५	०.९६	३७९१	४७२४	१४१२	६१३६	३.२४	५३३३	४०५०	९३६३	४.९४	८१.३०	६९.८१	७५.५०
रुकुम-पश्चिम	१६६७४०	१३७	०.६८	७२३१	८५१८	१६७५	१०१९३	६.११	२३३९	१८७७	४२१६	२.५३	८२.५५	६९.४३	७५.७४
सल्यान	२३८५१५	१६३	-०.१६	१२८००	१४७४५	२२७९	१७०२४	७.१४	३७०३	३१६९	६८७२	२.८८	८४.९५	७०.३१	७७.३०
सुर्खेत	४१५१२६	१६९	१.६२	२०७४०	२५४३५	५५५८	३०९९३	७.४७	६६०८	५६१५	१२२२३	२.९४	८९.२६	७६.७७	८२.७१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

*कान्तिमा एक जना विदेशमा बसोबास गर्ने परिवार

अनुसूची-१३

कर्णाली प्रदेशमा खानेपानीको मुख्य स्रोत सम्बन्धी विवरण

क्षेत्र	जम्मा परिवार सङ्ख्या	खानेपानीको मुख्य स्रोत						नदी/खोला	बारे/बोतल	अन्य		
		धारा/पाइप (घर परिसर भित्र)	धारा/पाइप (घर परिसर बाहिर)	धारा/पाइप (घर परिसर भित्र र बाहिर सम्म)	धारा/पाइप (घर परिसर भित्र र बाहिर सम्म) प्रतिशतमा	ट्युबवेल/होतपम्प	हाकि/कोइनार/कुइ				खोला/झरना/कवा	भ्या घरा
नेपाल	६६६०८४१	२३०४०१५	१४९०८४६	३७४८८६१	५६.९७	१९८२१८०	१०२२३५	१४१८५७	२६२०४४	२३८२७	३०८३८८	४५४४९
कर्णाली	३६६०३७	१३०४६५	१६२६१९	२९३०८४	८०.०७	१६३५	७५७३	९२१०	४८६९९	४२७६	४८०	१०८०
डोल्पा	९३८०	३१७१	४२५२	७४२३	७९.१४	०	१८	१५२	१४१३	३६३	०	११
मुगु	१२४३०	२१०४	५६७५	७७७९	६२.५८	०	३	४३	४२४३	३५०	१	११
हुम्ला	११२०४	२२२३	७५५७	९३८०	८३.७२	२	३	२०	१५५५	८५	०	१५९
जुम्ला	२४४२२	९८८६	१०३२९	२०२१५	८२.७७	०	१५	४४	३८७४	२१४	०	६०
कालीकोट	२६७७०	६२९३	१३५९५	१९८८८	७४.२९	१	४२	२३७	६३६०	२२५	१	१६
दैलेख	५४४५४	१८६७९	२४८०३	४३४८२	७९.६५	०	५३१	१२५४	८९३१	३००	२१	७५
जाजरकोट	३७४५३	१३१५४	१८३१२	३१४६६	८४.०१	०	६४	३८२	५०४४	३५३	२१	१२३
रुकुम-पश्चिम	३७२९०	१५१५७	१८९८६	३४१४३	९१.५६	०	१९	२९९	२६०८	१९५	८	१८
सल्यान	५४६७२	२००२८	२६०५०	४६०७८	८४.२८	०	६९८	१६९७	५३८८	७२३	६	८२
सुर्खेत	९७८२२	३९७७०	३३४६०	७३२३०	७४.८६	१६३२	६१८०	५०८२	९२८३	१४६८	४२२	५२५

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

अनुसूची-१४

कर्णाली प्रदेशमा अक्सर खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण

क्र. सं.	क्षेत्र	जम्मा परिवार सङ्ख्या	काठ/दाउरा	काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने (प्रतिशतमा)	अक्सर (मुख्य रूपमा) खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धन						
					एल. पी. ग्याँस	एल. पी. ग्याँस प्रयोग गर्ने (प्रतिशतमा)	बिजुली	गुइठा/गोरहा	बायोग्याँस	महिँतेल	अन्य
	नेपाल	६६६०८४१	३३९८३१६	५१.०२	२९,४९,९९५	४४.२९	३,२५,७४	१९,१५,३१	७८,४०६	३,२९,७	६,७२२
	कर्णाली	३६६०३७	३००९६२	८२.२२	६१,७२७	१६.८६	३५३	५१०	१६२३	६४८	२१४
१	डोल्पा	९३८०	८०७८	८६.१२	५५७	५.९४	१	४२९	२३४	१२	६९
२	मुगु	१२४३०	१११३२	८९.५६	११३२	९.११	१४	०	८३	६५	४
३	हुम्ला	११२०४	११०३५	९८.४९	१३३	१.१९	८	०	१४	८	६
४	जुम्ला	२४४२२	२२०२४	९०.१८	२३०८	९.४५	१३	०	२३	४४	१०
५	कालीकोट	२६७७०	२४४८७	९१.४७	२०५०	७.६६	१०	१	१२०	९१	११
६	दैलेख	५४५९४	४८८९१	८९.५५	५२१५	९.५५	८९	२०	१८५	१७५	१९
७	जाजरकोट	३७४५३	३३९७०	९०.७०	३२३१	८.६३	६५	२८	५१	८३	२५
८	रुकुम-पश्चिम	३७२९०	३३०३१	८८.५८	४०७७	१०.९३	२७	३	१२०	२६	६
९	सल्यान	५४६७२	४९०४५	८९.७१	५४२४	९.९२	१७	२	१०४	६३	१७
१०	सुर्खेत	९७८२२	५९२६९	६०.५९	३७६००	३८.४४	१०९	२७	६८९	८१	४७

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

अनुसूची-१५

कर्णाली प्रदेशमा अक्सर बत्ती बाल्न प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण

क्र. सं.	क्षेत्र	जम्मा परिवार सङ्ख्या	अक्सर (मुख्य रूपमा) बत्ती बाल्न प्रयोग गरिने इन्धन						
			बिजुली	बिजुली (प्रतिशतमा)	सोला/सौर्यऊर्जा	सोला/सौर्यऊर्जा (प्रतिशतमा)	महिताेल	बायोग्याँस	अन्य
	नेपाल	६६६०८४१	६१३९१४१	९२.१७	४३९२८२	६.५९	३८९०७	२०३२	४१४७९
	कर्णाली	३६६०३७	१८१६७६	४९.६३	१७५३०६	४७.८९	१७७५	१४५	७१३५
१	डोल्पा	९३८०	५५०२	५८.६६	३७८९	४०.३९	४५	३	४१
२	मुगु	१२४३०	४२९३	३४.५४	७८१७	६२.८९	१०१	३	२१६
३	हुम्ला	११२०४	६३४२	५६.६०	४३६८	३८.९९	२३	८३	३८८
४	जुम्ला	२४४२२	१६६९३	६८.३५	७५२५	३०.८१	३१	६	१६७
५	कालीकोट	२६७७०	६४९४	२४.२६	१९६९४	७३.५७	५३	२	५२७
६	दैलेख	५४५९४	१६४२७	३०.०९	३६३९८	६६.६७	५३७	१६	१२१६
७	जाजरकोट	३७४५३	९४७१	२५.२९	२६०७०	६९.६१	२९३	८	१६११
८	रुकुम - पश्चिम	३७२९०	२४५८३	६५.९२	१२०३४	३२.२७	१३०	४	५३९
९	सल्यान	५४६७२	२४७७५	४५.३२	२८७०६	५२.५१	३५२	९	८३०
१०	सुर्खेत	९७८२२	६७०९६	६८.५९	२८९०५	२९.५५	२१०	११	१६००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

अनुसूची-१६

कर्णाली प्रदेशमा शौचालयको प्रयोग सम्बन्धी विवरण

क्र. सं.	क्षेत्र	जम्मा परिवार सङ्ख्या		फलस भएको (सार्वजनिक ढल)		फलास भएको (सेप्टिक ट्याङ्की)		साधारण (खाल्टे)		चर्पीको प्रकार		
		परिवार	सङ्ख्या	फलस भएको (सार्वजनिक ढल)	फलास भएको (सेप्टिक ट्याङ्की)	साधारण (खाल्टे)	सार्वजनिक	कुनै एक प्रकारको शौचालय प्रयोग गर्ने परिवारको सङ्ख्या	कुनै एक प्रकारको शौचालय प्रयोग गर्ने परिवारको सङ्ख्या (प्रतिशतमा)	कुनै एक प्रकारको शौचालय प्रयोग गर्ने परिवारको सङ्ख्या	चर्पी नभएको	
	नेपाल	६६६०८४१	३६६७७८०	२००४८०	३२३८१	६३५९३५१	३२३८१	६३५९३५१	९५.४७	३०१४९०		
	कर्णाली	३६६०३७	२२०२२६	१२६७७९	२२०२२६	१२६७७९	१२८७	३५६४४१	९७.३८	९५९६		
१	डोल्पा	९३८०	१८५	४१३२	४२३४	४१३२	७८	८६२९	९१.९९	७५१		
२	मुगु	१२४३०	२५	८५१७	३११७	८५११	९२	११७४५	९४.४९	६८५		
३	हुम्ला	११२०४	५८	१५९२	१५९२	८८९९	५४	१०६०३	९४.६४	६०१		
४	जुम्ला	२४४२२	३३२	१०७४४	१२६०३	१०७४४	९४	२३७७३	९७.३४	६४९		
५	कालीकोट	२६७७०	१५९	३९५९	२१६३२	३९५९	९२	२५८४२	९६.५३	९२८		
६	दैलेख	५४५९४	१८९४	२७३२३	२४०५६	२७३२३	२०१	५३४७४	९७.९५	११२०		
७	जाजरकोट	३७४५३	१३२०	१४३३७	२०६२६	१४३३७	१०४	३६३८७	९७.१५	१०६६		
८	रुकुम-पश्चिम	३७२९०	१०३६	१४०७९	२१४९२	१४०७९	१४३	३६७५०	९८.५५	५४०		
९	सल्यान	५४६७२	१४३६	१३२३८	३८८३२	१३२३८	८३	५३५८९	९८.०२	१०८३		
१०	सुर्खेत	९७८२२	१७०४	२१५५७	७२०४२	२१५५७	३४६	९५६४९	९७.७८	२१७३		

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

श्रेण	लिंग	जम्मा	०-४	५-९	१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५-६९	७०-७४	७५-७९	८०-८४	८५-८९	९०-९४	९५ वा	
कालीकोट																							
	जम्मा	१४४२२२	१६९१४	१९९९८	२०३२३	१७७९९	१४७८६	१०३६६	७३३२	५३१२	४३५०	३५३३	२७९०	२०७२	१०७३	६९२	४७९	३१२	२०९	१४७	९७	५७	
	पुरुष	७२२१४	८७७७	८६६६६	१०३६६	६९२१	५२६२	३९६३	३११८	२२२३	१६६७	१३५९	१०५९	७७९	४०५	२७२	१७९	१०५	६०	३७	२६	१४	
	महिला	७२००८	७८४७	११३३२	९९५७	७८६५	५१७४	६३७३	४२१४	३१०४	२६८३	२०७४	१७३१	१३१३	६६८	४१९	२७९	१६२	१४९	११०	७१	४३	
दैलेख																							
	जम्मा	२४२३१३	२६८०४	३२७४२	३२७८४	२९५१९	२४९०७	१८७७७	१४४४३	१०९१०	७९०३	५९१३	४०३३	२६४३	१७९३	११९३	७९३	५२६	३४३	२२६	१४७	९३	
	पुरुष	१२०७७४	१३३३९	१५०४९	१६०८२	१४१०१	११०९८	८२६६	६०९१	४७५३	३२३३	२२१४	१५४४	१०५९	६७५३	४२५३	२७५३	१७५३	१०५३	६५३	४०३	२५३	१२३
	महिला	१२१५३९	१३४६६	१७६९३	१६७०२	१५४१८	१३८०९	१०७११	७७५२	६१७७	४६७०	३६९९	२४५९	१८८४	१०३८	७१८०	४१८०	२४८०	१३८०	७९०	४७४	२४३	११९
बाजुराकोट																							
	जम्मा	१८६३३०	२१३१०	२२७६६	२६०४६	२३३६१	१८७६६	१३३६१	१०२८१	७०६९४	४०६९४	२७६९४	१८६९४	१२६९४	७६९४	४६९४	२७६९४	१८६९४	१२६९४	७६९४	४६९४	२७६९४	१८६९४
	पुरुष	९४०३३	११०४८	११४९२	१३००८	११३२१	९०४०	६८२४	४९३६	३३३६	२२३६	१५३६	१०३६	७०३६	४५३६	३०३६	२०३६	१३३६	८६९४	५६९४	३७६९४	२७६९४	१८६९४
	महिला	९४३००	१०२६२	११२७४	१३०३८	१२०४०	९७२६	६५३७	५१३३	३७३३	२५३३	१६३३	११३३	७६६०	४१६०	२६६०	१६६०	१०३३	७६६०	५०३३	३७६९४	२७६९४	१८६९४
लुम्बिनी - पश्चिम																							
	जम्मा	१६६७४०	१६५३९	१७४२२	२०२०८	१९६६३	१७६८५	१३२४७	१११७४	९४२६	७७६९	६०६९	४६६९	३३६९	२६६९	२०६९	१६६९	१३६९	१०६९	७६९	५६९	३६९	२६९
	पुरुष	८१०९१	८८३४	८९८०	१०२१६	९४५१	८०९१	६२११	५३१६	४३३६	३३३६	२६३६	२०३६	१६३६	१३३६	१०३६	७६३६	६०३६	४६३६	३६३६	२६३६	१६३६	१०३६
	महिला	८५६८५	७७०५	८४४२	९९८९२	१०२१२	९६३७४	७०५३६	५८५१८	५०९३०	४३३३०	३४३३३	२६३३३	२०३३३	१६३३३	१३३३३	१०३३३	७६३३३	६०३३३	४६३३३	३६३३३	२६३३३	१०३३३
सल्यान																							
	जम्मा	२३३३३३	२३०९८	२३३३३	२३३३३	२३३३३	२३३३३	२३३३३	२३३३३	२३३३३	२३३३३	२३३३३	२३३३३	२३३३३	२३३३३	२३३३३	२३३३३	२३३३३	२३३३३	२३३३३	२३३३३	२३३३३	२३३३३
	पुरुष	११११११	१११११	१११११	१११११	१११११	१११११	१११११	१११११	१११११	१११११	१११११	१११११	१११११	१११११	१११११	१११११	१११११	१११११	१११११	१११११	१११११	१११११
	महिला	१२२२२२	११९८७	१२२२२	१२२२२	१२२२२	१२२२२	१२२२२	१२२२२	१२२२२	१२२२२	१२२२२	१२२२२	१२२२२	१२२२२	१२२२२	१२२२२	१२२२२	१२२२२	१२२२२	१२२२२	१२२२२	१२२२२
सुर्खेत																							
	जम्मा	४१५१२६	३६७८६	४१०६४	४७३२७	४७३२७	४७३२७	४७३२७	४७३२७	४७३२७	४७३२७	४७३२७	४७३२७	४७३२७	४७३२७	४७३२७	४७३२७	४७३२७	४७३२७	४७३२७	४७३२७	४७३२७	४७३२७
	पुरुष	१९९७४०	१९६६३	२०४७४	२४४८४	२४४८४	२४४८४	२४४८४	२४४८४	२४४८४	२४४८४	२४४८४	२४४८४	२४४८४	२४४८४	२४४८४	२४४८४	२४४८४	२४४८४	२४४८४	२४४८४	२४४८४	२४४८४
	महिला	२१५३८६	१७१२३	२०५९०	२२८४३	२२८४३	२२८४३	२२८४३	२२८४३	२२८४३	२२८४३	२२८४३	२२८४३	२२८४३	२२८४३	२२८४३	२२८४३	२२८४३	२२८४३	२२८४३	२२८४३	२२८४३	२२८४३

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

अनुसूची-१८

कर्णाली प्रदेशमा उमेरगत जनसङ्ख्याको विवरण (प्रतिशतमा)

क्षेत्र	लिङ्ग	जम्मा जनसङ्ख्या	०-१४	०-१९	१५-३९	१५-५९	२०-५९	०-५९	६५ वा सो भन्दा माथि
नेपाल									
	जम्मा	२९१६४५७८	२७.८३	३८.००	४२.५१	६१.९६	५१.७९	८९.७९	६.९३
	पुरुष	१४२५३५५१	२९.६८	४०.१६	४०.९३	६०.१९	४९.७१	८९.८७	६.८६
	महिला	१४९११०२७	२६.०६	३५.९३	४४.०२	६३.६६	५३.७९	८९.७२	७.००
कर्णाली									
	जम्मा	१६८८४१२	३३.१०	४४.७५	४२.२०	५८.९३	४७.२८	९२.०४	५.१२
	पुरुष	८२३७६१	३४.९१	४६.५१	४०.७३	५७.२२	४५.६२	९२.१३	५.०२
	महिला	८६४६५१	३१.३८	४३.०८	४३.५९	६०.५६	४८.८६	९१.९४	५.२२
डोल्पा									
	जम्मा	४२७७४	३१.६९	४२.८९	४५.०५	६२.१२	५०.९२	९३.८०	३.५४
	पुरुष	२१३७१	३१.६४	४२.५५	४५.३०	६२.५२	५१.६१	९४.१६	३.३७
	महिला	२१४०३	३१.७३	४३.२३	४४.८०	६१.७२	५०.२२	९३.४५	३.७१
मुगु									
	जम्मा	६४५४९	३७.०१	४७.५२	३९.९९	५५.५१	४५.००	९२.५२	४.७३
	पुरुष	३२३८१	३७.८५	४७.८५	३८.९१	५४.९१	४४.९२	९२.७६	४.५८
	महिला	३२१६८	३६.१७	४७.२०	४१.०७	५६.१०	४५.०८	९२.२७	४.८७

क्षेत्र	लिङ्ग	जम्मा जनसङ्ख्या	०-१४	०-१९	१५-३९	१५-५९	२०-५९	०-५९	६५ वा सो भन्दा माथि
हुम्ला									
	जम्मा	५५३९४	३६.१०	४५.६४	३८.२७	५५.३६	४५.८२	९१.४६	५.३७
	पुरुष	२७८८६	३६.४४	४५.४४	३७.७४	५५.२६	४६.२६	९१.७०	५.१४
	महिला	२७५०८	३५.७७	४५.८४	३८.८१	५५.४५	४५.३८	९१.२२	५.६१
जुम्ला									
	जम्मा	११८३४९	३२.०४	४३.८७	४४.०६	६१.११	४९.२७	९३.१५	४.१०
	पुरुष	५९२२८	३२.९३	४४.४४	४३.१७	६०.२३	४८.७२	९३.१६	४.०८
	महिला	५९१२१	३१.१५	४३.३१	४४.९६	६१.९९	४९.८३	९३.१३	४.१२
कालीकोट									
	जम्मा	१४५२९२	३७.१२	४९.३३	४०.१५	५५.११	४२.९१	९२.२४	४.७३
	पुरुष	७२२४५	३८.४३	५०.२२	३९.११	५३.९५	४२.१६	९२.३८	४.६७
	महिला	७३०४७	३५.८२	४८.४६	४१.१८	५६.२७	४३.६४	९२.१०	४.७८
दैलेख									
	जम्मा	२५२३१३	३४.३४	४६.०४	४०.१०	५६.७९	४५.०९	९१.१३	५.८६
	पुरुष	१२०७७४	३६.५०	४८.१७	३८.३७	५४.५४	४२.८७	९१.०४	५.८३
	महिला	१३१५३९	३२.३६	४४.०८	४१.६८	५८.८६	४७.१४	९१.२२	५.८८

क्षेत्र	लिङ्ग	जम्मा जनसङ्ख्या	०-१४	०-१९	१५-३९	१५-५९	२०-५९	०-५९	६५ वा सो भन्दा माथि
जाजरकोट									
जम्मा		१८९३६०	३७.१७	४९.४०	४०.५३	५५.८९	४३.६६	९३.०५	४.३८
पुरुष		९४०६३	३७.८०	४९.८४	३९.८२	५५.२७	४३.२४	९३.०७	४.२९
महिला		९५२९७	३६.५४	४८.९६	४१.२४	५६.४९	४४.०७	९३.०३	४.४७
रुकुम - पश्चिम									
जम्मा		१६६७४०	३२.४९	४४.४०	४२.९७	५९.५३	४७.६२	९२.०२	५.१६
पुरुष		८१०९१	३४.५७	४६.३५	४१.४८	५७.५२	४५.७५	९२.०९	५.१३
महिला		८५६४९	३०.५२	४२.५६	४४.३९	६१.४३	४९.३९	९१.९४	५.१८
सल्यान									
जम्मा		२३८५१५	३०.७०	४२.५३	४२.८५	६०.६६	४८.८३	९१.३६	५.६१
पुरुष		११४९८२	३२.८०	४४.७९	४१.३२	५८.६०	४६.६१	९१.४१	५.५६
महिला		१२३५३३	२८.७५	४०.४२	४४.२७	६२.५६	५०.८९	९१.३१	५.६५
सुर्खेत									
जम्मा		४१५१२६	३०.१५	४१.५७	४४.३१	६१.७९	५०.३८	९१.९५	५.३५
पुरुष		१९९७४०	३२.९१	४४.६२	४२.०५	५९.२१	४७.५०	९२.१२	५.१७
महिला		२१५३८६	२७.६०	३८.७४	४६.४०	६४.१९	५३.०४	९१.७८	५.५१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

अनुसूची-१९

कर्णाली प्रदेशको नियमन क्षेत्राधिकारभित्र रहेका सहकारी संस्थाको क्षेत्रगत सङ्ख्या

क्र.सं.	क्षेत्र/जिल्ला	डोल्पा	मुगु	हुम्ला	जुम्ला	कालीकोट	दैलेख	जाजरकोट	रुकुम पश्चिम	सल्यान	सुर्खेत	कुल जम्मा
१	बचत तथा ऋण	३	५	४	७	१६	१०	७	३	८	३४	९७
२	कृषि		३	४	५	७	७	२	१०	९	२१	६८
३	बहुउद्देश्यीय	१		३	१३	२	११	९		१	२५	६५
४	उपभोक्ता			२		१	१	१	२	१	१	९
५	जडिबुटी	१		२	२	१	२				२	८
६	तरकारी विउ उत्पादन				१		१		२		०	४
७	सामाजिक उद्यमी									३	०	३
८	विद्युत्			१	१				३		०	५
९	ऊर्जा/सोलार				१						०	१
१०	मौरीपालन				१						०	१
११	सञ्चार		१			१	२				२	६
१२	साना किसान							३			३	६
१३	स्वास्थ्य					१		२	१		१	५
१४	पर्यटन					१						१
१५	वातावरण संरक्षण						१					१

क्र.सं.	क्षेत्र/जिल्ला	डोल्पा	मुगु	हुम्ला	जुम्ला	कालीकोट	दैलेख	जाजरकोट	रुकुम पश्चिम	सल्यान	सुर्खेत	कुल जम्मा
१६	निर्माण मजदुर										१	१
१७	यातायात मजदुर										१	१
१८	दुग्ध								१		४	५
१९	घरेलु							१			१	२
२०	शैक्षिक								१		१	७
२१	जिल्ला सहकारी सङ्घ			१	१	१	१	१		१	१	
२२	बचत तथा ऋण सङ्घ		१		१		१			१	१	५
२३	बहुउद्देश्यीय सङ्घ										१	१
२४	उपभोक्ता सङ्घ				१							१
२५	दुग्ध सङ्घ										१	१
२६	कृषि सङ्घ		१			१		१		१	१	५
	जम्मा	५	११	१५	३४	३२	३७	२७	२३	२५	१०२	३११

स्रोत: भूमि व्यवस्था तथा सहकारी रजिष्ट्रारको कार्यालय

अनुसूची-२०

कर्णाली प्रदेश सरकार अन्तर्गत रहेका मन्त्रालय/कार्यालयसम्बन्धी विवरण

क्र. सं.	कार्यालयको नाम	क्या दरबन्दी सङ्ख्या	समाप्ति/अन्तर्गत श्रेणी सङ्ख्या	कामकायमा श्रेणी सङ्ख्या	प्रदेश, जो.शे.आ.बाट नयाँ सिफारिस सङ्ख्या	दरबन्दी करार सङ्ख्या	रिक्त दरबन्दी सङ्ख्या (करार बाहेक)	Software मा नामा श्रेणी	क्या पदपूर्ति सङ्ख्या (करार समेत)	क्या रिक्त दरबन्दी सङ्ख्या (करार सहित)
१	प्रदेशसभा सचिवालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	३४	१४	४	०	१२	४	१८	३०	१६
२	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	६३	२०	१२	०	१७	१४	३१	४९	३१
३	प्रदेश लोकसेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	४५	१७	५	०	८	१५	२१	३०	२३
४	कर्णाली प्रदेश योजना आयोग, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	१४	५	१	०	६	२	६	१२	८
५	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	३८	११	६	१	१०	१०	१७	२८	२०
६	मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	११	२	५	०	३	१	७	१०	४
७	अर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	३८	१४	५	०	८	११	१९	२७	१९
८	प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	१७	८	२	०	५	२	१०	१५	७
९	प्रदेश लेखा इकाई कार्यालय, कालीकोट	४	२	०	०	२	०	३	४	२
१०	प्रदेश लेखा इकाई कार्यालय, जाजरकोट	४	१	०	१	१	१	२	३	२
११	प्रदेश लेखा इकाई कार्यालय, जुम्ला	४	२	०	०	१	१	३	३	२
१२	प्रदेश लेखा इकाई कार्यालय, डोल्पा	४	२	०	०	१	१	२	३	२
१३	प्रदेश लेखा इकाई कार्यालय, दैलेख	४	३	०	०	१	०	४	४	१
१४	प्रदेश लेखा इकाई कार्यालय, मुगु	४	२	०	०	१	१	२	३	२
१५	प्रदेश लेखा इकाई कार्यालय, रुकुम पश्चिम	४	२	०	०	१	१	२	३	२
१६	प्रदेश लेखा इकाई कार्यालय, सल्यान	४	२	०	०	१	१	३	३	२
१७	प्रदेश लेखा इकाई कार्यालय, हुम्ला	४	१	०	१	१	१	१	३	२

क्र. सं.	कार्यालयको नाम	कुल दरबन्दी सङ्ख्या	समायाजन भएको सङ्ख्या	कामकाजमा भएको सङ्ख्या	प्रदेश लो.से.आ.बाट नयाँ सिफारिस सङ्ख्या	दरबन्दी करार सङ्ख्या	रित्त दरबन्दी सङ्ख्या (करार बाहेक)	Software मा जम्मा इन्दी	कुल पदपूर्ति सङ्ख्या (करार समेत)	कुल रित्त दरबन्दी सङ्ख्या (करार सहित)
१८	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	३०	१२	२	०	७	९	१४	२१	१६
१९	पुर्वाधार विकास कार्यालय, कालीकोट	१०	६	१	०	३	०	७	१०	३
२०	पुर्वाधार विकास कार्यालय, जाजरकोट	१०	३	१	२	३	१	४	९	४
२१	पुर्वाधार विकास कार्यालय, जुम्ला	११	२	२	०	४	३	४	८	७
२२	पुर्वाधार विकास कार्यालय, डोल्पा	१०	२	१	०	४	३	३	७	७
२३	पुर्वाधार विकास कार्यालय, दैलेख	११	४	०	१	३	३	४	८	६
२४	पुर्वाधार विकास कार्यालय, मुगु	१०	३	०	२	१	४	३	६	५
२५	पुर्वाधार विकास कार्यालय, रुकुम पश्चिम	१०	४	०	२	२	२	४	८	४
२६	पुर्वाधार विकास कार्यालय, सल्यान	११	१	०	१	३	६	१	५	९
२७	पुर्वाधार विकास कार्यालय, हुम्ला	१०	४	०	१	२	३	४	७	५
२८	पुर्वाधार विकास निर्देशनालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	३७	१०	२	१	८	१६	१२	२१	२४
२९	सडक कार्यालय, जुम्ला	१६	३	०	०	१	१२	३	४	१३
३०	सडक कार्यालय, रुकुम पश्चिम	१६	३	०	०	३	१०	४	६	१३
३१	यातायात व्यवस्था कार्यालय, सुर्खेत	१५	८	१	०	२	४	८	११	६
३२	यातायात व्यवस्था सेवा कार्यालय, जुम्ला	७	४	१	०	१	१	४	६	२
३३	यातायात व्यवस्था सेवा कार्यालय, रुकुम पश्चिम	७	४	०	०	०	३	४	४	३
३४	जलस्रोत तथा ऊर्जा विकास मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	३०	८	३	०	८	११	११	१९	१९
३५	खानेपानी, सिँचाइ तथा ऊर्जा विकास निर्देशनालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	३८	१८	०	२	६	१२	१८	२६	१८
३६	खानेपानी, सिँचाइ तथा ऊर्जा विकास कार्यालय, कालीकोट	१४	८	०	०	२	४	८	१०	६
३७	खानेपानी, सिँचाइ तथा ऊर्जा विकास कार्यालय, जाजरकोट	१४	६	०	२	३	३	६	११	६

क्र. सं.	कार्यालयको नाम	कुल दरबन्दी सङ्ख्या	समाधान भएको सङ्ख्या	कामकाजमा भएको सङ्ख्या	प्रदेश लो.से.शा.बा.नयाँ सिफारिस सङ्ख्या	दरबन्दी करार सङ्ख्या	रिक्त दरबन्दी सङ्ख्या (करार बाहेक)	Software मा बन्मा इन्दी	कुल पदपूर्ति सङ्ख्या (करार समेत)	कुल रिक्त दरबन्दी सङ्ख्या (करार सहित)
३८	खानेपानी, सिँचाइ तथा ऊर्जा विकास कार्यालय, जुम्ला	२१	८	२	१	४	६	१०	१५	१०
३९	खानेपानी, सिँचाइ तथा ऊर्जा विकास कार्यालय, डोल्पा	१४	७	०	०	३	४	७	१०	७
४०	खानेपानी, सिँचाइ तथा ऊर्जा विकास कार्यालय, दैलेख	२१	५	०	१	५	१०	५	११	१५
४१	खानेपानी, सिँचाइ तथा ऊर्जा विकास कार्यालय, मुगु	१४	५	१	०	१	७	६	७	८
४२	खानेपानी, सिँचाइ तथा ऊर्जा विकास कार्यालय, रुकुम पश्चिम	२१	७	१	०	४	९	८	१२	१३
४३	खानेपानी, सिँचाइ तथा ऊर्जा विकास कार्यालय, सल्यान	२१	८	१	२	३	७	९	१४	१०
४४	खानेपानी, सिँचाइ तथा ऊर्जा विकास कार्यालय, हुम्ला	१४	६	०	१	२	५	६	९	७
४५	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	५०	२३	३	१	७	१६	२६	३४	२३
४६	कृषि विकास निर्देशनालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	१७	९	०	०	३	५	९	१२	८
४७	कृषि तथा पशुपक्षी व्यवसाय प्रवर्द्धन प्रशिक्षण केन्द्र, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	१५	११	०	०	२	२	११	१३	४
४८	कृषि विकास कार्यालय, कालीकोट	१५	७	२	०	१	५	९	१०	६
४९	कृषि विकास कार्यालय, जाजरकोट	१६	६	०	१	४	५	६	११	९
५०	कृषि विकास कार्यालय, जुम्ला	१५	१०	०	०	०	५	१०	१०	५
५१	कृषि विकास कार्यालय, डोल्पा	१३	४	२	१	०	६	६	७	६
५२	कृषि विकास कार्यालय, दैलेख	१६	५	०	०	४	७	५	९	११
५३	कृषि विकास कार्यालय, मुगु	१३	५	१	२	१	४	६	९	५
५४	कृषि विकास कार्यालय, रुकुम पश्चिम	१५	७	१	१	२	४	८	११	६
५५	कृषि विकास कार्यालय, सल्यान	१६	७	०	१	३	५	७	११	८
५६	कृषि विकास कार्यालय, हुम्ला	१३	७	०	१	०	५	७	८	५
५७	बागवानी विकास केन्द्र, जुफाल, डोल्पा	६	४	०	०	०	२	४	४	२

क्र. सं.	कार्यालयको नाम	कुल दरबन्दी सङ्ख्या	समायोजन भएको सङ्ख्या	कामकाजमा भएको सङ्ख्या	प्रदेश लो.से.आ.बा.त नयाँ सिफारिस सङ्ख्या	दरबन्दी करार सङ्ख्या	रिक्त दरबन्दी सङ्ख्या (करार बाहेक)	Software मा बन्मा इन्दी	कुल पदपूर्ति सङ्ख्या (करार समेत)	कुल रिक्त दरबन्दी सङ्ख्या (करार सहित)
५८	बागवानी विकास केन्द्र, दार्जी, हुम्ला	६	३	०	०	०	३	३	३	३
५९	पशु अस्पताल तथा पशुसेवा कार्यालय, कालीकोट	९	३	१	०	३	२	४	७	५
६०	पशु अस्पताल तथा पशुसेवा कार्यालय, जाजरकोट	११	३	०	१	४	३	३	८	७
६१	पशु अस्पताल तथा पशुसेवा कार्यालय, जुम्ला	११	६	०	०	३	२	६	९	५
६२	पशु अस्पताल तथा पशुसेवा कार्यालय, डोल्पा	९	५	०	०	१	३	५	६	४
६३	पशु अस्पताल तथा पशुसेवा कार्यालय, दैलेख	१२	२	१	०	४	५	३	७	९
६४	पशु अस्पताल तथा पशुसेवा कार्यालय, मुगु	९	८	०	०	१	०	८	९	१
६५	पशु अस्पताल तथा पशुसेवा कार्यालय, रुकुम पश्चिम	११	६	०	०	२	३	६	८	५
६६	पशु अस्पताल तथा पशुसेवा कार्यालय, सल्यान	१२	७	१	०	१	३	८	९	४
६७	पशु अस्पताल तथा पशुसेवा कार्यालय, हुम्ला	९	३	१	०	२	३	४	६	५
६८	पशुपक्षी विकास निर्देशनालय, कर्णाली प्रदेश	१७	८	१	०	४	४	९	१३	८
६९	एकिकृत कृषि प्रयोगशाला, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	१८	१३	०	०	३	२	१३	१६	५
७०	भूमि व्यवस्था तथा सहकारी रजिष्ट्रारको कार्यालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	८	५	१	०	१	१	६	७	२
७१	डिभिजन वन कार्यालय (भेरी), बाबियाचौर, सुर्खेत	७१	२५	६	२	७	३१	३१	४०	३८
७२	डिभिजन वन कार्यालय (वीरेन्द्रनगर), वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत	७१	३५	७	१	११	१७	४२	५४	२८
७३	डिभिजन वन कार्यालय, कालीकोट	३४	१६	२	१	५	१०	१८	२४	१५
७४	डिभिजन वन कार्यालय, जाजरकोट	४४	२९	२	०	५	८	३१	३६	१३
७५	डिभिजन वन कार्यालय, जुम्ला	४४	३१	१३	०	०	०	४४	४४	०
७६	डिभिजन वन कार्यालय, डोल्पा	३४	१४	७	०	३	१०	२१	२४	१३
७७	डिभिजन वन कार्यालय, दैलेख	४४	२०	५	१	६	१२	२५	३२	१८

क्र. सं.	कार्यालयको नाम	कुल दरबन्दी सङ्ख्या	समाप्ति भएका भएको सङ्ख्या	कामकाजमा भएको सङ्ख्या	प्रदेश लो.से.वा.बाट नयाँ सिफारिस सङ्ख्या	दरबन्दी करार सङ्ख्या	रित्त दरबन्दी सङ्ख्या (करार बाहेक)	Software मा बन्दा इन्दी	कुल पदपूर्ति सङ्ख्या (करार समेत)	कुल रित्त दरबन्दी सङ्ख्या (करार सहित)
७८	डिभिजन वन कार्यालय, मुगु	३४	१२	१२	०	४	६	२४	२८	१०
७९	डिभिजन वन कार्यालय, रुकुम पश्चिम	३४	२४	५	०	४	१	२९	३३	५
८०	डिभिजन वन कार्यालय, सल्यान	५५	३२	३	०	३	१७	३५	३८	२०
८१	डिभिजन वन कार्यालय, हुम्ला	३४	२५	०	०	०	९	२५	२५	९
८२	उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण कार्यालय, कालीकोट	७	१	१	०	२	३	२	४	५
८३	उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण कार्यालय, जाजरकोट	७	२	०	०	२	३	२	४	५
८४	उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण कार्यालय, जुम्ला	७	४	०	०	२	१	४	६	३
८५	उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण कार्यालय, डोल्पा	७	३	१	१	२	०	४	७	२
८६	उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण कार्यालय, दैलेख	७	५	१	०	१	०	६	७	१
८७	उद्योगतथा उपभोक्ता हित संरक्षण कार्यालय, मुगु	७	३	०	०	२	२	३	५	४
८८	उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण कार्यालय, रुकुम पश्चिम	७	४	०	०	२	१	४	६	३
८९	उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण कार्यालय, सल्यान	७	१	१	०	२	३	२	४	५
९०	उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण कार्यालय, हुम्ला	७	३	०	०	२	२	३	५	४
९१	उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	१४	४	०	०	३	७	५	७	१०
९२	उद्योगपर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	४५	१७	५	१	७	१५	२२	३०	२२
९३	भु-संरक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय, जुम्ला	१७	६	०	१	२	८	६	९	१०
९४	भु-संरक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय, सुर्खेत	१७	६	०	२	२	७	६	१०	९
९५	वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	१०	८	२	०	०	०	१०	१०	०
९६	वन तथा वातावरण निर्देशनालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	२८	१४	०	०	६	८	१४	२०	१४
९७	सामाजिक विकास मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	५२	१७	६	०	१५	१४	२३	३८	२९

क्र. सं.	कार्यालयको नाम	कूल दरबन्दी सङ्ख्या	समाधान भएको सङ्ख्या	कामकाजमा भएको सङ्ख्या	प्रदेश लो.से.वा.बाट नयाँ सिफारिस सङ्ख्या	दरबन्दी करार सङ्ख्या	रिक्त दरबन्दी सङ्ख्या (करार बाहेक)	Software मा बन्दा इन्दी	कूल पदपूर्ति सङ्ख्या (करार समेत)	कूल रिक्त दरबन्दी सङ्ख्या (करार सहित)
१८	स्वास्थ्य सेवाकार्यालय, कालीकोट	४४	१२	३	१०	९	१०	४५	३४	१९
१९	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, जाजरकोट	६१	२१	३	७	१५	१५	२४	४६	३०
१००	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, डोल्पा	४४	९	१	१०	१	२३	१०	२५	२४
१०१	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, दैलेख	६१	२२	२	१२	४	२१	२४	४०	२५
१०२	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, मुगु	४४	१६	२	१२	३	११	१८	३३	१४
१०३	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, रुकुम पश्चिम	४४	२१	२	४	४	१३	२३	३१	१७
१०४	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, सल्यान	६१	१४	२	१२	११	२२	१६	३९	३३
१०५	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, हुम्ला	४४	८	३	११	३	१९	११	२५	२२
१०६	स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	२८	१७	२	०	२	९	१९	२१	९
१०७	सामाजिक विकास कार्यालय, कालीकोट	६	१	१	२	१	१	२	५	२
१०८	सामाजिक विकास कार्यालय, जाजरकोट	७	१	१	०	१	४	२	३	५
१०९	सामाजिक विकास कार्यालय, जुम्ला	७	४	०	०	१	२	४	५	३
११०	सामाजिक विकास कार्यालय, डोल्पा	६	३	०	१	०	२	३	४	२
१११	सामाजिक विकास कार्यालय, दैलेख	७	३	०	१	३	०	३	७	३
११२	सामाजिक विकास कार्यालय, मुगु	६	४	०	१	१	०	४	६	१
११३	सामाजिक विकास कार्यालय, रुकुम पश्चिम	६	२	१	०	०	३	३	३	३
११४	सामाजिक विकास कार्यालय, सल्यान	७	२	०	०	१	४	२	३	५
११५	सामाजिक विकास कार्यालय, हुम्ला	६	२	०	०	१	३	२	३	४
११६	शिक्षा विकास निर्देशनालय सुर्खेत, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	२८	१५	०	२	२	९	१५	१९	११
११७	मैहिलकुना अस्पताल, सुर्खेत	५३	१५	५	९	१२	१२	२०	४१	२४

क्र. सं.	कार्यालयको नाम	कूल दरबन्दी सङ्ख्या	समायाजन भएको सङ्ख्या	कामकाजमा भएको सङ्ख्या	प्रदेश लो.से.बा.बाट नयाँ सिफारिस सङ्ख्या	दरबन्दी करार सङ्ख्या	रित्त दरबन्दी सङ्ख्या (करार बाहेक)	Software मा बन्मा इन्दी	कूल पदपूर्ति सङ्ख्या (करार समेत)	कूल रित्त दरबन्दी सङ्ख्या (करार सहित)
११८	मानव संशाधन विकास केन्द्र, सुर्खेत	३२	१४	३	०	७	८	१७	२४	१५
११९	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, सुर्खेत, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	१७	५	२	०	५	५	७	१२	१०
१२०	प्रदेश संप्रहालय तथा अभिलेखालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	१३	५	१	२	२	३	६	१०	५
१२१	प्रदेश अस्पताल, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	३२५	५४	२१	६४	१०१	८५	७५	२४०	१८६
१२२	प्रदेश आयुर्वेद औषधालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	२६	७	०	०	५	१४	७	१२	१९
१२३	प्रदेशजन स्वास्थ्य प्रयोगशाला, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	११	७	०	०	१	३	७	८	४
१२४	जनस्वास्थ्य सेवा कार्यालय, जुम्ला	१३	१०	०	०	०	३	१०	१०	३
१२५	जनस्वास्थ्य सेवा कार्यालय, सुर्खेत	१५	१३	०	१	०	१	१३	१४	१
१२६	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, कालीकोट	७	२	०	०	३	२	२	५	५
१२७	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, जाजरकोट	७	२	०	१	३	१	२	६	४
१२८	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, जुम्ला	६	१	१	१	२	१	२	५	३
१२९	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, डोल्पा	७	१	०	०	३	३	१	४	६
१३०	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, दैलेख	७	३	०	०	३	१	३	६	४
१३१	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, मुगु	७	२	०	०	१	४	२	३	५
१३२	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, रुकुम पश्चिम	७	३	०	०	२	२	३	५	४
१३३	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, सल्यान	७	३	०	०	३	१	३	६	४
१३४	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, हुम्ला	७	२	०	१	२	२	२	५	४
जम्मा		२९२९	११३१	२०९	२०५	५४१	८४६	१३४३	२०८६	१३८५

स्रोत: मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय, सुर्खेत

कर्णाली प्रदेश सरकार

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय

वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत

www.moeap.karnali.gov.np